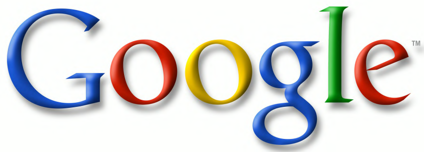

INVENTARIS

VAN HET

ARCHIEF DER HEEREN VAN MONTFOORT,

BERUSTENDE

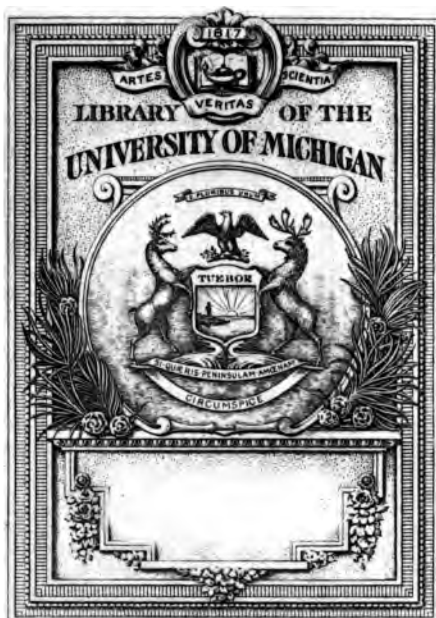
IN HET

RIJKS-ARCHIEF IN UTRECHT,

DOOR

Mr. R. FRUIN Th. Az.

's GRAVENHAGE,
LANDSDRUKKERIJ.
1894.

1817
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

INVENTARIS

VAN HET

ARCHIEF DER HEEREN VAN MONTFOORT,

BERUSTENDE

IN HET

RIJKS-ARCHIEF IN UTRECHT,

DOOR

Mr. R. FRUIN Th. Az.

's GRAVENHAGE,
LANDSDRUKKERIJ.
1894.

DE HEEREN VAN MONTFOORT EN HUN ARCHIEF.

Het kasteel van Montfoort werd omstreeks 1170 door bisschop Godfried van Renen gesticht (Beka, p. 55) en toevertrouwd aan het bestuur van een bisschoppelijken dienstman, die den titel van burggraaf voerde. Reeds vroeg schijnt het den burggraven gelukt te zijn hunne waardigheid erfelijk te maken, althans in 1296 werd het erfelijk recht van Hendrik (I) de Rover op het burggraafschap erkend (Matthaeus. De jure gladii, p. 121). Gedurende $3^{1}/_{2}$ eeuw bleef het burggraafschap in het bezit zijner nakomelingschap.

Aan het burggraafschap waren sinds 1282 verschillende goederen, waaronder de gerechten in het kerspel Montfoort (Willeskop met Kort-Heeswijk, Blokland, Heeswijk en Achthoven) benevens het leenrecht o. a. over de heerlijkheid 's-Gravensloot verbonden, terwijl de heer van Montfoort tevens erfelijk dijkgraaf van den Loopiker-weerd was (n°. 288). De volgende heeren breidden hunne heerschappij nog belangrijk uit over verschillende naburige gerechten, die deels aan den bisschop, deels aan den proost van Oudmunster, deels aan het kapittel van Oudmunster leenroerig waren (in het kerspel Linschoten de gerechten: Linschoten, Polanen, Den Eng, Linschoter-Haar, Wulverhorst, Vlooswijk; in andere kerspelen: Oukoop, Papekop en Diemerbroek. Dijkveld en Rateles. IJselvere — in 1562 tot Holland gebracht en grootendeels bij de stad Oudewater ingelijfd (Matthaeus. De jure gladii, p. 110), — Kattenbroek, een gedeelte van Reierskop en een gedeelte van Kokkengen — in 1537 door den toenmaligen burggraaf vervreemd).

Herhaaldelijk hebben de burggraven van Montfoort getracht zich het hooge rechtsgebied over deze landstreken toe te eigenen. Reeds ten tijde van bisschop Jan van Arkel (1353) maakte burggraaf Zweder (II) daarop aanspraak (Matthaeus. De nobilitate, p. 813); doch de uitspraak van Arend van Hoorn, bisschop van Luik (1387: Matthaeus. De jure gladii, p. 126), die zijn opvolger in het bisdom Utrecht in het gelijk stelde, wees voor geruimen tijd de aanspraken der burggraven terug. Toch was Johan (II) van Montfoort in het laatst van het leven van Frederik van Blankenheim (zie n°. 277) in het bezit der hooge heerlijkheid; en Zweder van Kuilenburg verpandde ze aan hem in 1430 (zie n°. 278).

Nauwelijks was Karel V echter wereldlijk heer van het Sticht geworden, of de toestand veranderde. Bij de beleening van Joost van Montfoort (1530) behield de keizer zich het recht op de aflossing der hooge heerlijkheid uitdrukkelijk voor (n°. 285), en in 1546 had die aflossing werkelijk plaats (n°. 286), niettegenstaande de protesten der voogden van Joost's zoon Johan (IV).

Onmiddellijk aan de goederen der heeren van Montfoort in Utrecht grensden de Hollandsche hooge heerlijkheden Snelrewaard met Zuid- en Noord-Linschoten en Hekendorp. Johan (II) ontving ze (1427 en 1428: Van Mieris. Charterboek, IV, p. 935 en 941) te leen van gravin Jacoba, wier partij hij trouw gediend had hij werd ook door Philips van Bourgondië in haar bezit bevestigd, doch Polsbroek, dat hem na de verovering van IJselstein (tot welke baronie het behoorde) was toegekend, keerde toen tot den vroegeren eigenaar terug. Ware aan de uitbreiding en consolideering van het gezag der burggraven door Karel V niet een einde gemaakt, Hekendorp en Snelrewaard zouden zeker met Montfoort tot één gebied versmolten zijn (1).

Anders was het gesteld met de overige heerlijkheden in Holland, die aan de heeren van Montfoort toekwamen. In 1440 kocht Johan (II) de hooge heerlijkheden Purmerende en Neck en het leenrecht

---

(1) Ten bewijze hiervan diene, dat de drossaard van stad en land van Montfoort tevens drossaard was der naburige Hollandsche hooge heerlijkheden (zie n°. 78), en dat men zich een tijd lang van de vonnissen, door de schepenbank van Snelrewaard gewezen, beroepen kon op de bank te Montfoort, die ook voor de dorpsgerechten in het burggraafschap de rechtbank van appèl was (n°. 47). De transporten en andere gerechtelijke akten van de stad Montfoort en de gerechten onder het burggraafschap uit de jaren 1538—1566 werden dan ook in hetzelfde register ingeschreven, waarin de akten van Snelrewaard, Noord- en Zuid-Linschoten en IJselvere werden geprotocolleerd, en van 1567—1573 werden de gerechtelijke akten van Hekendorp, Snelrewaard c. a. en IJselvere (in Holland) en Dijkveld en Rateles, Oukoop en Papekop en Diemerbroek (in Utrecht) in één register opgeteekend (Catalogus der rechterlijke archieven, nrs. 614 en 1077). Hetzelfde verschijnsel doet zich ook op administratief gebied voor, gelijk blijkt uit eene passage in het testament van Philips en Anna van Merode dd. 1624, waarbij bepaald wordt, dat, in geval van den dood van Johanna van Merode (+ 1628), zuster der testatrice, die in 1592 in de heerlijkheden Hekendorp, Snelrewaard c. a. en IJselvere was opgevolgd, „onsen outsten sone voor sijn gedeelte uytte voornoemde successie sal hebben de heerlijckheden, leenen, landen, thienden ende generalijcke alle soodanige andere goederen, by deselve naer te laten, rontomme ende omtrent Montfoort voorseit, te weten Hecquendorp, Snellewiert, Linschoten, 't Veere met de hoocheyden ende andere prerogativen ende preëminentiën, *dewelcke voor desen begrepen sijn geweest onder het district van Montfoort, omme te wesen ende te blyven vereenicht ende hervoecht aen de domainen, steden ende goederen van Montfoort voornemt, gelijck sy voor desen geweest sijn*" (Inventaris van het archief der provincie Utrecht. Boekdeelen en Bundels, n°. 732).

over de leenen van Purmerende benevens de ambachtsheerlijkheden Purmer en Purmerland, allen indertijd door Willem Eggert verworven en sedert op diens schoonzoon Jan van Zijl overgegaan (zie n°. 349). In 1448 verwierf burggraaf Hendrik (IV) hierbij nog de ambachtsheerlijkheden Sparendam en Sparenland (n°. 358), die, eveneens uit de erfenis der Eggerts afkomstig, op de aan hen verwante Van Brakels waren overgegaan. In 1460 gingen echter de laatste heerlijkheden weder in het bezit van Willem van Brakel over, hoewel de heer van Montfoort zich er zekere rechten op voorbehield (n°. 360). In 1481 werden de Hollandsche goederen van den heer van Montfoort verbeurd verklaard (Burman. Utrechtsche jaarboeken, III, p. 500); zij zijn later niet teruggegeven, maar eerst omstreeks 1521 schijnt de burggraaf zijne aanspraken tegen vergoeding te hebben opgegeven (n°. 350).

Door het huwelijk van burggraaf Johan (III) met de erfdochter van Naaldwijk (vóór 1477: zie n°. 215) verkreeg hij rechten op de ...lijkheden Naaldwijk, Wateringen, Kapelle en andere goe... ...dige provincie Zuid-Holland, maar daar uit ... gingen deze aanspraken ... vrouw, Char- ... deelte ... e ... rt ... en ... en ... ler ... de ... ode, ... ouw ... 1649 ... 406), ... erlijkheden aan pa... itsche leenregisters). Hekendorp en ... jaren later door den raadpensionaris Johan de ... (1).

(1) Reeds in 1592 waren deze heerlijkheden van Montfoort afgescheiden en aan een jongeren tak der familie gekomen. Sinds 1638 werd dezen het recht op die goederen door den oudsten tak betwist, maar de jongere tak werd bij sententie van het Hof van Holland dd. 27 Februari 1643 in het bezit gehandhaafd.

De charters en andere documenten, die het archief der heeren van Montfoort uitmaakten, werden van ouds in het kasteel Montfoort bewaard, onverschillig of zij betrekking hadden op goederen, in Holland, in Utrecht of elders gelegen. Dit blijkt uit het feit, dat het oude 15de eeuwsche merk, dat op de meeste Montfoortsche charters voorkomt, zoowel op Utrechtsche als op Hollandsche en andere eigendomsbewijzen gevonden wordt. Nog in 1587 berustte dit geheele archief in het kasteel te Montfoort blijkens een inventaris, die in extract onder de papieren van den heer van Hoenkoop aanwezig is (Inv. Boekd. en Bundels 2de S. n°. 722, dl. III f°. 1), terwijl een fragment van een ander extract uit denzelfden inventaris onlangs door schenking in dit archiefdepôt kwam (n°. 1). Tot dezelfde conclusie komt men door de beschouwing van een anderen inventaris, eveneens in extract in dit depôt bewaard (bij de collectie inventarissen). Het origineel van dezen inventaris berustte onder mr. G. Van Loon, toen Van Alkemade en Van der Schelling er dit extract uit afschreven. Het jongste charter in dit extract dagteekent van 1550, zoodat deze inventaris misschien nog ouder is dan de bovenvermelde van 1587.

In de volgende eeuw is deze kostbare verzameling gesplitst in ten minste drie verzamelingen. Toen in 1649 het burggraafschap aan de Staten van Utrecht werd overgedragen, schijnt het de bedoeling te zijn geweest, dat ook het geheele archief der heeren van Montfoort in eigendom aan de Staten zou overgaan. Dit is echter niet geschied. Er bestaat eene globale lijst van de archiefstukken en een inventaris van de charters, door den heer van Merode aan de Staten overgegeven (n°. 409); daaruit blijkt voldoende, dat slechts een klein gedeelte van het archief in handen der nieuwe eigenaars van het burggraafschap gekomen is. Eene splitsing, waarbij de charters en papieren, die op de Hollandsche heerlijkheden en goederen betrekking hadden, van de overgave werden uitgezonderd, heeft echter zeer zeker niet plaats gevonden, daar de Staten van Utrecht ook tal van stukken betreffende deze goederen verkregen. Welke de oorzaak van de onvolledige afgifte geweest is, is niet met zekerheid te zeggen: mogelijk waren reeds vóór 1649 vele charters en papieren uit het depôt verdwenen.

De tot de aan de Staten overgedragene verzameling behoorende charters zijn sedert met de andere in het provinciaal archief berustende charters dooreengemengd, maar ze zijn niet moeielijk te herkennen. Ongelukkig zijn de bovenvermelde lijsten voor dit doel nagenoeg onbruikbaar, daar in de eerste verschillende charters onder ééne zeer algemeen gestelde beschrijving zijn samengebracht, en slechts op enkele charters het nummer, waaronder zij op deze lijst voorkomen, is aangeteekend, terwijl de inventaris niet alle aan de Staten overgedragene charters

vermeldt. Eene duidelijke aanwijzing levert echter de omstandigheid, dat eene hand, die omstreeks 1650 ook elders in het archief der Staten voorkomt, op nagenoeg alle charters dezer verzameling eene omschrijving van den inhoud heeft aangeteekend.

Eene tweede verzameling registers en charters, afkomstig uit het depôt te Montfoort, werd omstreeks den tijd, toen het burggraafschap aan de Staten overging, door den bekenden dr. C. Booth bijeengebracht. Hoe deze stukken in zijn bezit gekomen zijn, blijkt met zekerheid niet; het feit echter, dat eene genealogie der heeren van Montfoort van de hand van mr. A. Van Buchell samengesteld is voornamelijk met gebruikmaking der charters, die later deel uitmakten der collectie Booth, terwijl het bekend is, dat de papieren van Van Buchell na diens dood (1641) het eigendom van Booth geworden zijn, doet vermoeden, dat reeds Van Buchell deze verzameling Montfoortsche charters bezeten heeft. Zij zouden dan reeds vóór de overdracht van het burggraafschap uit het depôt te Montfoort verdwenen zijn. Het is echter ook mogelijk, dat Van Buchell toegang tot het depôt gehad heeft, en dat deze stukken eerst door Booth van de hoofdverzameling afgescheiden zijn. — De door Booth bijeengebrachte verzameling bleef tot 1840 onder zijne erfgenamen berusten; toen werd de verzameling ten deele door de provincie, ten deele door partikulieren aangekocht. Uit het bezit dezer laatsten zijn door schenking later nog enkele registers aan het rijk overgegaan. Ook de charters der collectie Booth zijn met de provinciale charters vermengd, zoodat de oorsprong der stukken niet altijd met zekerheid aangewezen kan worden; de meeste van Booth afkomstige charters zijn echter met aanteekeningen van zijne hand of lettermerken voorzien, waaruit voldoende blijkt, dat zij niet van ouds in het archief der Staten hebben berust.

Van eene derde verzameling bestaat een inventaris van 1741, op het Algemeen rijksarchief bewaard, waaruit blijkt dat zij destijds onder de familie Van Sypesteyn berustte. Van Mieris raadpleegde deze verzameling bij het samenstellen van zijn charterboek (zie het Voorbericht). Hoe de familie Van Sypesteyn eigenares der collectie, die alleen charters bevatte, geworden is, is niet bekend (1). In 1822 is deze verzameling gedeeltelijk op eene

---

(1) Van den Montfoortschen predikant Hendrik Van Sypesteyn (c. 1680) schijnen deze charters *niet* afkomstig te zijn; hij behoorde althans tot een anderen tak der familie. Tot 1588 was zekere Johan van Sypesteyn possesseur van eene vicarie in de kerk van Montfoort (n°. 91); maar ook hij kan deze stukken, waaronder er van jongeren datum zijn, niet bezeten hebben. Ook de onderstelling, dat de familie Van Sypesteyn, die aan de De Witten vermaagschapt was — de moeder van Johan De Witt en de overgrootmoeder

auctie in Engeland, gedeeltelijk en bloc aan koning Willem I verkocht (1). Op den bovenvermelden inventaris is bij elk charter eene aanteekening gesteld, waaruit blijkt, welke charters naar Engeland gezonden zijn, en welke daarna nog aanwezig waren. Bij verscheidene charters is aangeteekend: „mankeert"; enkele andere waren door schenking in handen van partikuliere personen overgegaan. De door den Koning verworven charters werden door hem aan het rijks-archief geschonken en in het Haagsche depôt bewaard, totdat zij bij Ministerieele beschikking van 4 Augustus 1893 (K. en W. nr. 993) naar het depôt in Utrecht werden overgeplaatst. Van de in Engeland verkochte charters werd een gedeelte met de collectie Phillipps verworven.

Al de bovenvermelde verzamelingen hebben ongetwijfeld deel uitgemaakt van het archief der heeren van Montfoort; de meeste charters van elke verzameling zijn voorzien van het oude archiefmerk, en in den inventaris van 1587 worden vermeld zoowel charters, die sinds 1649 in het archief der Staten van Utrecht berustten, als andere, die met de collectie Booth, met de collectie Van Sypesteyn of met de collectie Phillipps verworven zijn. Een redelijke grond voor de verdeeling is niet te vinden: gelijk bij

---

van den Haarlemschen burgemeester Van Sypesteyn, die in 1741 leefde en de collectie Montfoortsche charters bezat, waren zusters — deze stukken van den raadpensionaris, die in 1661 van de vroegere burggraven de heerlijkheden Hekendorp, Snelrewaard, Lange-Linschoten en IJselvere verworven had, of zijne familie verkregen heeft, schijnt ongegrond, daar de leenbrieven van Floris en Ferdinand Philips van Merode betreffende Snelrewaard en Abbenbroek alleen van den oudsten tak der familie afkomstig kunnen zijn. — Aanteekening verdient nog het feit, dat in den inventaris van 1741 een charter voorkomt dd. 1391 April 6, dat daar ter plaatse met potlood is doorgehaald met bijvoeging der kantteekening „mankeert", en een ander dd. 1511, Februari 14, waarbij in de marge met inkt aangeteekend is „mankeert", welke beide charters in de collectie Booth gevonden worden (nrs. 342 en 43). Doch dit zullen gewis duplicaten zijn, evenals een ander charter van 1481 December 10 (nr. 37), dat in den inventaris der collectie Van Sypesteyn voorkomt met de marginale aanteekening „is er", en dat toch sinds 1649 in het archief der Staten berust. Immers de door dr. C. Booth († 1678) gevormde collectie moet vóór 1741 zijn bijeengebracht.

(1) Over de Montfoorsche charters uit de collectie Van Sypesteyn vergelijke men: jhr. mr. J. C. De Jonge. Verslag omtrent de verzameling van handschriften, toebehoord hebbende aan jhr. C. A. Van Sypesteyn, p. 6—10. Opmerking verdient het, dat de aldaar p. 11 vermelde „charters betrekkelijk de Nederlandsche Algemeene Geschiedenis" ook uit het archief der heeren van Montfoort afkomstig blijken te zijn. Drie dezer charters dd. 1417, 1433 en 1434 berusten thans in het Rijksarchief-depôt te 's Gravenhage, het vierde komt in dezen inventaris voor onder n°. 38.

inzage van dezen inventaris blijken zal, zijn alle verzamelingen in elke afdeeling daarvan vertegenwoordigd (1).

Ter opheldering is hier bijgevoegd een stamboom der heeren van Montfoort en van Purmerende, die uitsluitend aan de in de charters zelven voorkomende gegevens is ontleend. Voor de berekening der data meen ik te mogen verwijzen naar mijn opstel in de Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde (3de reeks, VIII blz. 139).

Aan dezen inventaris zijn nog twee appendices (2) toegevoegd: de eene bevat de stukken uit het archief der Staten van Utrecht als bezitters van het burggraafschap, de tweede bevat het archief van den rentmeester der Memoriegoederen van Montfoort, dat in 1887 ten gevolge van een schrijven van den Minister van Financiën dd. 17 Augustus 1887 (afd. Domeinen n°. 9) door den rentmeester aan den Rijksarchivaris in de provincie Utrecht werd overgedragen. Enkele op deze wijze verkregene stukken bleken echter tot andere afdeelingen van het archief te behooren en werden daarheen overgebracht. Wat de Memoriegoederen zelven betreft vergelijke men de noot aan het hoofd van Appendix B.

---

(1) Daar het van belang kan zijn, de herkomst der stukken, die in dezen inventaris zijn bijeengebracht, te doen kennen, is deze bij elk nummer aangewezen.

U. duidt aan, dat het stuk in 1649 in het archief der Staten is gedeponeerd.

B. duidt aan, dat het stuk met de collectie Booth is aangekocht.

Sa. duidt aan, dat het stuk door Koning Willem I uit de collectie Van Sypesteyn aangekocht en aan het Rijksarchief geschonken is.

Sb. duidt aan, dat het stuk, afkomstig uit de collectie Van Sypesteyn, met de collectie Phillipps is aangekocht.

M. duidt aan, dat het stuk overgenomen is van den rentmeester der Memoriegoederen.

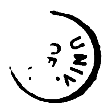
(2) De in de beide appendices vermelde stukken zijn niet naar het archief der heeren van Montfoort overgebracht, maar blijven berusten in het archief der Staten, waartoe zij uit hun aard behooren.

STAMBOOM DER HEEREN VAN MONTFOORT.

van der Mark, vermeld 1495–1503. | vermeld 1504. | gehuwd met Anna van Lalaing. vermeld 1532–1545. | vermeld 1555.

JOHAN IV, burggraaf sinds 1539,

PHILIPPOTTE, burggravin sinds 1584, vermeld 1554–1592.

het
der
Van

n de
chief

zich
, en
alle
rift

ooft
wen
en
323.

ent
den
ivi-
gde
pen
den

STAMBOOM DER HEEREN VAN MONTFOORT.

van der Mark, vermeld 1495–1503.	vermeld 1504.	gehuwd met Anna van Lalaing, vermeld 1532–1545.	vermeld 1555.

JOHAN IV, burggraaf sinds 1539, vermeld 1539–1580	PHILIPPOTTE, burggravin sinds 1584, vermeld 1554–1592.

het
der
Van

n de
chief

zich
, en
alle
hrift

looft
wen
n en
323.

oent
rden
rivi-
igde
open
den

INVENTARIS

VAN HET

ARCHIEF DER HEEREN VAN MONTFOORT.

1. Fragment van een extract uit den inventaris van het archief der heeren van Montfoort. (Afschrift uit het einde der 16de eeuw). 1 stuk. (Geschenk van den heer G. C. A. A. Van den Wijngaard).

N.B. Een ander volledig afschrift van dit extract bevindt zich in de verzameling afschriften van den heer Van Hoenkoop. (Inv. van het archief der prov. Utrecht. Boekdeelen en bundels. 2e S. nr. 722.)

EERSTE AFDEELING.

Stukken van publiekrechtelijken aard.

A. Stukken van politieken aard.

2. Henric de Rover, burggraaf van Montfoerde, verzoent zich met Jan, graaf van Hollant, wiens krijgsgevangene hij is, en belooft hem als zijn getrouwe man te zullen bijstaan in alle oorlogen behalve tegen den bisschop van Utrecht. 1298. (Afschrift van c. 1400). 1 stuk op perkament. B.

N.B. Dit stuk heeft als schutblad van een boek dienst gedaan.

3. Heynric die Rover Zueders zone van Montfoirde belooft voor zich en zijne nakomelingen Willaem, graaf van Heneghouwen en Holland, en zijne nakomelingen altijd te zullen dienen en helpen en met geen ander een verbond te zullen aangaan. 1323. 1 charter (gecancelleerd). U.

4. Willem, hertog van Beyeren, graaf van Holland, verzoent zich met Sweder, burggraaf van Montfoerde, op voorwaarden dat de graaf de door hem aan den burggraaf gegevene tolprivilegiën zal handhaven en den burggraaf de hem verschuldigde gelden betalen zal, dat beide partijen met hunne manschappen in elkanders gebied zullen mogen komen, dat de graaf den

burggraaf tegen den bisschop zal bijstaan, en dat de burggraaf zich niet zonder den graaf met den bisschop verzoenen zal. 1356. (Opgenomen in een vidimus van den proost van St. Johan te Utrecht dd. 1358). 1 charter. S[a]

5. Willem, hertog van Beyeren, graaf van Holland, verzoent zich met Sueder, burggraaf van Montfoerde, en belooft hem en zijne stad te zullen bijstaan tegen den bisschop en de stad Utrecht en hem te zullen vrijwaren voor alle nadeel, dat voor hem uit zijn afval van den bisschop en de stad zou kunnen voortvloeien. 1356. 1 charter. U.

6. Aelbrecht, hertog in Beyeren, ruwaart van Holland, belooft heer Zweder, burggraaf van Montfoerde, zoo noodig met al zijne macht te zullen bijstaan. 1362. 1 charter. S[b].

7. Wouter, heer van Ysendoren en van Holensteyn, en Haese van Montfoerde, zijne huisvrouw, beloven voor zich en hunne opvolgers als heeren van Hoelensteyn, nimmer tegen Sweder, heer van Montfoerde, en zijne opvolgers, noch ook zonder diens toestemming tegen den graaf van Hollant, den bisschop van Utrecht of de stad Utrecht te zullen oorlogvoeren op eene boete van 1000 oude schilden. 1374. 1 charter. U.

8. Jan van Zulen Wouterszoen verklaart, dat hij uit eigene beweging en met den wil zijner moeder Haedewich van Ysendoren op het huis tot Hoelensteyne is gekomen en zulks niet op aanraden of met de hulp van den heer van Montfoert, die daarvan door Wouter van Ysendoeren en Haedewiich van Ysendoren wordt beschuldigd, heeft gedaan. 1377. 1 charter. U.

9. Willem van Ysendoern en Johan van den Vlyet herroepen al wat zij geklaagd hebben over Heinric, heer van Montfoerde. 1381. 2 charters. U, S[a].

10. Sweder van den Rutenberge, Seyne Mulaert, Gerijt, Florens en Sweder van der A, Aernt van Lunenborch en Splinter van Loinersloet verklaren, dat zij ter wille van Florens, bisschop te Utrecht, vijanden zijn geworden van Heinric die Rover, burggraaf te Montfoerde. 1387. 4 charters. B, S[a].

11. Notariëele akte, inhoudende het tusschen Florencius, bisschop van Utrecht, en Henricus, burggraaf van Montfoerde, zoo in tegenwoordigheid der drie Staten van Utrecht als in het bisschoppelijk hof verhandelde betreffende de geschillen, gerezen tusschen den bisschop en den burggraaf naar aanleiding van de scheidsrechterlijke uitspraak van Arnoldus, bisschop van Luik. 1387. 1 charter. S[a].

12. Heynric van Nesse, Jan die Wechter, Kersken van Houweninghen, Wijllam van Hoensler, Ghyse Muelre, Willam Bertoutss., Wouter van Kuynre, Gosen Ryetbos, Huls Peter van Ax, Aernt en Herberen van Boyencoep, gebroeders, en Claes de Veer, geheeten „die onghebonden leuwe", verklaren aan Jan van Montfoerd, Domproost te Utrecht, dat zij zijne vijanden willen zijn, omdat sommige leden van het kapittel burgers te Utrecht zijn. 1402. 1 stuk. S[a].

13. Verschillende personen verklaren, geene wraak te zullen nemen op Johan, burggraaf tot Montfoirde, wegens hunne gevangenschap en schade in den strijd te Ghorinchem op St. Loyendach. 1418, 1419. 35 charters. B, S[a].

14. Frederic van Blanckenhem, bisschop te Utrecht, Johan, burggraaf van Montfoorde, Philips, heer van Wassenaer, burggraaf te Leyden, Willam van Bredenrode, heer te Ghenpe, en de steden Utrecht, Leyden en Amersfoerde verbinden zich tegen den heer van Egmonde, Gerijd van Heemskercke, den jonker van Gaesbeeck, den heer van Culenborch en Florens van Borsel, maken bepalingen omtrent de krijgsgevangenen en beloven geen verdrag te zullen aangaan zonder er elkander in te begrijpen. 1420. Met een transfix dd. 1420, waarbij Gerrit van den Zijl, ridder, tot dit verbond toetreedt. 1 charter. U.

15. Frederic, bisschop te Utrecht, en de steden Utrecht en Amersfoert beloven aan Johan, burggraaf te Montfoirde, Lodewich van Montfoirde, Willam van Montfoirde, heer te Latum, en Willem van Montfoirde en van Zweten, die zich voor den oorlog tegen hertog Jan van Beyeren met hen verbonden hebben, geen zoen, vrede of bestand te maken zonder hen daarin te begrijpen; en zoo zij nogtans na den te treffen zoen in hunne goederen benadeeld mochten worden, dan zullen de bisschop en de beide steden hen daarvoor stellen in het bezit eener gelijke waarde aan goederen van Jacob, heer van Gaesbeke, Florens van Borsele en anderen, in het Sticht gelegen. 1420. 1 charter. S[a].

16. Frederic van Blanckenhem, bisschop te Utrecht, en de stad Utrecht sluiten een verbond met Johan, burggraaf van Montfoordt, stellen bepalingen vast omtrent het rantsoen van eventueel te maken krijgsgevangenen en omtrent den steun, den heer van Montfoirde te verleenen, in geval de stad belegerd mocht worden, en geven hem een subsidie van 250 Hollandsche Wilhelmus-schilden 's maands gedurende de beide eerstvolgende maanden en daarna van 200 schilden 's maands gedurende een jaar. 1421. 1 charter. U.

17. Frederic, bisschop te Utrecht, en de steden Utrecht en Amersfoirde beloven Johan, burggraaf van Montfoirde, hun bondgenoot in den oorlog tegen hertog Johan van Beyeren en den hertog van Gulich en Gelre, geen zoen, vrede of bestand te zullen sluiten zonder er hem in te begrijpen. 1421. 1 charter. S[a].

18. Notarieele akte, waarbij Johannes, burggraaf van Montfoerde, protesteert tegen de handelwijze van Fredericus, bisschop van Utrecht, en de steden Utrecht en Amersfoort, die bij het verdrag, door hen met Johannes de Bavaria gesloten, beloofd hebben, dat ook de gevangenen van den burggraaf zullen worden vrijgelaten. 1423. 1 charter. S[a].

19. Paus Martinus V keurt goed de verplaatsing van den zetel der Utrechtsche kapittelen naar Arnhem, zoolang het sticht wegens den opstand van Rudulfus de Dyepholt onder het interdict ligt. 1427. (Opgenomen in een vidimus van den officiaal van Utrecht dd. 1430, opgemaakt ten verzoeke van het Domkapittel, welk vidimus weder is opgenomen in een vidimus van den provisor en deken van Delfland dd. 1467). 1 charter. U.

20. Sweder, bisschop te Utrecht, scheldt aan de drie gebroeders van Montfoirde en hunne onderzaten alles kwijt, wat zij tegen hem misdaan mochten hebben. 1431. 1 charter. S[a].

21. Het concilie van Bazel bericht aan Johannes de Montfort, dat het uitspraak heeft gedaan tusschen Rodolphus de Dyepholt en Vualramus de Moirse, welke beiden op den Utrechtschen bisschopszetel aanspraak maken, den laatste als bisschop heeft erkend en den eerstgenoemde alle recht op het bisdom heeft ontzegd onder bedreiging van den ban; verzoekende gemelden heer van Montfort mede te werken tot de uitvoering van deze uitspraak. 1436. 1 charter. U.

22. Phelippe, hertog van Bourgoigne, belooft zijne bescherming aan zijn raad en kamerling den heer van Montfort, als deze zijne zaak aan hem onderwerpen wil. 1444. 1 charter. S[a].

23. Roedolph, bisschop tot Utrecht, en Henric, burggraaf tot Montfoirde, beloven elkander tegen de stad Utrecht te zullen bijstaan en geen afzonderlijk verdrag met haar te zullen aangaan. 1448. 1 charter. S[a].

24. Jacob, heer tot Gaesbeke, Apcoude, Putte en Stryen, en Heinric, burggraaf van Montfoirde, onderwerpen hun geschil aan de uitspraak van hun neef en schoonvader, den heer van Croy, graaf van Porcien, onder bepaling van eene boete van 1000 gouden Engelsche nobelen voor den hertog van Boirgongnen, te betalen door hem, die deze uitspraak niet naleeft. 1449. 1 charter. S[a].

25. Frederic van Renisse van Rynouwe erkent getracht te hebben Roedolph van Diepholt, bisschop te Utrecht, met geweld uit zijne stad Utrecht te keeren en daardoor terecht bij vonnis van den raad dier stad lijf en goed verbeurd te hebben, belooft zich met vrouw en kinderen metterwoon in Zeelant te zullen vestigen, niet dichter bij het sticht van Utrecht te zullen komen dan zich de grenzen van Zeelant uitstrekken, en nooit weer iets te zullen ondernemen tegen den bisschop, Coenraet van Diepholt, Domproost te Osenbrugge en proost te Deventer, Heinric van Montfoirde, Melis van Amstel van Mijnden, Johan van Buchorst met hunne onderzaten en de steden Utrecht en Amersfoirt en doet afstand van zijne eventueele rechten op Wijc, Duerstede en Apcoude. 1449. 1 charter. S[a].

26. Volpaert en Johan van Amerongen, gebroeders, erkennen getracht te hebben Roedolph van Diepholt, bisschop te Utrecht, met geweld uit zijne stad Utrecht te keeren en daardoor terecht bij vonnis van den raad dier stad lijf en goed verbeurd te hebben, doen afstand van de lijfrenten, die zij op de stad hebben, beloven zich metterwoon in Gelre of Cleve te zullen vestigen, niet meer aan deze zijde van Riin en Yselen te zullen komen en nooit meer iets te zullen ondernemen tegen den bisschop, Coenraet van Diepholt, Domproost te Osenbrugge en proost van Deventer, Henric van Montfoirde, Melijs van Amstel van Mijnden, Johan van Buchorst met hunne onderzaten en de steden Utrecht en Amersfoirt. 1449. 1 charter. S[a].

27. Reynout, heer tot Brederode en Vyanen, Gijsbrecht broeder tot Brederode en Vyanen, Domproost en proost tot Oudemunster te Utrecht, en Heinric, burggraaf van Montfoirde, gaan een verbond aan, onder voorwaarde dat in geval van overlijden van den bisschop van Utrecht, de burggraaf zijn neef den Domproost zal helpen om tot het bisdom te geraken, terwijl deze en zijn broeder alles zullen aanwenden om den burggraaf de hooge heerlijkheid van Montfoirde te doen verkrijgen, en maken bepalingen om twisten tusschen hunne aanhangers te beslechten; alles behoudens hetgeen zij den hertog van Bourgongnen verschuldigd zijn. 1449. 1 charter. S[a].

28. Gijsbrecht van Brederode, elect en ruwaard te Utrecht, ontslaat Henric, burggraaf van Montfoerde, van de verplichting om hem te ondersteunen, waartoe deze èn krachtens vroegere overeenkomst èn als leenman gehouden is. 1456. 1 charter. S[a].

29. Davidt van Bourgondiën, bisschop te Utrecht, verzoent zich, mede namens zijn broeder Anthonis bastaard van Bour-

gondiën, heer van Beveren, en de stad Amersfoert, door tusschenkomst van Johan, heer van Lannoy, stadhouder van Hollant, op nader aangewezen voorwaarden met Gijsbrecht van Brederode, Domproost, gewezen elect en ruwaard, Reynout, heer tot Brederode en Vyanen, Heynric, burggraaf van Montfoirde, en de stad Utrecht. 1458. 1 charter. B.

30. Phillips, hertog van Bourgongiën, graaf van Hollant, vergeeft Reynoult, heer tot Brederoden, en Heinric, heer tot Montfoirde, al hetgeen zij sedert het verdrag, te IJsselstain tusschen David, bisschop te Utrecht, Gijsbrecht van Bredenroden, Domproost te Utrecht, en de stad Utrecht gemaakt, tegen den hertog, den bisschop, de stad Amersforde e. a. hebben misdreven. 1458. 1 charter. U.

— *bis.* (Afschrift op perkament). 1 stuk. S[a].

31. Phillips, hertog van Bourgondiën, graaf van Hollant, herstelt overeenkomstig het verdrag, gesloten door den bisschop van Utrecht met Reynoult, heer tot Brederoden, Gijsbrecht van Brederoden, Domproost te Utrecht, Henrick, heer tot Montfoirde, en de stad Utrecht, de voornoemde heeren van Brederoden en Montfoirde, benevens Henrick van Naeldwijck in het bezit hunner goederen, die door hem na hun aanval op de stad Amersfoirde in beslag genomen zijn. 1458. (Authentiek afschrift). 1 charter. B.

32. Notariëele akte, waarbij Johannes, heer van Montfoirt, protesteert tegen de hem door den bisschop van Utrecht opgelegde verplichting om hem af te staan de drie hier ingelaschte brieven dd. 1430 (n°. 278), dd 1430, zijnde een vidimus van den officiaal van Utrecht van een brief dd. 1427 (n°. 19), en dd. 1458 (n°. 282). 1473. 1 charter. U.

33. Wolffaert van Borsselen, heer van der Veer, Johan, burggraaf van Montfoordt, en de steden Dordrecht, de Goude, Schoonhoven en Oudewater verbinden zich elkander bij te staan tegen eenige steden en edelen in Hollandt en eenige raden van den hertog van Oistenrijck en Bourgoendiën, hunnen heer, en beloven zich niet afzonderlijk met hunne vijanden te verdragen. 1479. 1 charter. U.

34. Wolffairt van Borselen, heer van der Vere, stadhoudergeneraal van Hollant, met Jan, heer van Montfoirde, en Reyer van Broichuysen, als vertegenwoordigende Walraven van Brederoden, ter eene en de vroedschap der stad Delff ter andere zijde sluiten een eeuwigen vrede en stellen eene boete van 20.000 gouden leeuwen op het verbreken van dit verdrag. 1479. 1 charter. S[a].

35. Dirck van Waell belooft op den heer van Montfoert geene wraak te zullen nemen over hetgeen in (14)77 gedaan is door de stad Utrecht en den heer van Montfoert voornoemd. 1480. 1 charter. S[a].

36. David van Bourgoendiën, bisschop van Utrecht, vergeeft aan de drie Staten van Utrecht alles, wat zij tegen hem en de zijnen sinds 1477 hebben gedaan, belooft hunne privilegiën en rechten te zullen eerbiedigen en bepaalt, dat alle ballingen uit de stad Utrecht weder binnen de stad kunnen komen. 1481. 1 charter. B.

37. Johan, hertog van Cleve, en zijn broeder Engelbrecht ter eene, en Johan, burggraaf te Montfort, en de steden Utrecht en Amersfort ter andere zijde sluiten eene overeenkomst, waarbij de eerstgenoemden zich verbinden de laatsten te steunen in hun strijd tegen David, bisschop tot Utrecht, en de laatsten beloven jonker Engelbrecht tot het bisdom te zullen postuleeren. 1481. 1 charter. U.

38. Phelips van Cleven en der Marcken, heer tot Wynendale, stadhouder-generaal van Philips, aartshertog van Oistenrijck, verzoekt zijnen neven Janne, heer van Montfoird, en Zweder van Montfoird, heer van Doerenweert, om met Franchoys van Brederoede, zijn stadhouder-generaal derwaarts-over, alle steden van derwaarts-over aan te manen, den vrede aan te nemen en na te komen, gemaakt te Brugge tusschen den Roomsch-Koning en de drie leden van Vlaenderen, tot welker naleving zich de Koning op het verlies van zijn momberschap verplicht heeft. 1489. 1 charter. S[a].

39. Johan van Naeldwijck, ridder, erkent schuldig te zijn aan den heer van Montfoirde 510 Rijnsguldens wegens geleend geld en 200 Rijnsguldens, door den heer van Montfoirde voor hem aan den schout van Woorden betaald, belooft hem deze gelden binnen 14 dagen te zullen betalen, en belooft ook de teer- en meesterkosten der ruiters, die zich nu te Woorden bevinden, en de kosten der naar Rotterdam gezondene schuiten binnen drie weken te zullen vergoeden. 1489. 1 stuk. S[a].

40. Albrecht, hertog van Zasse, stadhouder-generaal van den Roomsch-Koning en zijnen zoon, geeft ten verzoeke van Engelbrecht, graaf van Nassouwen, heer van Breda, vrijgeleide aan den heer van Montfoort, om met 20 personen uit de stad Voerden te trekken naar de kerk te Linschooten, om daar met den voornoemden graaf van Nassouwen eene bijeenkomst te houden. 1490. 1 charter. S[a].

41. Henrick van Huesden erkent door tusschenkomst van Johan, burggraaf van Montfoirdt, vergunning verkregen te hebben om weder binnen de stad Utrecht te komen, en belooft onder eede nooit iets te zullen misdoen tegen den heer van Montfoirdt, Jan van Renesse van Rynouwen, Jan van Zulen van Nyevelt, Dirck van Zulen, schepen-burgemeester te Utrecht, Henrick van Voirde, oud-schepen-burgemeester, Evert Zoudenbalch, schepen, en de stad Utrecht. 1496. 1 charter. S[a].

42. Johan, burggraaf tot Montfoirdt, belooft onder eede in handen van den stadhouder der leenen 's lands van Utrecht de bepalingen, vervat in den hier ingelaschten zoen, door tusschenkomst van Aernt van Hoern, bisschop tot Ludick, in 1387 gesloten tusschen Floris van Wevelinchoven, bisschop tot Utrecht, en Henrick, burggraaf tot Montfoirdt, te zullen naleven. 1570. 1 charter. S[a].

B. Stukken betreffende den heer van Montfoort als lid der Staten en der Ridderschap van Utrecht.

N.B. Zie ook nr. 36.

43. De drie Staten van Utrecht aan deze zijde der Ysele maken bepalingen omtrent de wijze, waarop zij de 1000 Philippusgulden 's jaars erflijke losrenten, door hen verkocht ten einde heer Floris van Egmondt te kunnen beoorlogen, zullen betalen. 1511. 1 charter. B.

44. Johan, burggraaf tot Montfort, Anthonis van Merthen, Anthonis van Sulen van Nyvelt, Adriaen van Reness van der A, Frederick uutten Enge en Frederick van Sulen van Hermelen, leden van de ridderschap, die als zoodanig reeds ten tijde der troebelen zitting hadden, machtigen mr. Floris Thijn, mr. Stheven Pig, mr. Merthen Postell, mr. Ariaen van Bustelman, mr. Gerrit van Schayck, Johan Prijs van Suydoort en Cornelis van Ipposteyn, om hunne belangen waar te nemen in de zaak, door den procureur-generaal bij den raad nevens den hertog van Alva tegen hen aanhangig gemaakt. 1570. 1 charter. U.

C. Stukken betreffende het bestuur van stad en land van Montfoort.

45. Sweder, burggraaf van Montphoerde, geeft aan zijne poorte verschillende vrijheden en keuren. 1329. (Opgenomen in een vidimus van den paap te Montphoerde dd. 1330). 1 charter. U.

46. Ordonnantie van Johan, heer van Montfoirde, voor Achthoeven, Heeswijck, Bloclant en Willemscoop (het kerspel van Montforde). 1438. 1 stuk op perkament. S^a^.

47. De gezworen en buren van de Lange Lijnschoten en Snelrewerdt begeven zich onder het gebod van Joest, heer van Montfoert en zijne opvolgers op denzelfden voet, als waarop die van Willemscoep, Blockelant en anderen aan hem onderworpen zijn, beloven nergens anders in appèl te komen dan voor de bank te Montfoert, en in geene andere stad dan Montfoert poorter te zullen worden, waartegen Charlote van Brederode, weduwe tot Montfoert en voogdes van Joest, hen in hare bescherming neemt. 1523 1 charter. U.

48. Ordonnantie op het manhuis te Montfordt, gegeven door Anna van Lalaing, douairière van Montfordt. 1545. 1 stuk. S^a^.

49. Declaratoir van den Grooten raad, waarbij de Koning de tenuitvoerlegging van het vonnis dd. 1510, door den raad in 1559 executoir verklaard, schorst en zelf bepalingen voorschrijft omtrent het bouwen van huizen en het tappen van wijn en bier op het Veer voor Oudewater. 1560. (Afschrift op perkament). 1 stuk. S^a^.

50. Gerechtsbrief van Oudewater, waarbij Fop Pieterss. ten verzoeke van den gesubstitueerde van mr. Derck Zas, als gemachtigde van den heer van Mondfoirt, op vraagpunten wordt gehoord. 1558. 1 charter. S^a^.

51. Willem, hertog van Beyeren, graaf van Hollant, verleent aan Zweeder van Montfoert en zijne nakomelingen voor de inwoners der vrijheid van Montfoertde tolvrijheid in zijne landen. 1351. (Afschrift). 1 stuk. U.

N.B. Op hetzelfde papier bevindt zich ook een afschrift van het privilegie van den graaf van Blois dd. 1386 (n°. 52).

— *bis.* (Authentiek afschrift uit de 16de eeuw). 1 stuk. U.

52. Guy van Chastillon, graaf van Blois, verleent aan Henrick, heer van Montfoerde, en zijne nakomelingen voor de inwoners van de vrijheid van Montfoerde tolvrijheid in zijne landen. 1386. (Notarieel afschrift). 1 stuk. U.

N.B. Van dit stuk is nog een ander afschrift voorhanden; zie n°. 51.

53. Joest, heer van Montfoirt, en de stad Woerden gaan eene overeenkomst aan, waarbij zij wederkeerig binnen hunne jurisdictie het recht van „ijssue" voor elkanders onderzaten afschaffen. 1539. 1 charter. U.

54. Notariëele akte, waarbij Johannes, heer van Montfort en Pournierain, appèl aanteekent van de beslissing, waarbij David, bisschop van Utrecht, en zijn groote geestelijke raad zich bevoegd hebben verklaard kennis te nemen van delicten, gepleegd door dienaren van den heer van Montfort, toen deze nog onder voogdij van den heer van Nassau stond, niettegenstaande tot de door den bisschop bezworene privilegiën ook dit behoort, dat adellijken, ridders en knapen allen voor hunne gelijken zullen terechtstaan. 1471. 1 charter. S[a].

55. Schout en schepenen van Montfoert getuigen, dat Willem basterd van Montfoert verklaard heeft wegens het feit, waarvoor hij thans in bewaring is, terecht te willen staan voor den Grooten raad van Mechelen en deze verklaring heeft volgehouden, ook nadat hem de bij hem gevondene papieren zijn vertoond. 1528. 1 charter. S[a].

56. Gerechtsbrief van Oudewater, waarbij Amelger Heynrickss. en Roelof Wouterss. ten verzoeke van Pieter van Schoor, als gemachtigde van Chaerloete van Brederoede, douairière van Montfoirdt eñ voogdes van jonker Joest van Montfoirdt, eene beëedigde verklaring afleggen omtrent de beleedigende uitdrukkingen, door Cornelis Huygenss. ten opzichte van de gezworenen van 't Veer gebruikt. 1527. 1 charter. U.

57. Kaerle, keizer van Roomen, bepaalt, dat, zoolang de hooge heerlijkheid van de stad en het land van Montford, die Josse, heer van Montford, van den Keizer als erfheer van Utrecht te leen houdt, niet gelost is, de vonnissen, in de stad en het land van Montford gewezen, beroepen zullen kunnen worden voor den heer van Montford, zijne raden en leenmannen, waarvan weer beroep zal vallen op het Hof van Utrecht, terwijl het gebruik om de vonnissen, gewezen ten platten lande van Montford, te beroepen voor de schepenen der stad Montford wordt afgeschaft. 1530. 1 charter. U.

58. Arnt van Hoern, bisschop van Utrecht, erkent van zijn zwager Henric, heer van Montforde, het huis- en het morgengeld, verschuldigd van het land van Montforde, van het kerspel van Linschoten en van het dorp Cattenbroec, ontvangen te hebben. 1378. 1 charter. S[b].

59. Roedolph, bisschop van Utrecht, belooft zijn zwager Johan, burggraaf tot Montfoirde, dat hij hem en zijne onderzaten, die tot heden niet hebben bijgedragen in het morgengeld, ook verder onbelast laten zal tot belooning der trouwe diensten, aan hem en de Utrechtsche kerk bewezen. 1443. 1 charter. S[b].

60. Reynolt, heer van Brederoden, belooft Heinrick, burggraaf van Montfoirde, schadeloos te zullen houden van alle nadeel, dat hij zou mogen ondervinden wegens het bezegelen van een brief van f 21.000, door de Staten van Utrecht overgegeven aan den heer van Cleve, daar hij en zijne onderzaten vrij zijn van alle morgengeld en zettingen. 1456. 1 charter. S^a.

61. Gerechtsbrief van Oudewater, waarbij Claes Daemss. en Dirck Geerlofss. ten verzoeke van Charlote van Brederoden, vrouw-douairière van Montfoirdt, als voogdes van haar zoon, onder eede verklaren, dat zij altijd gehoord hebben, dat Oucoep, Papecoep en Diemerbrouck aan den heer van Montfoirdt als vrij land toebehooren, zonder dat de inwoners als zoodanig schot en lot onder Hollant betalen. 1527. 1 charter. U.

62. Notariëele akte, waarbij Cornelis Henricxz., secretaris der stad Montfoirt, vertoont de hier ingelaschte akte van protest van de ingezetenen van stad en land van Montfoirt, waarin dezen verklaren alleen op last des Keizers te contribueeren in de omslagen, geheven door de Staten van Utrecht ter afbetaling der Staten-lasten van 1511 en 1512, en zulks in afwachting van de uitspraak van den Grooten raad van Mechelen in hun proces tegen de Staten, en waarbij zij tevens protesteeren tegen de ongelijke verdeeling der bedoelde belasting. 1540. 1 charter. U.

63. Gerechtsbrief van Achthoven, waarbij Steven van Aldewater, schout en kameraar van Achthoven, ten behoeve van den heer van Montfoert geëigend wordt aan 4 morgen land aldaar, toebehoord hebbende aan Willem van Wijnsen, wegens achterstallig morgengeld van het grootwaterschap van Bylevelt. 1488. 1 charter. S^a.

64. Frederic van Blanckenheim, bisschop te Utrecht, vergunt Johan, burggraaf van Montfoirde, om den Yseldijck aan de noordzijde tegenover Montfoirde te openen of te sluiten en een anderen nieuwen weg naar Montfoirde te maken. 1422. 1 charter. U.

65. Vranck Daemss., burgemeester in Benscop, belooft uit naam van het gemeene land van Benscop, dat de reparatie aan de Benscoper sluis in den hoogen dijk aan de zuidzijde van de IJssele in de heerlijkheid Willescop geene schade zal toebrengen aan het gemeene land binnensdijks, en dat de schade, aan den dijk toe te brengen, naar het oordeel van dijkgraaf en heemraden zal worden vergoed. 1564. 1 stuk. S^a.

66. Dirck Claesz., burgemeester van der Goude, als representeerende de stad als bezitster der heerlijkheid, baljuw, stad-

houder van den baljuw en welgeboren mannen van het land van Steyn, doen uitspraak in eene procedure van de gezworenen van Oudecoep tegen de heemraden van de zuidzijde van Boegraven over het plaatsen van een watermolen door laatstgenoemden, zoodanig dat hij door eene aan beide polders gezamenlijk toekomende sluis uitwatert. 1480. 1 charter. U.

— *bis*. 1 charter. U.

67. Schrijven van Jehan de Leefdale te Montfort aan den heer van Montfordt, houdende bericht omtrent het proces van dien heer tegen die van Bodegraven over den molen te Oudecop, hangende voor den Grooten raad te Mechelen, over de verpachting der tienden van Linscoten, toekomende aan het kapittel van Oudmunster, en andere onderwerpen. 1529 1 stuk. U.

68. Aelbrecht van Egmont, kastelein te Woerden, Willem van Wijnbergen, commandeur te Waerder, en Pieter van Sinte-Pieters, secretaris-ordinaris in het Hof van Hollant, doen uitspraak in het geschil, tusschen den heer van Montfoert met zijne onderzaten van Oudecoip en de ingezetenen van de zuidzijde van Bodegraven en Cortehoeve gerezen naar aanleiding van het vonnis, in 1530 geveld ten gunste van die van Oudecoip in hun geschil met die van de zuidzijde van Bodegraven en Cortehoeve over het plaatsen van een molen door eerstgenoemden in de kade van laatstgenoemden. 1531. 1 charter. U.

69. Schout, heemraden en gemeene landgenooten van de zuidzijde van Bodegraven en Cortehoeven erkennen van Joest, heer van Montfoert, den hier ingelaschten schouwbrief van hunne kade in Oudecoep dd. 1531 te hebben ontvangen. 1532. 1 charter. U.

70. Heinric oudste zoon tot Montfoort, kapitein van Woerden, benoemt Jan Dever van Minnen tot kastelein van het huis en slot Montfoort, om dat gedurende twee jaren voor hem en zijne kinderen bij Margriet van Kroy te bewaren. 1447. 1 charter. S[a].

71. Heinrich, burggraaf van Montforde, benoemt zijnen neef en raad Willem van Brakel voor 4 jaren tot kastelein van Montfoirde op eene jaarlijksche rente van 200 postulaatguldens. 1455. 1 charter. S[a].

72. Gerechtsbrieven van Montfoorde, waarbij Willem Gijsbertssoen en Jan Derixsoen zich verbinden ter voldoening hunner misdrijven tot de betaling van boeten en het doen van bede-

vaarten, en erkennen bij herhaling hunner overtredingen tegen den jonker van Montfoorde hun lijf verbeurd te hebben. 1464. 2 charters. U, S[a].

73. Karel, hertog van Bourgoingnen, graaf van Hollant, schenkt aan Willem van Brakel, kastelein van Montfoirde, Volker van Beesd en andere onderzaten van Montfoirde vergiffenis van den doodslag van Willem Budde, op last van den eerste door de anderen binnen het grondgebied van IJsselsteyn gepleegd, en van het verwonden en gevangen houden van diens zoon Splinter, op grond van de zware verdenkingen, die tegen Willem en Splinter Budde gerezen zijn, dat zij tot eene bende moordbranders zouden behooren, en nadat door Willem van Brakel c. s. 200 clinckaerts tot bestrijding der kosten betaald zijn. 1469. (Authentiek afschrift). Hierbij 2 gerechtsbrieven van Montfoird dd. 1466 en 1468, waarbij Jan Jansz Trundel van Aelten verklaart Willem Budde niet met voorbedachten rade doodgeschoten te hebben. 3 charters. U. S[a].

74. Jan Clinck, dienaar van jonker Vrederick zoon tot Egmont, erkent van Willem van Brakel, kastelein van Montfoort, ten behoeve van jonker Vrederick voornoemd eenige krijgsbehoeften in ontvangst genomen te hebben, en belooft die op aanmaning van gezegden kastelein weder te zullen terugbezorgen. 1466. 1 stuk. B.

75. Gerechtsbrief van der Goude, waarbij Gerijt Aerntsz., bode der stad, ten verzoeke van Willem van Brakel onder eede getuigt, dat hij gezien heeft, dat onlangs Kerstant Harmanss., schout van der Goude, uit naam van Willem van Brakel in de stad Tricht aan Peter den wagenaar wegens vracht betaald heeft 9 Rijnsguldens, onder bijvoeging dat deze betaling alleen waarde zou hebben, als zij door Willem werd goedgekeurd, en dat Kerstant terzelfder tijd verklaart heeft niet langer te kunnen blijven, daar hij naar den Hertog voor de stad van Nucen vertrekken moest. 1475. 1 charter. S[a].

76. Het Hof van Utrecht verbiedt, op den eisch van den Procureur-generaal, Charles Cassiopin om zich langer drost of oppersten officier binnen de stad of het land van Montfoort te noemen, en gelast hem den priester Sander aldaar, door hem in rechte betrokken, ongemoeid te laten. 1551. 1 charter. U.

77. Johan, burggraaf tot Montfoort, benoemt Gerrit die Roy tot drost van de stad en het land van Montfoort en de heerlijkheden van der Linschooten, Snelreweerden, Hekenderp, Brouck en Paepecob. 1561. 1 charter. B.

78. Philippotte, vrouw van Montfoort, Moriammez enz., en Johan van Basserode vereffenen hun geschil over de rekening en verantwoording van den laatstgenoemde als drossaard van de stad en het land van Montfoort, de Lange Linschooten, Heeckendorp, Snelreweerde en 't Veer over de jaren 1562—1583, 1589. (Ongeteekend en ongezegeld concept op perkament). 1 stuk. S[a].

79. Johan, burggraaf van Montfort, neemt mr. Gerrit Zas, licenciaat in de rechten, aan om hem in zijne processen te bedienen op eene jaarwedde van 100 Carolusgulden, vergoeding voor kleeding en reiskosten, benevens de survivance der ambten van stadhouder der leenen en dijkgraaf, thans door zijnen vader bekleed. 1562. 1 charter. S[a].

80. Rekeningen van de kerkmeesters van Montfoort. 1549/1550, 1550/1551, 1608/1609. 1 portefeuille. M, U.

N.B. Deze rekeningen loopen van Martini (11 November) tot Martini; zij worden afgehoord door den hoofdofficier en andere gecommitteerden van den burggraaf. De rekening over 1608/1609 berustte van ouds in het archief der provincie; de beide andere zijn afkomstig uit de collectie Memoriegoederen.

D. Stukken betreffende het bestuur van het kapittel van Montfoort.

81. Paus Bonifacius bevestigt de stichting van een college van acht kanunniken, waaronder een deken zijn zal, in de parochiekerk te Montfoerd opgericht door Henric, burggraaf van Montfoerd. 1400. (Gelijktijdige vertaling in het Nederlandsch). 1 stuk op perkament. U.

82. Necrologium van het kapittel van Montfoort. (Midden der 15de eeuw). Achterin eene lijst van de bezittingen van het kapittel. 1 deel. U.

83. Notariëele akte, waarbij Peter Peterss., priester, zich aan de vrouw en den jonker van Montfoerdt onderwerpt, belooft zich als een goed priester te gedragen, zich aan alle verbonden, die hij met de andere koorheeren had aangegaan, onttrekt en belooft hen te zullen waarschuwen, zoo hij iets van plannen tot hun nadeel verneemt, alles op verbeurte van lijf en goed. 1527. 1 charter. S[a].

84. Overeenkomsten tusschen de vicarissen der kerk van Montfoort en den beheerenden vicaris Jan Roest betreffende het beheer der kapittelgoederen en het houden van kapittelvergaderingen. 1602. (Authentiek afschrift van 1604). 1 stuk (Aangekocht.)

85. Gerechtsbrieven van Montfordt, waarbij verschillende personen onder eede getuigenis afleggen omtrent het recht der gemeene gebeneficiëerde heeren in de kerk van Montfordt op de vicarie, die overgebracht is van Warmont naar het manhuis te Montfort. 1552. 5 charters. U.

86. De officiaal van den aartsdiaken van St Salvator te Utrecht benoemt Petrus Haey op voordracht van Henricus, burggraaf van Montfoerde, tot pastoor in de parochiale kerk te Montfoerde, welk ambt is opengevallen door den dood of den afstand van Volpertus Ottonis, en gelast hem in het bezit van dat ambt te stellen. Met bericht van den vicaris van het H. Kruisaltaar in de kerk te Montfort, dat hij Petrus Haey als pastoor in het bezit der parochiale kerk te Montfort heeft gesteld. 1392. 2 charters. B.

87. Notariëele akte, waarbij Baldricus van Arkel aan Herbernus de Doncke volmacht geeft om zijne prebende en vicarie van St. Jacobus Apostel in de parochiekerk van Montforde in de daartoe bevoegde handen over te geven. 1370. 1 charter. B.

88. Willam van Montfoirt, kanunnik tot Oudemunster, belooft aan de voogden van Johan, burggraaf van Montfoirt, zorg te zullen dragen, dat de vicarie ter eere van God en St. Nicolaas in de kerk te Montfoert, wier bezitter Reynout van Oesterhout vergunning heeft gekregen haar tegen eene andere te verwisselen, bij het overlijden van Reynout weder ter beschikking zal komen van den rechten leenvolger van Montfoirt. 1459. 1 charter. U.

89. De commandeur en het convent van Sinte Catharyne te Utrecht geven op de voorwaarden, vervat in den hier ingelaschten brief van Johan, burggraaf van Montfoert, dd. 1555, aan genoemden burggraaf de vicarie van het H. Graf in de kerk van Montfoert, die ingelijfd was geworden in eene vicarie, te Montfoert gesticht door Berndt van Duven, balyer te Utrecht, terug. 1555. 1 charter. U.

90. Johan, burggraaf van Montfort, bepaalt, dat de proven in de kerk te Montfoort, thans door mr. Wilhelm Danielz. bediend, na diens dood zullen komen op Jan van der Vondelen, wegens de diensten, door zijne moeder Diercxtie, weduwe van Cornelis van der Vondelen, aan de heeren en de vrouwen van Montfoort bewezen. 1555. 1 charter. U.

91. Johan van Merode en Philippotte van Montfort, burggraaf en burggravin van Montfort, approbeeren de resignatie van eene vicarie op St. Jan-Baptisten-altaar in de kerk te Montfort, door Johan van Syperstein ten behoeve van Pieter van Cats gedaan. 1588. 1 charter. U.

E. Stukken betreffende het bestuur van het dijkgraafschap van de Loopiker-weerd.

92. Florens, graaf van Hollant, beveelt de heemraden van den Lopikewaard, den schouw te drijven, wanneer hun zulks gelast wordt door Henric den Rover, 's graven knaap, wien deze den schouw heeft opgedragen. 1287. 1 charter. U.

93. Willaem, graaf van Henegouwen en Holland, gelast den geërfden van den Loepickerwaard, om volgens de overeenkomst, door hem gemaakt met Janne, bisschop te Utrecht, met goedvinden van Jan van Henegouwen, zijn broeder, Ghizebrecht, heer van IJsselsteyne, Henric van der Lecke, Sueder van Montfoirde en andere ambachtsheeren, een dijk te maken van Haestrechter weer langs de IJssel tot den IJsseldam en van den IJsseldam langs de Leek naar Scoenhoven, tot zoover 's bisschops schouw zich uitstrekt. 1328. 1 charter. S^a.

94. Willem, hertog van Beyeren, verbeyder der graafschappen van Heynegouwen en Hollant, gebiedt Zweder van Montfoirde ten spoedigste de wadden tusschen Scoenhoven en den Nuwendamme in zijn dijkgraafschap te herstellen, en belooft hem te zullen helpen in het inwinnen der eventueel op te leggen boeten. 1349. 1 charter. B.

95. Roedolph, bisschop van Utrecht, beveelt allen, „die dyke liggende hebben tusschen den Nyendam ende Schoenhaven", om a. s. Woensdag ten dijk te komen, daar de bisschop met de „ecclesie ende stat van Utrecht" dien dag den dijk zal schouwen. 1441. 1 stuk. U.

96. *a.* Vrederick, bisschop van Utrecht, benoemt Everard Heynrikeszoen tot dijkgraaf over Lecke en Ysel tusschen Ameronghen en Goude met uitzondering van den dijk in het gerecht van den heer Yselstein. 1318.

b. Johan, bisschop van Utrecht, machtigt Gijsbrecht, heer van Yselsteyn, om een dijkgraaf en heemraden aan te stellen

over de Lecke tusschen Ysel en Scoenhoven. 1326. (Afschriften op 1 blad.) 1 stuk. S[b].

N.B. Aangekocht met de collectie Phillipps, en dus vermoedelijk afkomstig uit de collectie van Sypesteyn (*b*), hoewel het stuk op den van deze collectie bestaanden inventaris, berustende in het Algemeene Rijksarchief te 's Gravenhage, niet voorkomt.

97 Sweder, burggraaf tot Montfoirde, erkent, dat hij van Frederik van Blanckenhem, bisschop van Utrecht, en de Staten van Utrecht in leen ontvangen heeft het dijkgraafschap van den Leckedijk tusschen den Nyendam en Schoenoven langs de Leck en tusschen den Nyendam en Haestrechter-were langs de IJssel, en belooft de voorwaarden, vervat in 's bisschops hier ingelaschten brief dd. 1405, te zullen nakomen. (Opgenomen in een vidimus van den officiaal van Utrecht dd. 1532, gegeven ten verzoeke der vijf kapittelen van Utrecht, dat weder opgenomen is in een vidimus van het Hof van Utrecht dd. 1643.) 1 charter. U.

98. Charters, waarbij eenige landen, behoorende aan de papelike prove (van Jaersvelt), gevroond worden aan den jonker van Montfoerd. 1411. Met charter, waarbij Johan van Vyanen, heer van Jaersvelt, deze landen ten behoeve van de papelike prove terugkoopt. 1417. 3 charters. U.

99. Brieven van dijkgraaf en heemraden op den Lekdijk tusschen den Nywendam en Scoenhoven, waarbij de heer van Montfoerde gevroond wordt aan perceelen land, onder den dijk gelegen. 1412—1489. 10 charters. U.

100. Brieven van dijkgraaf en heemraden op den IJsseldijk tusschen Snoelhoec en Haestrechter-were, waarbij de heer van Montfoird gevroond wordt aan perceelen land, onder den dijk gelegen. 1424, 1425. 3 charters. U.

101. Schout en schepenen van Jaersvelt betuigen, dat Jan van Montfoerde door de heemraden gevroond is aan 6 morgen land aldaar, leenroerig aan den heer van Arkel, en dat daarna dit land overgegeven is aan Jan die Graeu en zijne erfgenamen, om het voor eene zekere pacht tot wederopzeggens toe te bezitten. 1413. 1 charter. U.

F. Stukken betreffende het bestuur der heerlijkheden Purmerende, Purmerland en Sparendam.

102. Mandament van den hertog van Oistrijck, graaf van Holland, waarbij voor de vierde maal gelast wordt, het slot te Purmereynde door de ruiters, die de heer van Mondforde daarin

gelegd heeft, te doen ontruimen en een gevangen poorter van Puermereynde uit te leveren, nadat zulks driemaal te vergeefs gelast is, terwijl eerst nu de heer van Montfoirde zijne toestemming heeft gegeven. 1480. Met aangehechten brief dd. 1480, houdende het relaas van den deurwaarder aan den Grooten raad. 1 charter. S[a].

103. Notariëele akte, waarbij Johannes Peterszoon Harinck belooft, wanneer hij pastoor der parochiekerk van Purmereynde zal geworden zijn, dit ambt niet te zullen nederleggen of verruilen zonder goedvinden van Johannes, burggraaf van Montfoerd, heer van Purmereynde en patroon der kerk aldaar, of zijne erven. 1488. 1 charter. S[a].

104. Appointement van het Hof van Hollant in een geschil tusschen den rentmeester-generaal van Hollant en den gecommitteerde tot de administratie van de goederen van Heinrick, heer tot Montfoirde, die zich thans in 's graven handen bevinden, ter eenre en Claes Wouter,. pachter van zekere sluis te Puermereynde, ter andere zijde, over het betalen der pachtsom. 1457. 1 charter. B.

105. Aelbert, hertog in Beyeren, graaf van Hollant, vergunt aan de inwoners van het land van Woerden en het sticht van Utrecht, geërfd in het waterschap van Sparendamme, dat zij vijf welgeboren heemraden over dat waterschap mogen aanstellen, en geeft bepalingen omtrent het uitzetten der waterschapslasten. 1396. (Afschrift op perkament.) 1 stuk. U.

106. Mandament van het Hof van Hollant, waarbij de stad Harlem gelast wordt geene wijn- en bieraccijnzen en „maletottes" van die van Sparendamme te heffen. 1475. 1 charter. S[a].

107. Notariëele akte, waarbij Willelmus de Brakell, heer van Sparrendam, Theodricus de Alcmaria, biechtvader der zusters in Wermont, Theodricus, kapelaan te Sparrendam, Jacobus de Wouda en Nycolaus, schout van Sparrendam, machtigt tot het stellen der schepenen te Sparrendam. 1484. 1 charter. B.

108. Stadhouder en raad van Holland bevelen, dat de baljuw van Kennemerlant recht zal doen in de zaak, die Willem van Brakel, ambachtsheer van Sparndamme en Spaerrenlant, hangende heeft voor de vierschaar van Kennemerlant. 1485. Met transfix dd. 1485, waarbij de deurwaarder van het Hof verklaart dit bevel ter kennis van baljuw en mannen van Kennemerlant te hebben gebracht, die verklaard hebben zich daaraan te onderwerpen.

Met verklaring der gezworenen van Kermerlant, dat zij dientengevolge geen vonnis hebben kunnen wijzen. 1485. 1 charter en 1 stuk. B.

109. Sententie van het Hof van Holland in een geschil tusschen den heer van Montfoirde, ambachtsheer van Purmerlant en IJlpedamme, en de waarschappen van dat ambacht over de vraag, of de ambachtsheer zich bij de electie der schepenen heeft te houden aan het handvest van hertog Willem van Beyeren of aan het latere van hertog Jan, welks wettigheid door den heer van Montfoirde betwist wordt; bij welke sententie de rechtskracht van het handvest van hertog Jan wordt erkend. 1446. 1 charter. B.

G. Stukken betreffende het bestuur van andere heerlijkheden.

110. Johan, heer tot Montfoirde, Capellen enz., en burgemeesters, schepenen en raad van Rotterdamme gaan eene overeenkomst aan over de vierschaar van Schielant, en bepalen, dat de vierschaar, tot heden door den heer van Montfoirde gespannen in Capelle, onder zekere voorwaarden tot wederopzeggens toe zal worden overgebracht naar de stad Rotterdam. 1508. 1 charter. S[a].

111. Johan geboren tot Horn, baanderheer van Boextel, gouverneur over de stad Dordrecht in den naam van Wilhelm, prins van Oraingnen, geeft sauvegarde aan de ingezetenen van Ridderkerck. 1572. 1 stuk. S[a].

TWEEDE AFDEELING.

Stukken van privaatrechtelijken aard.

A. Stukken betreffende leden der familie van Montfoort.

I. Burggraaf Hendrik I (vermeld 1282—1298).

112. Luf van Cleve, graaf van Hilkerode en heer van Thoneberg, gelast allen, die goederen onder zich hebben van Katerine, zuster van Heinric den Rover van Montfort, deze over te geven aan Heinric voornoemd, die door hem (Luf) gelast is deze goederen ten behoeve van jonker Johan van Hollant te beheeren en beloofd heeft daaromtrent aan hem (Luf) verantwoording te zullen doen. 1296. 1 charter. B.

II. Burggraaf Zweder I (vermeld 1306—1329).

113. Willam, graaf van Henegouwen en Hollant, vestigt de jaarlijksche rente van 100 pond Hollandsch, die zijn vader, graaf Jan, beloofd heeft te geven aan Zweder, burggraaf van Montfoerde, als gehuwd zijnde met jonkvrouw Katerine, dochter van graaf Florens, op 160 morgen land, gelegen in den Cabbau bij Scoenhoven, onder bepaling dat deze rente door hem of zijne erfgenamen zal kunnen gelost worden met 1000 pond Hollandsch. 1306. (Opgenomen in een vidimus van den deken van Sente Johan te Utrecht dd. 1351.) 1 charter. B.

114. Willam, graaf van Heynnegouwen en Hollant, doet als scheidsrechter uitspraak in het geschil tusschen Zweder van Montfoerde en zijn zoon Heynric de Rover, en bepaalt, dat Zweder op verschillende voorwaarden hersteld zal worden in het bezit van zijn huis en andere goederen, uitmakende het land van Montfoerde. 1327. (Opgenomen in een vidimus, ten verzoeke van Heynric van Montfoerde gegeven door Guy van Chastillon, graaf van Bloys, dd. 1382.) 1 charter. S[a].

115. Willam, graaf van Heynegouwen en Hollant, erkent schuldig te zijn aan zijn zwager Zweder, burggraaf van Montforde, 1200 pond zwarte Tornoysen, belooft deze som binnen twee jaren te zullen teruggeven, en stelt tot zijne borgen Zweder van Abcoude, Everharde van Heemsteden, Steven van Zulen, Zweder van Zulen, Henric van Loenresloot, Eerst van der Horst, Otte van Zulen, Henric van den Riin, Florans van Jutfaes en Gheraerd van Jutfaes onder verband van leisting. 1327. (Opgenomen in een vidimus van Ghisebrecht van Zulen, gardiaan der Minrebroeders te Utrecht, dd. 1347.) 1 charter. B.

III. Burggraaf HENDRIK II (1331—1341).

116. Hubrecht die Scenke, knape, belooft zijnen neef Henric de Rover van Montforde schadeloos te zullen stellen wegens den borgtocht, door deze te zijnen behoeve aangegaan voor de zekerheid eener uitkeering van 330 ponden, door hem jaarlijks aan het kapittel van Sante Johan te Utrecht verschuldigd. 1325. 1 charter. B.

117. Ghisebrecht, heer van Yselsteyne, en zijne kinderen Arnoud van Yselsteyne en Agniese van Montfoerde verklaren, dat bij de verdeeling van de nalatenschap van Henric de Roever tusschen Johan van Montfoerde, Sueder, Beerte en Herbaren, zijne kinderen, aan Sueder van Montfoerde ten deel gevallen zijn 3 viertelen land in Heeswiic, 1 hoeve land in Bloclant, Scoerenborch en $^1/_2$ viertel, 1 viertel en $^1/_2$ morgen land te Achthoeven. 1341. 1 charter. B.

IV. FLORIS VAN MONTFOORT, heer van Linschoter Haar, (vermeld 1317—1346).

118. Aernoud van Arkel erkent aan Florans van Montforde en Conegonde Woutersdochter van Zoelen in medegave schuldig te zijn eene jaarlijksche rente van 40 pond zwarte Tournoisen, belooft 16 pond daarvan te vestigen op land, gelegen opt Bloclant in het land van Arkel, en 24 pond op land, gelegen te Zoelen, en verbindt zich en zijne borgen tot de getrouwe nakoming dezer verplichting onder verband van leisting. Met renversaal, waarbij Florans van Montfoerde erkent, dat deze laatste rente losbaar zal zijn met 240 pond, belooft zijne vrouw binnen het jaar eene lijftocht van 150 pond 's jaars te zullen geven, onder voorwaarde dat, in geval hij (Florans) sterft zonder kinderen, bij haar verwekt, na te laten, zij slechts een lijftocht van 100 pond 's jaars hebben zal, terwijl zij en hare erfgenamen al het goed, dat zij ten huwelijk heeft gebracht, uit den boedel zullen terugontvangen. 1346. 2 charters (waarvan 1 geschonden). B.

V. HAZE VAN MONTFOORT, vrouw van Heulestein, (vermeld 1362—1376).

119. Leenbrief van Zweder, burggraaf van Montfoerde, waarbij ten verzoeke van Haze, vrouw van Holensteyn, haar man Wouter van Yzenderen gelijftocht wordt aan 6 morgen land in Lopic, 1 viertel land te Jaersvelt, 15 morgen land te Opbueren, 1 hoeve land, genaamd Heitmanskamp, in het gerecht van de heeren van Oudemunster, 2 morgen en 1 morgen land op het Oudelant,

8 morgen en 9 morgen land bij het huis ten Nesse, 12 morgen land, genaamd 't Hoelland, en 6 morgen land, genaamd Spronxland, in het gerecht van Haze, vrouw van Hoelensteyne, en 6 morgen en 4 hont land in het gerecht der heeren van Oudemunster. 1362. 1 charter. Sa.

VI. Burggraaf ZWEDER II (vermeld 1341—1376).

120. Willam, hertog van Beyeren, graaf van Hollant, erkent schuldig te zijn aan Sweder, burggraaf van Montfoerde, eene som van 741 pont, 6 schellingen en 8 penningen, zijnde de waarde van den door hem verleenden onderstand tot het gevecht op de Maze bij den Zwerten Wale en tot de drie tochten van den hertog naar Scouden, en belooft deze som te zullen betalen te Sente-Martiinsmisse in den wiinter e. k. 1351. 1 charter. Sa.

121. Notariëele akte, waarbij Hugo Wstinc, als gemachtigde van den officiaal van den bisschop van Utrecht, het mandaat, door den officiaal uitgesproken tegen Theodericus Valke en Sueder de Montfoerde, voor zooverre den laatste aangaat, opheft. 1353. 1 charter. Sa.

122. Walhardus de Bostomridi, penitentiarius van den paus, gelast den bisschop van Utrecht aan Suederus, burggraaf van Montforde, Henricus gezegd Rover de Mondforde, zijn zoon, Hubertus de Vianen, Hinricus Soudenzoon de Damasco, Alflardus de Mondforde, Hermannus de Herwen en Theodericus gezegd Gruut mede te deelen, dat zij geen vonnis van excommunicatie verdiend hebben, omdat zij een geestelijke, die de kerkelijke tonsuur miste, om zijne misdaden levend begraven hebben, indien den bisschop de juistheid van deze hunne opgaven blijkt. 1368. 1 charter. U.

VII. BEERTE VAN MONTFOORT (vermeld 1341—1351).

123. Siman van Teylingen verklaart, dat hij Berte, zuster van Sueder, burggraaf van Montfoerde, ten huwelijk zal nemen, op voorwaarde dat Sweder aan zijne zuster 800 pond ten huwelijk medegeven zal, dat hij (Siman) aan Berte eene lijftocht van 100 pond 's jaars maken zal, en dat de medegave van Berte na haar kinderloozen dood weder aan hare erfgenamen komen zal, en stelt borgen voor de nakoming dezer voorwaarden. 1350. 1 charter. B.

VIII. HENDRIK DE ROVER VAN MONTFOORT WILLEMSZOON (vermeld 1377).

124. Heinric, heer van Montfoorde, belooft zijn neef Heinric den Rover van Montfoerde Willamszoen schadeloos te stellen

wegens den borgtocht van 3000 gouden schilden, door hem ten behoeve van den heer van Montfoorde tegenover Johan van der Lecke aangegaan. 1377. 1 charter. S[a].

IX. ADELYSE VAN MONTFOORT (vermeld 1380).

125. Charters, waarbij bepaald wordt, dat verschillende perceelen land na den dood van Adelyse van Montfoerde, echtgenoote van Eerst van Steenre, zullen vererven op hun zoon Herman, en daarna op de kinderen, door Godscalc Vreyncken vroeger bij Adelyse verwekt. 1380. 2 charters. B

X. Burggraaf HENDRIK III (vermeld 1370—1402).

126. Arnd van Hoern, bisschop van Utrecht, belooft Henric die Rover van Montfoerde schadeloos te zullen stellen voor de nadeelen, die voor hem mochten voortspruiten uit zijne verbindtenis ten behoeve van den bisschop, om Thomas IJsnaert c. s., burgers van Utrecht, in 1379 200 goede oude gouden keizersschilden te betalen. 1375. 1 charter. S[b].

127. Gerardus, bisschop van Kamerijk, geeft krachtens den pauselijken brief, waardoor deze brief gestoken is geweest, aan Henricus Rover en juffrouw Oede, die elkander in den vierden graad bestaan, vergunning tot het aangaan van een huwelijk. 1378. 1 charter. S[a].

128. Arnt van Hoerne, bisschop tot Tutrech, erkent schuldig te zijn aan Heynric, heer van Montfoerde, 400 oude Vrancrijcs schilden, en belooft die binnen een maand, na daartoe aangemaand te zijn, te zullen terugbetalen. 1379. 1 charter. S[a].

129. Guy van Chastillon, graaf van Blois, belooft den heer van Montfoerde schadeloos te zullen stellen wegens den borgtocht van 4000 franken, door hem ten behoeve van den graaf tegenover de lombarden van Dordrecht aangegaan. 1386. 1 charter. S[a].

130. Vrederic uten Hamme Vrederixzoen erkent ontvangen te hebben van Henric, heer van Montfoerde, de som van 60 Vrancrijcsche schilden, in mindering eener schuld van 500 diergelijke schilden, in 1377 aangegaan door Reynoud van Bredenrode jegens Vrederic uten Hamme voornoemd en zijne moeder Clarisse, waarvoor Henric, heer van Montfoerde, en vele andere personen borg gebleven zijn. 1391. 1 charter. B.

131. Jan van Heemsteden, heer van Benthuysen, en jonge Jan van Heemsteden, zijn zoon, erkennen beloofd te hebben,

den heer van Montvoirden te zullen schadeloos stellen wegens de belofte, door hem met hen gedaan aan Wolfairt van Borselen, heer van der Veer, bij gelegenheid der huwelijksvoorwaarden tusschen diens zuster, de jonkvrouwe van der Veer, en jonge Jan van Heemsteden voornoemd. 1401. 1 charter. S[a].

132. Notariëele akte, waarbij Heinric, burggraaf van Montfoerde, zijn testament maakt, zijn na te laten boedel scheidt tusschen zijne vrouw Oede van der Lecke en zijne kinderen: Zweder, Jan, Domproost te Utrecht, Lodewijck en Willam, en tot zijne executeurs benoemt Herman van Lochorst, Domdeken te Utrecht, Heinric van der Lecke, zijn zwager, Jan van Zulen, Jan van Zulen Dircssoen en Peter die Ha.., zijn kapelaan. 1402. 1 charter. S[a].

133. Heinric, burggraaf van Montfoirde, begiftigt zijn basterdzoon Zweder met $2^1/_2$ morgen min 75 schaft land in Papencoep, die Ariaen Jacob Sniderszoon van den burggraaf placht te leen te houden, op voorwaarde dat Zweder ze van hem, den burggraaf, en zijne erven te leen houden zal. 1402. 1 charter. S[a].

XI. Willem van Montfoort, heer van Zwieten, (vermeld 1420—1429).

134. Leenbrief van Frederic, bisschop te Utrecht, waarbij Willem van Montfoirde en van Sweten, zijne vrouw Margariete van Langeraeck, vrouwe van Sweten, lijftocht aan 20 morgen land in het kerspel van Lijnschoten in de Velthuysen. 1420. 1 charter. U.

XII. Burggraaf Zweder III (vermeld 1402—1406).

135. Akten van overdracht van goederen, gelegen in de gerechten Willamscoep, Velthuse, Linscoten en Oudecoep, behoorende tot de erfenis van Henric van Montfoerde, door zijne weduwe Oede van der Lecke en hare jongere zoons Lodewijch en Willam aan haren oudsten zoon burggraaf Zweder. 1404. 4 charters. B. S[a].

136. Otte van der Lecke, heer tot Hedel, en Henric van Naeldwijc doen uitspraak in het geschil tusschen Oede van der Lecke, vrouw van Montfoerde, met hare beide jongere zoons Lodewijch en Willam van Montfoerde en Johan van Montfoerde, Domproost te Utrecht, over de nalatenschappen van hun man en vader den heer van Montfoerde en van hun zoon en broeder Zweder van Montfoerde. 1 charter. S[a].

137. Lodewich van Montfoirde en Willem van Montfoirde, heer te Latum, gaan namens de aanhangers hunner moeder met hun broeder Johan, burggraaf van Montfoirde, en zijne aanhangers een wapenstilstand aan tot St.-Remigiusdag naastkomende. 1415. 1 charter. U.

XIII. Burggraaf JOHAN II (vermeld 1402—1447).

138. Het klooster Bloemendaal bij Utrecht van de orde der Karthuizers geeft Johannes de Montfordia, Domproost te Utrecht, aandeel in de goede werken van het klooster. 1402. 1 charter. S[a].

139. Elyaes van Ameronghen belooft Johan van Montfoerde, Domproost te Utrecht, schadeloos te zullen stellen wegens de belofte van 800 oude Vrancriicsche schilden, door hem ten behoeve van Elyaes voornoemd aan Johan Borre van Hemerten gedaan. 140[3]. 1 charter. S[a].

140. Johan van Montfoerde, Domproost te Utrecht, Zweder, burggraaf van Montfoerde, en Johan van [Ry]nesse en Rynouwen doen uitspraak in het geschil tusschen Henric de Rover van Zulen en Wouter Koyfaeszoen over den eigendom van een viertel land in Snoedelreweert en over den twist, naar aanleiding daarvan tusschen beide partijen ontstaan, wijzen het viertel land aan Henric de Rover toe en bepalen, dat drie zijner aanhangers, nl. Peter Mouwer, Matheeus Pot en Florens van Zoelen, eene bedevaart zullen doen naar Zinte Kuynner te Renen. 1404. (Cyrograaf.) 1 stuk. S[a].

141. Guillermus Carpentarii, rector der universiteit te Parijs, getuigt, dat Johannes de Monteforti, proost en aartsdiaken van den Dom te Utrecht, aan die universiteit in de faculteit der decreten onder den regent dier faculteit dr. Johannes Guioti studeert en dus aandeel heeft aan de privilegiën en vrijdommen der universiteit. 1406. 1 charter. S[a].

142. Otte van der Leck, heer van Hedel, belooft zijn neef Johan van Montfoert, Domproost te Utrecht, schadeloos te zullen stellen voor de belofte van schadeloosstelling, door den Domproost te zijnen behoeve gedaan aan Heinric van den Riin, die zich weder als borg van den heer van Hedel verbonden had tegenover het kapittel van Sente Peter te Utrecht wegens de jaarlijksche betaling eener som van 25 mark Luiksch zilver gedurende 10 jaren. 1409. 1 charter. S[a].

143. Petrus, bisschop van Tusculum, pauselijk penitentiarius, vergunt ook uit naam van Antonius, bisschop van Porto, aan Johannes de Montford, proost en aartsdiaken van den Dom te Utrecht, een biechtvader aan te nemen. 1411. 1 charter. S[a].

144. Johan van Heemsteden, heer tot Benthuysen, belooft onder verband van leisting Johan, burggraaf van Montfoirde, schadeloos te zullen stellen voor allen hinder of nadeel, dat er voor hem uit mocht voortspruiten, dat hij met Johan van Heemsteden voornoemd onder verband van leisting beloofd heeft Gillis van Cralingen eene som van 1300 Engelsche nobels te betalen. 1415. 1 charter. B.

145. Johan, hertog van Brabant, graaf van Hollant, en zijne gemalin Jacob van Beyeren beloven onder verband van leisting hunne moeder Margriete van Bourgondië, hertogin in Beyeren, Engelbrecht, graaf tot Nassou, heer ter Leck en tot Bredae, Jacob, heer tot Gaesbeke en Abcoude. Willem van Brederoden, heer tot Steyn, Philips, heer van Wassenair, burggraaf van Leyden, Johan, heer tot Montfoirden, en 37 anderen schadeloos te zullen houden wegens den borgtocht, door hen te hunnen behoeve aangegaan voor eene som van 2000 nobelen 's jaars, die de steden Hairlem, Delff, Leyden, Aemsterdam en Goude aan hertog Jan en vrouw Jacob hadden geleend. 1418. 1 charter. B.

146. Lodewiich van Montfoerde erkent, dat alle goederen, die hij van zijnen broeder Jan, heer van Montfoerde, te leen houdt, weder aan deze zullen vervallen, wanneer hij (Lodewiich) zonder wettige kinderen overlijdt. 1419. 1 charter. U.

147. Frederic, bisschop te Utrecht, erkent schuldig te zijn aan Johan, burggraaf van Montfoirde, 300 Aernhemsche guldens en belooft die som op Sant-Jacobsdage e.k. of binnen 14 dagen daarna terug te betalen. 1420. 1 charter. S[a].

148. Konegunde van Bronchorst, vertegenwoordigd door haren vader Willem, heer te Bronchorst, bijgestaan door Willem, heer te Bueren en te Boesinchem, Walraven van Moerse, heer te Baer, Otto van Bronchorst, heer te Borclo, en Henric, heer te Wissche, maakt huwelijksvoorwaarden met Johan, burggraaf van Montforde, bijgestaan door Otte van der Lecke, heer te Hedel, Johan van Vyanen, heer te Noerdeloes, Willem van Montforde, heer te Lathem, en Willem van Montforde, heer te Zweten. 1422. 1 charter. S[a].

149. Jan Aernt Touwensoen erkent ontvangen te hebben van den heer van Montfoirde 86 Vrancricxe kronen, door den heer

van Montfoirde verschuldigd aan Johan van den Vliet, die deze vordering aan Jan Aernt Touwensoen heeft overgedragen. 1425. 1 charter. S[a].

150. Akten, waarbij Kunegonde van Bronchorst haren man Johan, heer van Montfoort, lijftocht aan hare goederen, gelegen onder de gerechten Willemscoop, Bloclant, Montfoirde, Linschoten, Cabbau, De Hair, Wulvenhorst en Broeck. 1438, 1439. 6 charters. S[a].

151. Lodewijch van Montfoirde, heer tot Hazertswoude, verklaart, ten verzoeke van Conegont van Branchorst, vrouw van Montfoirde, dat zij mede op zijn raad zijn broeder Johan, heer van Montfoirde, gelijftocht heeft aan al hare na te laten goederen. 1439. 1 charter. S[a].

152. Stukken betreffende de excommunicatie, door den officiaal van den aartsdiaken van den Dom, ten verzoeke van Johannes, burggraaf van Montfoirde, uitgesproken tegen Johannes Pijl den oude en Wyerus, zoon van Wilhelmus Wyeri, te Overlangbroec. 1425, 1426. 4 charters. B, S[a].

153. Willam Wittensoen en Willem Willem Wittensoenssoen erkennen schuldig te zijn aan Johan, heer van Montfoirde, eene som van 18 gouden schilden, beloven onder verband van leisting jaarlijks 3 schilden hiervan af te lossen en maken zich sterk, dat hun zoon en broeder Ariaen, als hij in het sticht van Utrecht of in Hollant komt, deze schuld mede zal erkennen. 1427. Met een transfix dd. 1427, waarbij Ariaen Willam Wittensoenssoen deze verbintenis ook voor zich aanvaardt. 1 charter. S[a].

154. Philips, hertog van Borgoengen, ruwairt van Hollant, stelt Jan, burggraaf van Montforden, aan tot zijn raad op eene bezoldiging van 400 franken 's jaars. 1428. 1 charter. S[a].

155. Johan van Vyanen, heer ten Goy, en Ghijsbrecht van Vyanen, heer ter Noirdeloze, zijn oudste zoon, beloven Jan, burggraaf tot Montfoirde, schadeloos te zullen stellen wegens het nadeel, dat hij mocht ondervinden door het bezegelen der huwelijksvoorwaarden tusschen den heer ter Noirdelose voorzeid en Meyne van Heemskerck, vrouwe van Oisthuysen. 1429. 1 charter. S[a].

156. Philips, hertog van Boergoengen, ruwaard en hoir van Hollant, stelt den heer van Montfort aan tot zijn raad en kamerling. 1432. 1 charter. S[a].

157. Philips, hertog van Boergoengen, ruwaard en oir van Hollant, gelast den rentmeester-generaal van Hollant en Zeelant uit te betalen aan Jan, heer van Montfoirden. 2000 nieuwe Hollantsche schilden wegens de door hem bewezen diensten bij het tot stand brengen van den zoen te Delft tusschen den hertog en zijne zuster van Hollant, en 927 schilden wegens achterstallig traktement als raad en kamerling van den hertog. 1433. 1 charter. Sa.

158. Philips, hertog van Bourgoingnen, graaf van Hollant, beveelt den rentmeester-generaal van Hollant jaarlijks 300 nieuwe Hollantsche schilden uit te betalen aan Johan, heer van Montfoirde, als 's hertogs raad. 1433. 1 charter. Sa.

159. Gerechtsbrief van Brugghe, waarbij Margriete, dochter van Jan Coepmans, weduwe van Pieter van den Velde, ook namens haren zoon Victoor van Straten en de andere erfgenamen van Janne Coopman, erkent ontvangen te hebben van Janne, heer van Montfort, Henric van Montfort, zijn zoon, Lodewike van Montfort, heer van Hazertsou, en diens zoon Janne, de som van 80 gouden klinkerts, wegens wijn, die indertijd aan Janne Coopman te Culenborch was afgenomen. 1433. 1 charter. Sa.

160 Johan, burggraaf van Montfoirde, en Lodewic van Montfoirde, heer tot Hazertswoude, doen uitspraak in het geschil tusschen Dirc en Geriit van Zuylen betreffende het maarschalksambacht van het sticht van Utrecht. 1433. 1 charter. U.

161. Jacob, hertogin van Beyeren van Hollant, erkent schuldig te zijn aan Jan, burggraaf van Montfoirden, 1000 gouden Bourgondische schilden en aan Lodewijch van Montfoirde 600 diergelijke schilden, en bepaalt, dat hun die sommen in vier termijnen zullen worden uitbetaald door den rentmeester bewester en beooster Schelt in Zeelant uit de jaarrente van 7000 schilden, die haar door den hertog van Bourgondië is toegelegd. 1435. Met eene akte van Philips, hertog van Bourgondië, dd. 1436, waarbij deze de gemaakte bepalingen goedkeurt (Authentiek afschrift.) Met 2 quittanties van burggraaf Johan en Lodewijch van Montfoerde dd. 1436, 1438. 3 charters. Sa.

162. Gerechtsbrief van Montfoirt, waarbij Jan van Neerden en Jan Aelbertsoen beloven den heer van Montfoirt 35 Wilhelmus Hollantsche schilden vóór St.-Jacobsmisse e.k. te zullen betalen. 1439. 1 charter. Sa.

163. Gherijt Screvelss. belooft aan Johan, heer van Montfoerde, binnen 2 jaren in de stad of het land van Montfoirde te zullen komen wonen en zijn boedel te doen blijven in den staat, waarin deze zich ten tijde van zijn huwelijk bevond. 1444. 1 charter. S[a].

164. Henrick, burggraaf van Montfoirde, belooft zijne moeder vrouw Cunegonde, dat zij de haar verschuldigde douairie van 400 Rijnsche gulden 's jaars zal kunnen ontvangen uit zijne tienden, weshalve haar rentmeester bij den verkoop dier tienden tegenwoordig zal zijn, en belooft haar bovendien nog eene jaarrente van 200 Rijnsche guldens. 1448. 1 charter. S[b].

165. Overeenkomsten van Heinric, heer van Montfoirde, met zijne broeders Ghijsbert, Zweder en Jan, betreffende de verdeeling van van de erfenis huns vaders. 1449—1457. 6 charters. U, S[a]., S[b].

XIV. Lodewijk van Montfoort, heer van Hazerswoude, (vermeld 1402—1442).

166. Leenbrief van Johan, burggraaf van Montfoirde, waarbij Lodewijch van Montfoirde zijne huisvrouw Beatrijs, dochter van Willem van Herimes, heer tot Steenkerken, lijftocht aan eene jaarrente van 250 gouden Vrancrijcsche kronen uit zijne leengoederen. 1429. 1 charter. S[a].

XV. Willem van Montfoort, heer van Latum, (vermeld 1402—1442).

167. Johan, burggraaf van Montfoord, en zijn broeder Lodewijck van Montfoord, heer van Hasersoude, komen overeen, dat zij de tienden bij Oudewater in Snedelrewaerde, in Hekendorp en aan de zuid- en noordzijde van de Linscote, die hun broeder Willem van Montfoord nu bezit (overeenkomstig den hier ingelaschten leenbrief van Aelbrecht, hertog in Beyeren, graaf van Holland dd. 1402, waarbij Otte van Asperen, heer van Voorst en Keppel, deze tienden aan Willem van Montfoorde overdraagt), zoo zij die geheel of gedeeltelijk verkrijgen mochten, onderling in gelijke helften zullen verdeelen, behalve in geval Lodewijck overeenkomstig den bovenaangehaalden leenbrief deze tienden van zijn broeder mocht erven. 1442. 1 charter. S[a].

XVI. Burggraaf Hendrik IV (1448—1459).

168. Anthoine, heer van Croy en Renty, en Jehan, burggraaf van Montfort, maken huwelijksvoorwaarden tusschen hunne kinderen Marguerite de Croy en Henry de Montford, daarin bijgestaan door Jehan de Croy, heer van Tours sur Marne, oom, Jehan, heer van Roubaix en Hezelle, grootvader, Hue van Lannoy, heer van Santes, Guillebert van Lannoy, heer van Willerval, beiden ooms der bruid, Jaques, heer van Gasbeque, Apcoide, Putte en Stryen, neef, en Loys van Montfort, oom van den bruidegom. 1432. Met een zeer geschonden transfix dd. 1447, waarbij Roedolph, bisschop tot Utrecht, deze huwelijksvoorwaarden goedkeurt. 1 charter. S[a].

N.B. In 1447 wilde burggraaf Johan II deze huwelijksvoorwaarden vernietigen en zijn zoon onterven; dit is waarschijnlijk de reden geweest, dat de bisschop op aandrang der bloedverwanten, die voor den zoon partij trokken, deze akte toen bevestigde.

— *bis.* Ongedateerd afschrift op papier. 1 stuk.

169. Henrick van Montfoirde, oudste zoon van Johan, heer van Montfoirde, en Melijs van Mijnden beloven Willem, heer van Lallaing te zullen vergoeden alle schade, die hij mocht lijden, doordat hij zich met hen verbonden heeft, aan verschillende personen te Valencijn lijfrenten, te zamen groot 1040 pond Tournois, uit te betalen. 1446. (Opgenomen in een vidimus van het gerecht der stad Montfoirde dd. 1451.) 1 charter. S[a].

170. Lodewijch van Montfoirde, heer van Hazerswoude, Willem van Montfoirde, heer tot Lathim, gebroeders, en Melijs van Mynen, heer van Cronenbourch, beloven Henric, oudsten zoon tot Montfoirde, zijn zoon Anthonis en de verdere kinderen, die hij krijgen mocht bij zijne vrouw Margriet van Croy, te zullen handhaven in hun erfrecht op het huis en de heerlijkheid van Montfoirde, die de heer van Montfoirde, zijn vader, hun tracht te ontnemen, en beloven geen verdrag met den bisschop van Utrecht of de stad Utrecht te zullen aangaan zonder goedvinden van Henric voornoemd. 1447. 1 charter. S[a].

171. Willam, broeder tot Montfoirde, heer tot Latum, belooft Heynric, oudsten zoon tot Montfoirde, schadeloos te zullen stellen wegens het nadeel, dat voor hem mocht voortspruiten uit de belofte, die hij met Melis van Mynen, heer tot Cronenborch, en Alfer van der Horst gedaan heeft aan Lodewich van Montfoirde, heer tot Haserswoude, betreffende het verdrag, door dezen met hem (Willam) aangegaan over het kastelein- en baljuwschap van Muden en Goyland. 1447. 1 charter. S[a].

172. Philips, hertog van Bourgondiën, graaf van Hollant, beveelt baljuw, schout, burgemeesteren, schepenen en raad van Woerden, den bastaard van Lyon van Gendt in het ongestoord bezit der kosterij van Woirden te laten. 1448. 1 charter. U.

173. Ghijsbrecht van Brederode, elect van Utrecht, erkent schuldig te zijn aan zijn neef Heinric, heer van Montfoirt, eene som van 1500 Overlentsche Rijnsche guldens en belooft die som met Pinksteren 1456 terug te betalen. 1455. 1 charter. S[b].

N.B. In dorso staat aangeteekend, dat 23 Juni 1478 hierop 500 gulden van 20 stuivers betaald zijn.

174. Heinric, burggraaf van Montfoirde, benoemt voor den tijd, dat hij kastelein en rentmeester van het land van Woerden zijn zal, Dirck van der Does Costijnszoon, zijn zwager, tot schout van Bodegraven, op voorwaarde dat hij Heinric, bastaardbroeder van den burggraaf, en IJmme Heinric Harmanszoonsdochter het geld betalen zal, dat zij op dat ambt hebben staan. 1455. 1 charter. U.

175. Sententie van het Hof van Holland in de zaak van Willem van Montfoirde tegen Heinric, heer van Montfoirde, betreffende beleediging van Willem door Heinric en het wegnemen eener kist met brieven, kleinoodiën en geld door den laatste, waarbij het Hof beslist, dat de zaak niet crimineel is en de heer van Montfoirde zich dus door procureurs kan doen vertegenwoordigen en voorts zich met het sustenu dier procureurs vereenigende, beslist, dat deze zaak niet tot de competentie van het Hof maar tot die van den Stichtschen rechter behoort. 1457. 1 charter. S[a].

176. Ghijsbrecht broeder tot Montfoirde belooft nimmer iets tegen zijn broeder Henrick, burggraaf van Montfoirde, te zullen ondernemen op verbeurte der jaarlijksche rente van 100 Beijersche guldens, die deze hem uit zijne landen van Purmerende, Sperendam enz. heeft toegekend. 1457. 1 charter. S[a].

177. Gijsbrecht van Brederode, Domproost te Utrecht, Reynolt, heer van Brederode, en Heinric, burggraaf van Montfoerde, doen uitspraak in het geschil van Aelbert Prueys en Alijt Prueys, weduwe van Jan Coninc, zijne zuster, met Bertelmeeus van Nyevelt c. u. en Jan van Maersen c. u. over de erfenis van Roetert Prueys, broeder van Aelbert en Alijt. 1458. 1 charter. S[a].

178. Henric, burggraaf van Montfoirde, erkent schuldig te zijn aan zijn kastelein Willem van Brakell 291 keurvorster Rijnsche guldens en 5 pond Hollandsch min 6 stuivers wegens verdiend salaris, en belooft die zoo spoedig mogelijk te betalen. 1458. (Afschrift.) 1 stuk. B.

179. Beslissing van het Hof van Hollant, waarbij het weigert kennis te nemen van dê akte van appèl, door Willem van Brakel ingeleverd namens Heinric, heer tot Montfoirde, in het ten verzoeke van den procureur van den graaf tegen dezen gewezene interlocutoire vonnis, en partijen naar den landsheer en zijn Grooten raad verwijst. 1458. 1 charter. S[a].

180. Henric, burggraaf van Montfoirde, erkent van zijn kastelein Willem van Brakell ter leen ontvangen te hebben vroeger 291 Rijnsche guldens en 5 pond Hollandsch en 600 postulaatguldens, en nu weder 98 Rijnsche guldens, en belooft hem, dat hij die terugontvangen zal uit de renten en de goederen van den burggraaf te Purmereynde, Sperendamme en Nyenveen. 1458. (Geteekend afschrift.) 1 stuk. B.

181. Henry, burggraaf van Montfort, erkent van zijn schoonvader, den graaf van Porcien heer van Croy, 2000 klinkaerts, als deel van den bruidschat zijner echtgenoote Marguerieta de Croy, ontvangen te hebben. 1458. 1 charter. S[b].

XVII. MARGRIETE VAN CROY, echtgenoote van burggraaf HENDRIK IV, (vermeld 1446—1458).

182. Stukken betreffende het proces, in verschillende instantiën gevoerd door Henric, burggraaf van Monford, als echtgenoot van Margriete van Croy, en zijne rechtverkrijgenden tegen Pieter, heer van Robaeys, en tegen Yolanta van Luxemburg, weduwe van Nicolaas van Warchin, over de verdeeling der nalatenschap van Jan, heer van Robaeys, grootvader van Margriete. 1453—1529. 7 charters. S[a]., S[b].

183. Brief van den officiaal van Utrecht, waarbij Margriete, dochter van den graaf van Porchy heer van Croy, weduwe van Henric, burggraaf van Montfoirt, haren vader quitteert wegens de 6000 Bourgoensche schilden of klinkerts, haar bij hare huwelijksvoorwaarden door haren vader toegelegd, en van zijne nalatenschap voor zich en hare erfgenamen afstand doet. 1459. 1 charter. S[a].

XVIII. ZWEDER VAN MONTFOORT, heer van Dorenweerd, (vermeld 1452—1495).

184. Uitspraak van het Hof van Hollant, waarbij Volkyer van Beest vrijgesproken wordt van de beschuldiging, door Ghijsbrecht van Montfoirde en Zweeder van Montfoirde tegen hem ingebracht, als zoude hij hun vader Jan, heer van Montfoirde, met vergif hebben omgebracht, van welke uitspraak de procureur van Zweeder van Montfoirde appèl aanteekent. 1468. 1 charter. Sª.

XIX. WILLEM VAN MONTFOORT, proost van Oudmunster, (vermeld 1456—1509).

185. Jan van Montfoirde, heer van Haserswou, komt overeen met zijn broeder Willam van Montfoirde, kanunnik van Oudmunster, dat laatstgenoemde uit de nalatenschap hunner ouders eene jaarrente hebben zal van 200 Beiersche guldens uit de hofstede en het land van Montfoirde. 1456. 1 charter. Sᵇ.

186. Gerechtsbrief van Utrecht, waarbij Willam van Montfoirde, proost van Oudemunster te Utrecht, zijne executeurs tot zijne erfgenamen benoemt onder bepaling, dat zij zoodanig met zijne erfenis zullen handelen, als zijn onderhandsch testament inhoudt, en dat onroerende goederen, die dientengevolge in eigendom overgaan aan geestelijke personen, binnen het jaar weder aan wereldlijke personen moeten worden overgedragen. 1480. 1 charter. Sª.

XX. Burggraaf JOHAN III (1459—1521).

187. Stukken betreffende de aanstelling van Reynold, heer van Brederode, Margarita van Croy, burggravin van Montfoort, Ghijsbert en Sweder van Montfoert en Willem van Brakel tot beheerende voogden van de goederen, door burggraaf Henric van Montfoert aan zijne kinderen nagelaten. 1459. 5 charters. Sª, Sᵇ.

188. Ghijsbert broeder tot Montfoirde belooft aan Roeloff van Bacvorden, gemachtigde van den bisschop ven Utrecht, niets te zullen ondernemen tegen Claes den cureit, Willam van Brakel, kastelein te Montfoirde, en andere personen, die betrokken zijn geweest in zijn geschil met wijlen zijn broeder Heynric, burggraaf tot Montfoirde, noch tegen de tegenwoordige bezetting van het slot en de stad Montfoirde, op verbeurte van zijn momberschap. 1459 1 charter. Sª.

189. Philips, hertog van Borgoingen, graaf van Hollant, gelast de gevangenneming van Ghijsbrecht en Zweder van Montfoorde, gebroeders, wegens de misdrijven, door hen tegen hun stam- en leenheer gepleegd. 1460. 1 charter. S^a^.

190. Leenbrief van Phillips, hertog van Bourgoengiën, graaf van Hollant, waarbij Jan, heer van Montfoirde, bepaalt, dat zijne goederen, totdat hij 15 jaren oud zal zijn, door Johan, graaf tot Nassou, heer van Breeda, en Willem van Brakel bestuurd zullen worden. 1460. 1 charter. S^a^.

191. David van Bourgoengiën, bisschop te Utrecht, benoemt ten verzoeke van den twaalfjarigen Johan, burggraaf van Montfoirde, van diens moeder Mergriete van Croy en van diens bloedverwant den graaf van Nassouwen, heer tot Breda, den laatstgenoemde tot voogd over den burggraaf 1460. 1 charter. S^a^.

192. Phelippe, hertog van Bourgoinge, graaf van Hollande, gelast den rentmeester-generaal van Hollande aan Guillaume de Brackle ook gedurende den tijd, dat hij belast is met de administratie der goederen van de kinderen van wijlen Henry, heer van Montfort, tot Paschen e. k. zijn traktement als raad in het Hof van Hollande uit te keeren. 1460. 1 charter. S^a^.

193. Sweder van Montforde belooft aan handen van Ghijsbrecht van Brederode, Domproost te Utrecht, en meester Jan Miles (de Ridder), vicaris van den bisschop, zich niet meer te zullen inlaten met het besturen der hofstede en het land van Montforde en in de eerste 8 jaren niet binnen 3 mijlen van Montforde te zullen komen, tenzij met vergunning van den bisschop, den graaf te Nassouw en den stadhouder van Hollant. 1461. 1 charter. S^a^.

194. Leenbrief van David van Bourgoengiën, bisschop te Utrecht, waarbij Johan, burggraaf tot Montfoirde, na met zijne goederen beleend te zijn, Johan, graaf van Nassouwen, heer tot Breda, voor den tijd van vier jaren machtigt tot het besturen zijner goederen, in het Sticht gelegen. 1461. 1 charter. S^a^.

195. Notariëele akte, waarbij Johannes, heer van Montford, bevestigt den hier ingelaschten brief dd. 1465, waarbij Johan, graaf te Nassouw, namens zijn minderjarigen neef Johan, heer tot Montfoirde, Willem van Brakel, kastelein en rentmeester van Montfoirde, vestigt op de goederen van Montforde tot zekerheid van eene som van 415 Rijnsche guldens $11^1/_2$ stuiver, die deze na het doen zijner laatste rekening te vorderen heeft. 1465. 1 charter. B.

196. Johan, burggraaf van Montfort, Willem van Montfoirt, proost van Oudmunster, Johan van Drakenborgh, kanunnik ten Dom, Johan van Reness Johanss., Ernst van Drakenborgh, Johan die Conijnck en Johan van Lantskroen (de beide laatsten als vertegenwoordigers der stad Utrecht) doen als arbiters uitspraak in het geschil van Yolante van Lalaingh, douairière van Reynolt, heer tot Bredrode, met Reyner, heer tot Brouckhuysen, bastaard van Bredrode, en burgemeesters, schepenen, raden en ingezetenen van Vyanen en Aemeyden over de voogdij en het bestuur der goederen van jonkheer Walraven, heer van Bredrode. 1478. 1 charter. S[b].

197. Herman Moermont, priester en vicaris tot Montfoert, Herman Claesz., rentmeester, en Bernt van Dunen, als scheidslieden, aangewezen door Johan, burggraaf van Montfoort, Claes Hugenz., prior te IJszelsteyn, broeder Philipps, bursarius aldaar, en Aernt die Haess, kanunnik te Utrecht, als scheidslieden, aangewezen door Johan, broeder tot Montfoort en kanunnik te Oudemunster te Utrecht, doen uitspraak in het geschil tusschen den burggraaf en zijn oom den kanunnik, dat hangende was voor den conservator der universiteit van Loeven. 1479. 1 charter (zeer geschonden). S[a].

198. Stukken betreffende het afhooren der rekening van Willem van Brakele, administrateur der goederen van Johan, burggraaf van Montfort, door de rekenkamer van Hollant. 1483—1486. 3 charters. B, S[a].

199. Uitspraak van den Grooten raad, waarbij Jan, burggraaf van Montfoert, veroordeeld wordt, aan de poorters van Dordrecht terug te geven eene som van 92 pond grooten Vlaamsch, en eene som van 11 pond 17 schellingen en 6 penningen, door hen aan Aernt Vent en aan Adrian van Ghendt betaald wegens de kosten hunner gevangenschap, en waarbij de Groote raad tevens nietig verklaart de obligatie, door hen gegeven voor de betaling van de rest dier kosten, waartoe zij door het gerecht van Ghent veroordeeld waren. (Extract uit het vonnis van den Grooten raad.) 1486. Met aangehechten brief dd. 1486, waarbij gelast wordt dit vonnis ter executie te leggen. (Afschrift.) Met transfix dd. 1487, houdende het relaas van den deurwaarder, waaruit blijkt, dat deze beslag heeft gelegd op 24 zilveren schalen onder Heynric van Naeltwijc te 's Gravenhage; waarachter door denzelfden deurwaarder nog is aangeteekend, dat de heer van Naeltwijck deze schalen gelost heeft. 1 stuk op perkament. S[a].

200. Uitspraak van commissarissen van den Grooten raad, houdende begrooting der kosten van het proces, door de gedeputeerden van de zes steden van Holland tegen Jan, burggraaf van Montfort, gevoerd, op 127 Rijnsche guldens 14 stuivers. 1487. Met quittantie in dorso van Pieter Heinricz., gedeputeerde der stad Dordrecht, dd. 1488, wegens de ontvangst dier som van den priester en den kapelaan van den burggraaf. Met aangehechten brief dd. 1487, waarbij gelast wordt deze uitspraak ter executie te leggen. 1 stuk op perkament. S^a^.

201. Twee sententiën van het Hof van Hollant in het geschil tusschen den procureur-generaal, eischer, en Henrick van Naeldwijck, gedaagde, waarbij de laatste veroordeeld wordt de gelden, die hij den heer van Montfoirde schuldig is wegens den bruidschat zijner dochter, over te geven aan den rentmeester van Noerthollant. 1489, 1490. 2 charters. B, S^a^.

202. Uitspraak van het Hof van Hollant en de meesters van de rekeningen aldaar in het geschil tusschen den burggraaf van Montfoirt en den procureur-generaal van Hollant, waarbij het beslag, op eenige goederen van den eerstgenoemde gelegd, wordt opgeheven, mits hij zich verbindt de waarde te zullen terugbetalen van de artillerie en andere goederen, die door of van wege hem, ten tijde dat hij het slot te Woerden bezet hield, vervreemd waren, en daartoe zijne in Hollant gelegene goederen verbindt. 1492. Met aangehechten brief dd. 1492, houdende last om deze beslissing ter executie te leggen. 1 stuk op perkament. S^a^.

203. Broeder Anthonius en andere leden van het generaal kapittel van de orde der Karthuizers geven aan Johannes van Montfoerda, zijne vrouw en hunne kinderen aandeel in de goede werken der orde. 1493. 1 charter. S^a^.

204. Notarieële akte, inhoudende wederkeerig testament van Joannes, heer van Montfoerd, en Wilhelma de Naeldwijc, zijne huisvrouw. 1496. 1 charter. S^a^.

205. Leenbrief van den graaf van Hollant, waarbij Willeme van Naildwijck, vrouwe van Montfort, de goederen, die zij van de grafelijkheid van Hollant en de heerlijkheid Putte te leen houdt, en waarmede zij dezen zelfden dag is beleend, bestemt tot eene douairie voor haren man Johan, heer van Montfoert. 1498. 1 charter. S^b^.

206. Mandament van Phelippe, aartshertog van Austrice, waarbij Jan Heinricx zoen, heer van Montfort, gemachtigd wordt

het proces, in appèl van de beslissing van het Hof van Hollande hangende voor den Grooten raad tusschen hem en Guillaume van Naeldewijck, in der minne bij te leggen. 1501. 1 charter. S[a].

207. Phelippe, koning van Castille, graaf van Hollande, geeft aan den heer van Montfort commissie als zijn raad en kamerheer. 1505. 1 charter. S[a].

208. Phelippe, koning van Castille, ontslaat Jehan, heer van Montfort op zijn verzoek als kastelein van de stad Thiel in Geldres, en benoemt in zijne plaats Robert van der Marche. 1506. 1 charter. S[a].

209. Johan, heer tot Montfoirde, bijgestaan door zijne bloedverwanten Willem van Montfoirt, proost van Oudmunster, Steven van Zuylen van Nyevelt, landkommandeur van de Utrechtsche balye van de Duitsche orde, en Johan van Suylen van Nyevelt, maakt huwelijksvoorwaarden met Karola oudste dochter tot Brederode, vertegenwoordigd door haar vader Walraven, heer van Brederode en Vyanen, bijgestaan door Kaerle, hertog van Gelre en Gulich, Philibaert Naturell, Domproost, en Walraven zuster tot Brederode, vrouwe van Rode. 1509. 1 charter. S[b].

210. Johan van Ghoer tot Heell erkent van Johan, heer tot Montfoert, eene zekere som ontvangen te hebben, en scheldt hem daarvoor kwijt de verplichting tot uitbetaling eener jaarlijksche rente van 50 Rijnsguldens uit de hofstad van Montfoert, die aan Johanna van Montfoert, thans huisvrouw van Johan van Ghoer, ter gelegenheid van haar eerste huwelijk met Johan van Nyenroede bij den dood harer moeder waren toegezegd. 1515. 1 charter. U.

211. Notariëele akte, inhoudende het testament van Johannes, heer van Mondtfoirt, ten gunste zijner kinderen Joest, Henrick en Francisca. 1521. (Opgenomen in een vidimus der stad Berghen opten Zoom dd. 1556.) 1 charter. S[a].

212. Mandament van keizer Kaerle, waarbij gelast wordt de gerechtelijke kosten van een vonnis, gewezen door den Grooten raad te Mechelen ten gunste van Frans Ghijsbertsz. en ten nadeele van wijlen den heer van Montfort, getaxeerd op 19 pond 19 stuivers 9 penningen, op de erfgenamen van den heer van Montfort te verhalen. 1522. 1 charter. S[a].

213. Adolf van Bourgoingnen, heer van Beveren, geeft, als bloedverwant van de kinderen van wijlen heer Jan van Montfort,

zijne toestemming, dat diens weduwe Charlote van Brederode de nagelatene goederen van heer Jan mag bezwaren met jaarrenten van ten hoogste 300 gouden guldens te zamen. 1522. 1 charter. S[b].

214. Philips van Bourgoingnen, bisschop van Utrecht, benoemt Bernt uuten Eng, om in den familieraad, die gehoord moet worden over het bezwaren van de goederen, nagelaten door Johan, heer van Montfoird, waartoe zijne weduwe Charlote van Brederode wenscht over te gaan, de ontbrekende bloedverwanten van vaderszijde van den overledene te vertegenwoordigen. 1522. 1 charter. S[b].

XXI. WILLEME VAN NAALDWIJK, echtgenoote van burggraaf JOHAN III, (vermeld 1477—1504).

215. Lucas, bisschop van Sibenicum, pauselijk legatus a latere en eenig uitgever der aflaatbrieven van het jubeljaar, verleent aan Wilhelma, vrouwe van Montvordia, die verhinderd is de door hem afgekondigde plaatsen te bezoeken, en aan hare bedienden op zekere voorwaarde den aflaat, die bij het jubeljaar is afgekondigd. 1477. 1 charter. S[a].

216. Uitspraak van het Hof van Hollant in een geschil tusschen Meynaert Aelbrechtssoon, eischer, en de vrouwe van Montfoirt, verweerster, over de betaling van eene jaarlijksche rente van 100 Rijnsche guldens uit de goederen der verweerster, gelegen in Wateringhe. 1497. 1 stuk op perkament. B.

XXII. CHARLOTTE VAN BREDERODE, echtgenoote van burggraaf JOHAN III, (vermeld 1509—1529).

217. Het generaal kapittel van Windesem van de orde der Regulieren geeft aan Reynerus en Wolfardus de Breroede en hunne zusters Carola en Francisca aandeel in de goede werken der orde. 1509. 1 charter. B.

218 Charlote van Brederode, weduwe van Jehan, heer van Montfort, erkent ontvangen te hebben van den rentmeester-generaal der financiën Jehan Micault eene som van 1103 pond 4 stuivers wegens $2^1/_2$ jaar van het jaargeld, haren man toegelegd wegens de door hem bewezen en te bewijzen diensten. 1522. 1 charter. S[a].

219. Gerechtsbrief van Montfoert, waarbij Joest van Montfoert belooft niets tegen zijne moeder te zullen ondernemen, haar, als zij het huis te Montfoert verlaat, 7000 gulden te zullen betalen wegens de 7 jaren, die zij na den dood zijns vaders bij hem gewoond heeft, en haar te zullen vrijen van alle borgtochten, die zij voor hem heeft aangegaan. 1528. 1 charter. S[a].

— *bis.* (Opgenomen in een vidimus van het gerecht van de stad Vyanen dd. 1532.) 1 charter S[a].

220. Gerechtsbrief van Montfoert, waarbij Joest van Montfoert onder eede belooft aan zijne moeder, zoolang zij het bestuur van het huis en de stad Montfoert heeft, ingaande met Bartholomei e.k., behalve onderhoud naar haren staat, jaarlijks 1000 gulden te zullen betalen. 1528. 1 charter. S[a].

221. Anthonis van Lalaing, graaf van Hoochstrate, stadhouder van Hollande, en Charlotte van Brederode, vrouw douairière van Montfort, gaan eene overeenkomst aan, waarbij de tweede als voogdes over haren zoon Josse en hare andere kinderen, daartoe gemachtigd door het testament van haren overleden man, den eerstgenoemde tot haren medevoogd over hare kinderen aanneemt, die van zijne zijde belooft, haar in alle geschillen te zullen bijstaan en met name te zullen zorgen, dat de beloften, haar in 1527 door haren voornoemden zoon gedaan, zullen worden ten uitvoer gelegd, alles onder voorbehoud van de verplichtingen, door den heer van Hoochstrate tegenover den Keizer op zich genomen, en onder belofte van vrouw Charlotte, dat zij zich niet tegen den Keizer verzetten zal. 1528. 1 charter. S[a].

— *bis.* (Opgenomen in een vidimus van het gerecht der stad Vianen dd. 1532.) 1 charter. S[a].

222. Notariëele akte, waarbij Charlote van Brederoede, weduwe van Johan van Montfoirt, verklaart, de voogdij en het bestuur van het huis van Montfoirt niet als bij het testament van haren man aangestelde voogdes, maar als wettige voogdes en boedelhardster naar de gewoonte 's lands van Utrecht gevoerd te hebben. 1529. 1 charter. S[a].

223. Notariëele akte, waarbij Carlota van Breroede, weduwe van Johannes van Montfoirt, tot executeurs van haar testament benoemt Carolus, hertog van Gelria en Julia, Reynerus van Brederoede, haren broeder, en dr. Wynaldus van Arnhem, raad van den hertog van Gelria. 1529. 1 charter. S[a].

XXIII. LODEWIJK VAN MONTFOORT, heer van der Vere, (vermeld 1495—1503).

224. Jacop Aernts, geheeten Coppen Kemerlinck, erkent door Lodewich, broeder tot Montfort, voldaan te zijn wegens de diensten, door hem aan heer Lodewichs moeder bewezen. 1500. 1 stuk. S[a].

XXIV. MACHTELD VAN MONTFOORT (vermeld 1495—1503).

225. Robbrecht van der Marcke van Arenborch, vertegenwoordigd door zijn vader Everaert van der Marcke, heer tot Arenborch, bijgestaan door Johan Heym, Joerge basterd van Boucholt en Kerstiaen van Monreael, maakt huwelijksvoorwaarden met Mechteld, oudste dochter van Johan, heer van Montfoirde, vertegenwoordigd door haren vader, bijgestaan door Heinrick, heer van Naildwijck, Willem van Montfoirde, proost tot Oudemunster te Utrecht, Zweder van Montfoirde, heer ten Dorenweerdt, en Lodewijck, broeder tot Montfoirde. 1495. 1 charter. S[a].

226. Robbrecht van der Marck en van Arenborch belooft zijn schoonvader Johan, heer tot Montfoird, te zullen schadeloos stellen voor alle nadeel, dat hij ondervinden mocht ter zake, dat hij zich ten behoeve van zijn schoonzoon Robbrecht voornoemd tegenover Engelbrecht, graaf tot Nassouw, bij den hier ingelaschten brief dd. 1500 voor eene som van 4000 Rijnsche guldens heeft borg gesteld. 1500. 1 charter. S[a].

227. Ropricht van der Marck en Arenbercht belooft overeenkomstig de huwelijksvoorwaarden, gemaakt tusschen hem en Machtild, dochter van Jan, heer tot Montfort, zijne vrouw te zullen vestigen met eene jaarlijksche rente van 800 guldens als douairie in zijne goederen, zoodra de erfenis van zijn vader Everart van der Marck en zijne moeder Margriete van Bouchout tusschen hem en zijn broeder Everart van der Marck zal zijn verdeeld. 1501. 1 charter. S[a].

XXV. BARBARA VAN MONTFOORT (vermeld 1504).

228. Arnoul van Hornes, heer van Gasbeque, machtigt mr. Jehan Joly en mr. Perre Midy, om uit zijn naam voor den Grooten raad van den aartshertog te verzoeken akte van willige condemnatie in de huwelijksvoorwaarden, aangegaan tusschen

zijn zoon Maximilian van Hornes en Barbe van Montfort, dochter van den heer van Montfort. Met de akte van willige condemnatie en een authentiek afschrift der laatste. 1504. 3 charters. S[a].

XXVI. Burggraaf Joost (1521—1538).

229. Notariëele akte. waarbij mr. Ariaen Amerot uit Soissons (Suessionensis) zich verbindt, om jonker Joest en de andere kinderen van wijlen Jan, heer tot Montfort, en Charloete van Brederoede te onderwijzen in het Latijn, het Grieksch en in het Keizerlijke en Walsche recht, en vrouw Charloete en hare kinderen bij te staan in hunne processen, sollicitatiën en rechtsvorderingen, tegen genot van kost en kleederen en van een jaarlijksch salaris van 25 pond voor zijn leven, onder bepaling, dat de opbrengst van een eventueel aan hem op te dragen beneficie in mindering van zijn tractement komen zal. 1523. 1 charter. S[a].

230. Notariëele akte, waarbij Joost, heer van Montfoert, gereed om aan den veldtocht tegen de Turken deel te nemen, zijn testament maakt, zijn jonggeboren zoon Jan, behoudens eenige legaten tot zijn universeelen erfgenaam en zijne vrouw Anna van Lalaing tot voogdes benoemt, met bevoegdheid om haar oom den graaf van Hoichstraten tot medevoogd aan te nemen. 1532. 1 charter (gecancelleerd). S[a].

231. Joest, heer van Montfoerde belooft aan Dirck Aernts Obijn, Jan Gijsberts van den Polle, Jan Mertens van den Polle en Dirck Zas, dat hij de jaarrente van 150 Carolus-guldens, door hem verkocht aan Claes van Huessen, burger van Hairlem, waarvoor zij borg gebleven zijn, binnen 6 jaar zal lossen. 1538. 1 charter (gecancelleerd). S[b].

232. Brief van het Hof van Utrecht, waarbij Henrick van Montfoort, heer tot Abbenbrouck, erkent van zijn broeder Joost, heer van Montfoert, 150 gulden 's jaars, die deze hem krachtens broederscheiding schuldig was, ontvangen te hebben. 1538. 1 charter. S[a].

XXVII. Hendrik van Montfoort, heer van Abbenbroek, (vermeld 1521—1555).

233. Kaerle, Roomsch keizer, geeft aan Heyndrick, jongsten zoon van wijlen Jan, heer te Montfort, octrooi, om over zijne goederen bij testament te beschikken. 1532. 1 charter. S[a].

234. Stuk uit eene procedure over de verbeurdverklaring van een schip, behoorende aan Berndt Kels, door den heer van Abbenbrouck als „stadtholder van Wijck". 1542. 1 omslag. Geschenk van de gemeente Utrecht.

235. Stukken betreffende een proces, hangende in appêl voor het Hof van Utrecht, tusschen het convent der Carthuysers bij Utrecht en de heeren van Brederode en Abbenbroeck. 1550, 1551. 2 charters. S[v].

236. Johan, heer van Montfoort, en zijn oom Heynrick van Montfoirt, heer van Abbenbrouck, gaan eene overeenkomst aan, waarbij het verdrag van verdeeling der nalatenschap hunner grootouders en ouders, gesloten tusschen Joest, heer van Montfoort en zijnen broeder Heynrick, waarbij den laatste de heerlijkheid Abbenbrouck, de halve heerlijkheid Velgersdijck, eene rente van f 200 uit het huis van der Veer en eene van f 150 uit het huis van Montfoort (de beide laatsten als leenen van het huis van Montfoort), alles onder verplichting van retour, wordt toegekend, welk verdrag in strijd was met den laatsten wil van hunne moeder Charlotte van Brederode, weduwe van Johan, heer van Montfoort, in dier voege gewijzigd wordt, dat het leenheerschap over de beide renten opgeheven en het recht van retour beperkt wordt tot hetgeen bij Heynricks dood mocht overblijven. 1554. (Ongezegeld en ongeteekend.) 1 stuk op perkament. S[a].

237. Hieronimus van Bologna, aartsbisschop van Cousa, legatus de latere van den paus bij den Keizer, vergunt den deken van de kerk van St. Pieter te Utrecht en zijn officiaal, om Johannes, burggraaf van Montfoirt, te ontslaan van den eed, dien hij wijlen zijn oom en voormaligen voogd Henric van Montfoirt, heer van Abbenbroeck en Velgersdijck, gezworen had, waarbij werd afgeweken van de bepaling van het verdrag, in 1553 tusschen Judocus, heer van Montfoirt (vader van bovengenoemden Johannes), zijn broeder, den meergemelden Henric en hunne zuster Francisca aangegaan, dat de heerlijkheden Abbenbroeck en Velgersdijck en de inkomsten van het huis en de goederen te Veere na den dood van Henric, zoo hij zonder wettige kinderen na te laten overleed, weder aan Judocus en zijne nakomelingen zouden vervallen. 1555. Met een aangehechten brief dd. 1555, waarbij Jacobus uuyten Enghe, deken van St. Pieter en vicaris van den bisschop van Utrecht, Johannes, burggraaf van Montfoort, van den bovengemelden eed ontslaat. 1 charter. S[b].

238. Het kapittel van de exempte kapel van O. L. V. te 's Gravenhaghe belooft voor de ziel van Heynrick van Montfoert, heer van Abbenbrouck, en voor die van zijne huisvrouw Anna van Bergen, wegens het schenken van zeker positief met regalen, staande op het oxaal, in de week van het overlijden van heer Heynrick eene eeuwige memorie te vieren, op dezelfde wijze, als zulks geschiedt voor de ziel van den graaf van Hollandt, stichter der kapel. 1555. 1 charter. U.

239. Anna dochter tot Bergen, douairière van Arenberge en Abbenbrouck, en Johan, burggraaf van Montfort, komen overeen in zake hun geschil over de nagelaten goederen van den heer van Abbenbrouck, echtgenoot der eerste en oom van den tweede, dat vrouw Anna in vruchtgebruik zal behouden de renten, pachten, tienden, visscherijen en andere inkomsten van de heerlijkheden Abbenbrouck en Velgersdijck en de rente van 200 gulden 's jaars op het huis van der Veere, terwijl de burggraaf van Montfort de jurisdictie en de kerkvoogdij dier heerlijkheden met hunne emolumenten bekomen zal, en dat de burggraaf afstand zal doen van alle vorderingen, die hij tegen vrouw Anna mocht kunnen inbrengen ter zake van de voogdij, door wijlen den heer van Abbenbrouck over hem gevoerd, en eveneens van zijn recht op 800 gulden, door den heer van Abbenbrouck gelicht uit de opbrengst der goederen over 1549, waartegen vrouw Anna een jaar mondkost voor den burggraaf van Montfoort en zijn gezin in rekening heeft gebracht. 1555. 1 charter. S[b].

XXVIII. Burggraaf Johan IV (1539—1583).

240. Anne van Lalaing, weduwe van Joest, heer van Montfoerd, en de voogden der kinderen van Montfoerd, nl. Reynolt, heer tot Brederoede en Vianen, en Henrick van Montfoord, heer tot Abbenbrouck, komen overeen, dat eerstgenoemde geen gebruik maken zal van de bevoegdheid, haar door de voornoemde voogden en Anthonis van Lalaing, graaf van Hoichstraten, verleend, om de administratie der goederen van Montfoerd te blijven voeren, maar dat zij afstand doet van de nalatenschap van haren man en voor zich alleen behoudt hare douairie en lijfgoederen, terwijl zij bovendien van de meergemelde voogden voor het bewaren van het huis van Montfoert jaarlijks 400 Karolus-guldens ontvangen zal, zoolang zij op het huis blijft wonen. 1539. 1 charter. B.

— *bis.* (Niet geteekend.) 1 stuk op perkament. S[a].

241. Reynault, heer tot Brederoede en Vianen, en Heynrick van Montfoert, heer tot Abbenbrouck, als voogden van Johan, heer van Montfoert, machtigen Lodewijck van Montfoert Willemss., drossaart tot Montfoert, om van den stadhouder van Utrecht de aan den Keizer als erfheer van Utrecht leenroerige goederen van den heer van Montfoert namens dezen te verheffen en daarvoor hulde te doen. 1545. 1 charter. S[a].

242. Declaratoir van het Hof van Utrecht, waarbij de procureurs van mr. Dierick Zas, als rentmeester van den jonker van Montfort, eischer, en van Elizabeth van Rodenborg, weduwe van Gerrit Knijf, gedaagde, gelast worden binnen 14 dagen hunne schriftelijke memoriën in te leveren en hunne conclusiën voor te dragen. 1551. 1 stuk op perkament. S[a].

N.B. Het proces liep over gelden, die door wijlen heer Jan van Montfort van wijlen Jan van Rodenborg waren opgenomen.

243. Kaerle, Roomsch keizer, geeft aan Jan van Montfort, burggraaf aldaar, octrooi, om over zijne goederen, gelegen in Hollant, Uuytrecht en Ghelre, bij testament te beschikken. 1553. 1 charter. S[a].

244. Stukken betreffende het geschil tusschen Katrina en Dirck Moer van Walt en den jonker van Montfordt over eene som van f 4000, geconsigneerd ten behoeve van de erven van Dirck Dobbelsteyn. 1553. 2 charters. S[a].

245. Johan, burggraaf tot Montfoort, en Maria, gravin van Manderscheyt, zijne huisvrouw, beloven Dirck Ghijsbertz. en Margriete van Dunen, zijne huisvrouw, (vroeger huisvrouw van Goort Wasman) schadeloos te zullen stellen wegens den borgtocht, door voornoemden Wasman te hunnen behoeve voor eene som van 400 Carolus-guldens tegenover Cornelis Scinckell aangegaan, en bevestigen daartoe de overdracht van de helft van 20 morgen land op de Enghe en de helft van eene hoeve land op Blocklant. (Na 1562.) (Ongeteekend, ongezegeld en ongedateerd concept.) 1 stuk op perkament. S[a].

246. Johan, burggraaf tot Montfoort, belooft aan Johan Martensz. van Sneeck, wijnkooper en burger te Utrecht, dat, wanneer de opbrengst der 6 morgen land in Blocklandt, die de burggraaf hem overgedragen heeft, niet voldoende mocht compenseeren de jaarlijksche rente van 40 Karolus-guldens $12^1/_2$ stuiver,

door hem aan den burggraaf overgedragen, de burggraaf hem met het ontbrekende in andere goederen vestigen zal. 1563. 1 charter. S[a].

247. Het St. Brigittenklooster te Utrecht belooft aan Jan, heer en burggraaf van Montfoort, en zijne huisvrouw Maria, wegens het aan hunne kerk geschonken orgel, jaarlijks op St. Blasiusdach en den volgenden dag en na hun dood op hunne sterfdagen zekere kerkelijke diensten te zullen doen verrichten. (15)69. 1 charter. U.

248. Gerechtsbrief van den Haghe, waarbij Johan, burggraaf van Montfoert, en Franchoys de Greve, zijn gewezen secretaris, eene overeenkomst aangaan over de voorwaarden, waarop de laatste naar Brabant reizen en de tusschen partijen bestaande rekening vereffend worden zal. 1571. 1 charter. S[a].

249. Uitspraak van het Hof van Utrecht, waarbij Johan, burggraaf van Montfoort, ten verzoeke van de weduwe van Jan van Almonde, veroôrdeeld wordt om te voldoen aan de hier ingelaschte schuldbekentenis van 500 Karolus-guldens van den burggraaf ten voordeele van Jan van Almonde dd. 1563. 1571. Met aangehechten brief dd. 1572, waarbij gelast wordt dit vonnis ten uitvoer te leggen. 1 charter. S[a].

250. Uitspraak van het Hof van Utrecht, houdende bepaling der kosten, verschuldigd door Johan, burggraaf tot Montfoort, aan Jan van Nichtevecht, pander voor het Hof, ter zake van het geschil van Hans van Groll, busmaker te Utrecht, triumphant, met den burggraaf, gecondemneerde, op 4 gulden. 1572. Met aangehechten brief dd. 1572, waarbij gelast wordt deze uitspraak ten uitvoer te leggen. 1 charter. S[a].

251. Uitspraak van het Hof van Utrecht, waarbij 27 morgen land, toebehoorende aan Johan, burggraaf van Montfoort, ten verzoeke van Mechtelt van de Pol executabel worden verklaard voor eene door den burggraaf in 1557 aangegane schuld. 1574. Met aangehechten brief dd. 1574, waarbij gelast wordt deze uitspraak ten uitvoer te leggen. 1 charter. S[a].

252. Johan, burggraaf van Montfort, erkent met Henrick van Waes afgerekend te hebben wegens de door hem geïnde pachten, tienden, tijnzen en andere inkomsten sedert 1577 tot heden. 1580. (Ongeteekend en ongezegeld concept.) 1 stuk op perkament. S[a].

B. Stukken betreffende zakelijke rechten, behoorende aan leden der familie van Montfoort.

I. Goederen in de heerlijkheid Montfoort c. a.

a. In het algemeen.

253. Cartularium van Johan (II), heer van Montfoort, betreffende goederen in Utrecht. 1270—1438. Met index. 1 deel en 1 omslag. Geschenk van de erven dr. H. J. Royaards en B.

N.B. Dit register is aangelegd omstreeks 1415. — Aan dit deel ontbreken de pagina's 1/2, 19/20, 109/110, en de folio's — na pagina 130 verandert de paginatuur in foliëering — 163, 190—208. — Het cartularium is geschonken door de erven dr. H. J. Royaards, de index door mr. J. A. Grothe.

254. Cartularium van Johan (II), heer van Montfoort, betreffende goederen in Utrecht. 1417—1439. (Fragment.) 1 omslag. B.

N.B. Dit fragment bevat thans slechts 14 folio's. — Geschenk van mr. J. A. Grothe.

b. Leenen van het huis Montfoort.

255. Lijst van de vasallen van den heer van Montfoort en hunne leengoederen. 1421. 1 deel. U.

256. Leenregister van Johan (II), heer van Montfoort, aangelegd in 1411, bijgehouden tot 1446. 1 deel. U.

257. „*Vetus registrum*". Leenregister van Henrick (IV), heer van Montfoort, aangelegd in 1418, bijgehouden tot 1457. 1 deel. U.

258. „*Novum registrum*". Leenregister van Johan (III), heer van Montfoort, aangelegd in 1470, bijgehouden tot 1525. 1 deel. U.

259. Leenregister van Joest, heer van Montfoort, aangelegd in 1529, bijgehouden tot 1540. 1 deel. U.

260. „*Registrum album*". Leenregister van Johan (IV), heer van Montfoort, aangelegd in 1540, bijgehouden tot 1583. 1 deel. U.

261. Leenregister van Johan (IV), heer van Montfoort, aangelegd c. 1565, bijgehouden tot 1583. 1 deel. U.

262. Leenregister van Johan, Philips (I) en Philips (II) van Merode, burggraven van Montfoort, aangelegd in 1583, bijgehouden tot 1638. 1 deel. U.

263. Leenregister van Floris van Merode, burggraaf van Montfoort, van Anna Maria Sidonia van Bronckhorst, burggravin van Montfoort, en van Philips Ferdinand van Merode, burggraaf van Montfoort, aangelegd in 1638, bijgehouden tot 1649. 1 deel. U.

264. Willam van Pollanen erkent aan Johan, heer van Montfoirden, al zijne leengoederen verkocht te hebben. 1419. 1 charter. U.

265. Ghijsbert van Sterkenborch belooft binnen 3 jaren aan Jan, heer van Montfoerde, den eigendom over te dragen van eene hoeve land in Bloclant, om die dan weder van den heer van Montfoerde in leen te ontvangen. 1431. 1 charter. S^a^.

266. Gerijt van Zuylen van Natewisse verklaart ten overstaan van Gelmair van der Toll, Yewin Gijsbrechtszoen en Jan Airntszoen, leenmannen van Montfoirde, en met goedvinden van zijn oudsten zoon Jan van Zuylen over te dragen aan Jan, heer van Montfoirde, de leenweer van 8 morgen land en van 12 morgen land, beiden gelegen op die Velthusen. 1435. 1 charter. S^a^.

267. Jan van Sulen van Natewijsch draagt ten overstaan van Frederic van Steenre en Tyman van der Tollen, leenmannen van Utrecht, en Jan van Neerden, Jan Aernts en Jan Willems, zijne eigene leenmannen, aan Johan, heer van Montfoirde, op het dominium directum van het gerecht, den tijns en den tiend van 5 hoeven land in Kockengen, waarvan leenman is Jan van Zulen Zwederssoen. 1438. 1 charter. S^a^.

268. Gherijt Ghijsbertszoen belooft Johan, heer van Montfoerde, wanneer dezen of zijnen leenvolgers de eigendom van 2 morgen land in Kockengen, die hij (Gherijt) nu van hem ter leen heeft, wordt uitgewonnen, binnen het jaar daarna den eigendom van 2 andere morgen land aldaar te zullen opdragen, om die weder van hem ter leen te ontvangen. 1440. 1 charter. S^a^.

269. Leenbrief van Zweder, burggraaf van Montfoorde, waarbij Wouter Symanszone van Teylinghen beleend wordt met het gerecht en de tienden van Gravensloot in het land van Woerden, wanneer Henric van Linscoten, die dit leen nu bezit, komt te overlijden. 1362. (Opgenomen in een vidimus van den cureyt der halve St. Jacobskerk te Utrecht dd. 1369.) 1 charter. B.

270. Leenbrieven, houdende beleeningen door burggraven van Montfoort met het Molenviertel in Lopik. 1406, 1437. 2 charters. U.

271. Herman van Wye, heer tot Herven, verzoekt Johan, burggraaf van Montfoirde, Evert van Wijlp te beleenen met de goederen van Wolffhesen, leenroerig aan de heerlijkheid Montfoort. 1437. 1 stuk. S[a].

272. Frederic Zou van den Riin erkent, dat hij in 1434 van Johan, heer van Montfoirde, 6 morgen land in Willamscoip voor zijn leven ter leen heeft ontvangen, en dat zijne kinderen of erfgenamen geene aanspraak op dit leen kunnen maken. 1436. 1 charter. S[a].

273. Leenbrieven, waarbij Johan, burggraaf van Montfoort, Willem van Brakel beleent met de goederen, vroeger te leen gehouden door 's burggraven oom Willem. 1468. 3 charters. B.

274. Leenbrief van Johan, heer te Montfoirde, waarbij Henrick Ghijsbertssoen beleend wordt met 2 morgen land in een weer van 10 morgen in Hoenkoep. 1491. 1 charter. B.

275. Uitspraak van 7 leenmannen van Johan, burggraaf van Montfoirde, waarbij Herman van Wij ontzet wordt van de leenweer, die zijn vader Jan van Wii van de hofstad Montfoirde te leen hield, daar hij verzuimd heeft het leen tijdig te verheffen. 1432. 1 charter. U.

276. Gerechtsbrief van Zyericxzee, waarby Willam van den Poll Willam Dircssoenssoen, geboren tot Woirden, machtigt Wouter Gherijt, poorter te Zyericxzee, en eenige anderen, om voor hem op te treden in het proces, dat de heer van Montfoirt voor zijne leenmannen tegen hem voert. 1439. (Opgenomen in een vidimus van het gerecht der stad Montfoirde dd. 1439.) 1 charter. S[a]

c. Hooge heerlijkheid Montfoort.

277. Frederic van Blanckenheim, bisschop te Utrecht, verleent aan Johan, burggraaf van Montfoirde, het recht om zoolang hij leeft de hooge heerlijkheid van Montfoirde als ambtman te besturen, zonder verplicht te zijn aan hem of aan zijne opvolgers daarvan rekening te doen. 1422. 1 charter. U.

278. Sweder, bisschop te Utrecht, erkent met goedvinden der vijf kapittelen aan Johan, burggraaf tot Montfoirt, voor eene som van 12.000 Wilhelmus-schilden de hooge heerlijkheid van het kerspel en land van Monffoirde verpand te hebben, en stelt gedurende den tijd der verpanding het verdrag, tusschen bisschop

Florijs van Wavelichoeven en den vader van burggraaf Johan gesloten, buiten werking. 1430. (Opgenomen in een vidimus van schepenen en raad van Ghend dd. 1458.) 1 charter. U.

— *bis* (Opgenomen in een vidimus van het gerecht der stad Dordrecht dd. 1473.) 1 charter. S[a].

279. Roedolph, bisschop tot Utrecht, verpacht voor 10 gouden Rijnsguldens 's jaars de jurisdictie en den cijns over het land van Montfoirde, gelijk bisschop Frederick die te gebruiken placht, aan Gijsbert broeder tot Bredenrode, Domproost en proost tot Oldeminster te Utrecht, tot aan de meerderjarigheid van Henrick oudsten zoon tot Montfoirde. 1447. 1 charter. S[a].

280. Roedolph, bisschop te Utrecht, belooft Henrick oudsten zoon te Montfoirde bij het overlijden van zijn vader, 's bisschops zwager, of vroeger, als hij zulks van de drie Staten van Utrecht kan verkrijgen, te zullen beleenen met alle leenen, die deze van hem te leen houdt. 1447. 1 charter. U.

281. Jacob, heer van Gaesbeeck, Reynoldt, heer van Brerode, en zijn broeder Gijsbert, Domproost en proost te Oudmunster te Utrecht, beloven aan Henric, burggraaf van Montfoerde, wanneer zij van den bisschop van Utrecht, de stad Utrecht en anderen hunne bezittingen teruggekregen zullen hebben, hem te zullen helpen in het terugkrijgen der hooge heerlijkheid van Montfoerde. 1450. 1 charter. U.

282. David van Bourgondiën, bisschop te Utrecht, bevestigt ten verzoeke van Johan, heer van Lannoy, stadhouder van Hollant, de brieven betreffende de wereldlijke jurisdictie over het kerspel en het land van Montfoirde, die Henrick van Montfoirde en wijlen zijn vader van de bisschoppen en kapittelen te Utrecht ontvangen hebben 1458. (Opgenomen in een vidimus van schepenen en raad der stad Ghend dd. 1471.) 1 charter. U.

— *bis.* (Opgenomen in een vidimus van het gerecht der stad Dordrecht dd. 1473.) 1 charter. B.

283. Frederich, bisschop te Utrecht, verpandt de hooge heerlijkheid te Montforde en van het land van Montfordt aan Johan, burggraaf van Montfordt, voor eene som van 4000 gouden Rijnsche guldens. 1499 (Authentiek afschrift van den notaris J. Medenblick.) 1 charter. U.

284. Frederich, bisschop te Utrecht, belooft Johan, heer van Montfoird, dat hij de hooge heerlijkheid van Montfoirdt en het

land van Montfoirdt, die hij aan den heer van Montfoirdt heeft verpand, bij zijn leven niet zal lossen. 1499. 1 charter. U.

285. Leenbrief van Kaerl, keizer van Romen, heer van Utrecht, waarbij Joost, heer van Montfoert, zoolang de pandsom van 4000 gouden Rijnsguldens niet is afgelost, op verschillende voorwaarden beleend wordt met de hooge heerlijkheid van Montfoert en het land van Montfoert, hem aangekomen van zijn vader Johan, heer van Montfoert. 1530. 1 charter. U.

286. Notariëele akte, waarbij Reynault, heer tot Brederoden, en Henrick van Montfoert, heer van Abbenbrouck, als voogden van Johan, heer van Montfoert, protesteeren tegen de lossing der hooge heerlijkheid van Montfoert en verklaren de hun van wege den Keizer aangebodene som van 4000 gulden alleen aan te nemen ten gevolge van de apostille dd. 1546, gesteld op hun request aan den Keizer. 1546. 1 charter. U

d. Gerecht van Montfoort en huis Montfoort.

287. Claes van Taets doet als scheidsman uitspraak in het geschil tusschen Jan, bisschop van Utrecht, en Heynric de Rover over den eigendom van verschillende goederen, en beslist, dat de 6 morgen land in Heeswijc, 22½ hoeven in Blocland en Haren-Yenhoeven aan Heynric Rover in eigendom toekomen, dat de goederen, die te leen werden gehouden van de burggravin van Montfoerde, voortaan zullen gehouden worden van Heynric de Rover, en dat de waard, die ligt voor Montfoerde, de visscherij in den Ysel en het veer te Montfoerde behooren tot het huis te Montfoerde, terwijl hij ten opzichte der vraag, of het dagelijksch gerecht te Heeswijc, de tijns en tiende in Willamscoep en in Bloclant, de tiende te Ratels, het gerecht en de tijns in Achthoeven beneden de Maerne dienstmansgoed of mansgoed is, bepaalt, dat de bisschop Heynric de Rover zal dagvaarden voor des Stichts mannen en het goed òf voor mansgoed verklaren zal, òf het Heynric als dienstmansgoed zal overlaten. 1282. (Opgenomen in een vidimus van den prior der Jacopinen te Utrecht dd. 1347.) 1 charter. B.

288. Johannes, elect van Utrecht, erkent met goedvinden van de prelaten, eenige edelen en eenige schepenen der stad Utrecht, dat de navolgende goederen: de helft van het gerecht en den tijns in Heeswijc, de tiend van Heeswijc, het gerecht, de tijns en de tiend van Wilhemescoep en in Bloclant, de tiend van Ratels in het gerecht van Gerardus de Vlote en het gerecht en de tijns in Achthoeven, omtrent welke goederen geschil gerezen

was tusschen den elect en Henricus dictus Rover, of zij leen- of dienstmansgoederen waren, aan Henricus Rover als dienstmansgoederen zullen toebehooren, nadat hij zulks met twee dienstmannen der Utrechtsche kerk, Suederus de Bosinchem en Gerardus de Reno, bezworen heeft. 1282. (Opgenomen in een vidimus van Guy van Chastillon, graaf van Blois, dd. 1389.) 1 charter. B.

289. Leenbrieven, waarbij heeren van Montfoort door bisschoppen van Utrecht beleend worden met het huis te Montfoort. 1331—1449. 3 charters. U, S[a].

290. Arnd van Huern, bisschop van Utrecht, erkent van zijn zwager Henric, burggraaf van Montfoerde, eene som van 400 oude schilden ontvangen te hebben en belooft daarvoor hem en zijne erfgenamen niet te zullen storen in het bezit van het kerspel van Montforde. 1379. 1 charter. S[b].

e. Andere goederen in het kerspel Montfoort.

N.B Zie ook n°. 287—289, 290 en 341.

291. Leenbrief van Aelbrecht, hertog in Beyeren, ruwaard van Hollant, waarbij Zweder van Montforde beleend wordt met het goed, dat Rover Yensoen van Moerdrecht van de grafelijkheid van Hollant te houden placht, gelegen in het gerecht van Achthoeven in het land van Montforde. 1376. 1 charter. S[a].

292. Het Domkapittel geeft op zekere voorwaarden in erfpacht aan Jan van Montfoerde, burggraaf van Montfoerde, 12 morgen land in Willamscoop, en zulks in ruil voor 12 andere morgen land aldaar. 1436. 1 charter. S[a].

293. Gerechtsbrief van Willemscoepp, waarbij Johan, burggraaf tot Montfoort, overdraagt aan Anthonis van Aemstell van Mijnden den eigendom van 10 morgen land aldaar. 1479. 1 charter. S[a].

294. Johan, burggraaf van Montffoort, scheldt aan Herman van de Pol Evertss. en zijne erven kwijt den tijns en uitgang van 9 botdragers of 13½ stuiver uit ½ hoeve land, geheeten het Reygersschat, en uit 8 hont land, geheeten het Coycampgen, in Williscop. (Ongeteekend en ongezegeld concept.) 1569. 1 stuk op perkament.

f. Gerecht van Linschoten.

295. Aelbrecht, hertog in Beyeren, ruwaard van Hollant, erkent ten verzoeke van den graaf van Bloys aan Heynric, heer van Montforde, en zijne erfgenamen in pacht gegeven te

hebben het gerecht, den tijns en den tiend van Linscoten, die heer Heynric en zijne voorouders van de heeren van Oudemunster in pacht plachten te hebben, en zulks op dezelfde voorwaarde, waarop de ruwaard het van de heeren van Oudemunster had „verpacht". 1383. 1 charter. S[a].

296. Het kapittel van Oudemonster te Utrecht erkent voor den tijd van 10 jaren in pacht gegeven te hebben aan Johan, burggraaf tot Montfoirde, 's kapittels tienden in het kerspel van Linschoten, op de voorwaarden, vervat in 's burggraven hier ingelaschten brief dd. 1471. 1471. 1 charter. S[a].

297. Quittantiën, waarbij het kapittel van Oudmunster te Utrecht erkent verschillende termijnen van de pacht van den tijns, het gerecht en het goed Linschoten van den heer van Montfoort ontvangen te hebben. 1481—1503. 7 charters. S[a].

298. Het kapittel van Oudemunster te Utrecht belooft, wanneer Jan, burggraaf tot Montfoirde, binnen drie maanden verklaart benadeeld te zijn door de uitwatering van den polder van Broeck in het land van Yselsteyn langs de landscheiding van Bentscop en door het land van Montfoirde in den Ysel, hem alsdan te zullen ontslaan van de pacht van het dagelijksch gerecht van Linschoeten met den tijns, den tiend en andere goederen. 1486. 1 charter. S[a].

299. Leenbrief van den proost te Oudemunster te Utrecht, waarbij Johan, heer van Montfoordt, beleend wordt met het dorp van Lijnschoeten, het gerecht, den tijns en den tiend aldaar., het goed te Honhorst met 2 hoeven land en het patronaatrecht der kapel aldaar, het gerecht, den tijns en den tiend tot Lijnschoeten optie Enge met 12 hoeven land aldaar, het veer van Oudewater en Ratels met de heerlijkheid, het gerecht en de goederen; het gerecht en den tijns van Wulverhorst, den tiend aan de Lijnschoten, waarin Wulverhorst ligt, de helft van het goed tot Vloeswijck met het gerecht, den tijns en den tiend aldaar, terwijl voor den minderjarigen heer van Montfoordt hulde en eed wordt gedaan door Anthonis van Meerten van Essesteyn, drossaart der stad en landen van Montfoirdt. 1540. 1 charter. S[a].

g. Gerecht van Den Eng.

N.B. Zie ook n°. 299.

300. Leenbrief van Philips, koning van Castilliën, heer van Utrecht, waarbij Cornelis Zweersz., als daartoe gemachtigd door Johan, burggraaf van Montfoirt, bij den hier ingelaschten

brief dd. 1560, beleend wordt met de helft van het gerecht, den tijns en den tiend van 12 hoeven te Linschoten opte Enge, waarvan de heer van Montfoirt de wederhelft van de proosdij van Oudemunster te Utrecht te leen houdt. 1560. 1 charter. S[a].

301. Leenbrief van den proost tot Oldemunster te Utrecht, waarbij Philippote, vrouw van Montfoert, beleend wordt met het gerecht en het goed ter Enghe, haar aangekomen bij doode van haren broeder Johan, heer van Montfoert. 1584. 1 charter. S[a].

h. Gerecht van Linschoter Haar.

302. Leenbrief van den proost van Oudemunster te Utrecht, waarbij Florans Suederssone van Montforde beleend wordt met den tiend en het gerecht van der Hare, hem aangekomen door afstand van Ghisebrecht Ruschen van Lintscoten, nadat diens vrouw Jutte Henrixsuster van Loenreslote afstand heeft gedaan van haar lijftocht aan dien tiend. 1317. 1 charter. B.

i. Huis Linschoten.

N.B. Zie ook n°. 341.

303. Leenbrieven van Willam van Beyeren, graaf van Oestervant, waarbij de heeren van Montfoirde beleend worden met het huis te Linscoten en 20 morgen land. 1386, 1402. 2 charters S[a].

304. Leenbrief van Willem, hertog in Beyeren, graaf van Hollant, waarbij Zweder, heer van Montfoirde, beleend wordt met alle goederen, die hij en zijne voorouders van de graven van Hollant te leen hebben gehouden. 1405. 1 charter. S[a].

305. Phillips, hertog van Bourgoingen, graaf van Hollant, vergunt aan den heer van Montfoirde, dat hij „alsulken steen". als staat op de hofstede tot Linschoten, zal mogen vervoeren naar zijn huis. 1438. 1 stuk. S[a].

j. Huis Heulestein.

N.B. Zie ook n°. 341.

306. Willem, graaf van Holland, begiftigt Rolof de Rover van Montvorde met 3 morgen land aan de Lintscoten, geheeten het Hueland, hem aangekomen van Janne van der Huelen, onder bepaling, dat Rolof nog 3 morgen daarbij aankoopen zal, op dit goed een steenen huis bouwen zal en dit huis zal maken tot een open huis van den graaf en het met de 6 morgen land van den graaf in leen zal nemen. 1320. 1 charter. S[a].

307. Johan van Zulen Wouterszoen erkent, dat hij onder eede beloofd heeft, aan Hubrecht van Montfoerde en zijne nakomelingen te zullen overdragen de leenweer van het huis te Hoelenstein met de 5 morgen land, waarop het staat, en verplicht zich onder verband van leisting tot de betaling van 2000 oude schilden, zoo hij zijn eed niet gestand doet. 1381. 1 charter. S[a].

308. Gherijt van Suylen van Natewissch verklaart, dat 7 morgen land met het daartoe behoorende leenrecht over 32 leenmannen, door den heer van Montfoirt van zijn broeder Henrick van Zuylen en van Natewissch gekocht, leenroerig zijn aan de hofstede Huelesteyn, en niet aan Natewissch of Suylesteyn, en doet van alle zijne rechten daarop afstand. 1518. 1 charter. B.

k. Andere goederen in het kerspel van Linschoten.

N.B. Zie ook n°. 299, 317 en 341.

309. Stukken betreffende de overdracht van goederen, gelegen int Leen bij de Lintschoten, leenroerig aan den abt van St. Paulus te Utrecht, door Henric van Honthorst den jonge aan Zweder van Montforde. 1317. 2 charters. B, S[a].

310. Tydeman Zoudenbalch, burger te Utrecht, belooft zoo spoedig mogelijk aan Florans van Montfoorde den eigendom van al het land, dat hij op Linscotenre Hare liggende heeft, te zullen overdragen. 1340. 1 charter. B.

311. Notariëele akte, waarbij Symon de Bruelis, rector der vicarie van St. Maria op het slot te Wulverhorst, afstand doet van die vicarie en haar overgeeft aan den collator Johannes, heer van Montfoirde. 1425. 1 charter. U.

312. Leenbrief van Phillips, hertog van Bourgoengiën, graaf van Hollant, waarbij Henrick, heer van Montfoirde, beleend wordt met 6 morgen land, geheeten de Blaeuwe camp, in het kerspel van Linschoten, hem aangekomen door den dood van zijn neef Willem van Montfoirde, zoon van Henrick Rover. 1454. 1 charter. S[a].

313. Johan, heer tot Montfoirde, en Jan van Gommengijs komen overeen omtrent de voorwaarden, waarop laatstgenoemde zijn huis en hofstede, geheeten de Nesse, aan de Lange Linschote, leenroerig aan de grafelijkheid van Hollant, aan den eerstgemelde zal overdragen, en bepalen daarbij, dat de heer van Montfoirde aan Jan van Gommengijs of zijne kinderen, verwekt aan Delyane Gerijtsdochter, zoodanige som zal uitbetalen, als de arbiters Gerijt van Poelgeest en Vrederic van Nyevelt, aangesteld door den heer van Montfoirde, en Jan van der Haer en

Aerst van Drakenburch, aangesteld door Jan van Gommengijs, of de door hen verkozen overman billijk zullen oordeelen. 1471. 1 charter. B.

N.B. Op de rugzijde staat aangeteekend, dat de uitvoering dezer overeenkomst bij gemeen goedvinden van partijen den 16den October 1471 is uitgesteld tot Kerstavond d. a. v.

314. Decreetbrief van het Hof van Utrecht, waarbij Wouter de Douwer geëigend wordt aan $8^1/_2$ morgen land in Cromwijck, toebehoord hebbende aan Johan van Montfoort, burggraaf tot Montfoort, gecondemneerde, verkocht ten verzoeke van mr. Gerrit van den Bobbart, triumphant. 1570. 1 charter. S^t.

315. Leenbrief van Frederick Henrick, prins van Orangiën, heer van Naeldtwijck, waarbij Anna de Merode, vrouw van Montfoort, echtgenoote van Philips, vrijheer van Merode, beleend wordt met eene hoeve land op de Enge, haar aangekomen bij doode van hare moeder Philippota, vrouw van Montfoort. 1622. 1 charter. S^a.

l. Gerecht van Kattenbroek.

N.B. Zie ook n°. 289.

316. Leenbrief van Arnd van Huern, bisschop te Utrecht, waarbij Henric de Joncge beleend wordt met het gerecht, den tijns en de tienden van 30 hoeven land, geheeten Cattenbroec, in het kerspel van Hermalen, hem aangekomen door overdracht van Haze, vrouwe van Ysendoeren en Huelensteyn. 1376. 1 charter. S^a.

317. Wouter, heer van Ysendoren, en Hadewich van Montfoerde, vrouw van Ysendoren en van Holensteyn, zijne huisvrouw, erkennen verkocht te hebben aan Henric, heer van Montfoerde, het goed tot Cattenbroec met gerecht, tijns en tiend, reeds aan den heer van Montfoerde overgedragen voor het leenhof van den bisschop, 35 morgen land gelegen opten Enghe in het kerspel van Lintscoten en 4 hofsteden en $^1/_2$ morgen land bij de kerk te Linscoten, en erkennen de koopsom ontvangen te hebben. 1376. 1 charter. S^a.

m. Gerecht van Reierskop.

N.B. Zie ook n°. 289.

318. Leenbrief van Vrederic, bisschop te Utrecht, waarbij Florans Zuederssone van Montfoirde „in dienstmans stat" beleend wordt met het gerecht, den tiend en den tijns van Reynaerscoep, hem aangekomen door den afstand van Zueder van Vianen. 1320. 1 charter. U.

n. Andere goederen in Utrecht buiten de kerspelen van Montfoort en Linschoten.
N.B. Zie ook nº. 287—289.

319. Jan van Pollanen, heer van der Lecken en van Bredae, machtigt Herman Spayaerd, om aan Jacop Spayard Henricszoon over te dragen den eigendom van een viertel land op die Oye in het gerecht der heeren van Oudemunster. 1354. 1 charter. U.

320. Willem, heer van Saerts, erkent verkocht te hebben aan Henric van den Rijn een tiend aan den Meerndijck, leenroerig aan de grafelijkheid van Hollant. 1419. 1 charter. U.

321. Gerechtsbrief van Diemerbroeck, waarbij de gemachtigde van den abt van St. Pouwels te Utrecht aan Gherijt van Oestrum, neef van den abt, den eigendom overdraagt van 7 morgen land aldaar. 1425. 1 charter. S[a].

o. Heerlijkheden Snelrewaard, Lange-Linschoten en Hekendorp.
N.B. Zie ook nº. 341.

322. Leenbrieven van de Staten van Hollant, waarbij Florens en Ferdinandt, barounen tot Merode, burggraven van Montfoort, beleend worden met de hooge heerlijkheden van Linschoten, Hekendorp en Snelrewaard, de beide helften van de Bulwijker en Kromwijker tienden, gelegen in het land van Woerden, de koren- en smaltienden, gelegen in Baarswaerder, Snelrewaard, Hekendorp en Zuid- en Noord-Linschoten, en de overtocht, sluis en visscherij te Bodegraven. 1638 en 1640. 2 charters. S[a].

p. Goederen in Snelrewaard en Hekendorp.
N.B. Zie ook nº. 322 en 341.

323. Reynalt, heer tot Brederode, beleent Willem van Montfoerdt de Roever met $^1/_2$ hoeve land in den ban van Linschoten bij Oudewater, waarvan Willem hem den eigendom heeft overgedragen voor schout en buren van Linschoten. 1429. (Afschrift.) 1 stuk. S[a].

324. Zweder van Montfoirde, heer van den Doorenwerdt, erkent verkocht te hebben aan Jacob Hermanszoen en Goessen Bruyningsz. 3 viertelen land in de heerlijkheid Hekendorp, en verklaart, dat zijn neef Johan, heer van Montfoirde, dit heeft goedgekeurd. 1469. 1 charter. S[a].

325. Katryne van Peterzom, vrouw van Haere en Latum, erkent voor den tijd van drie jaren aan den heer van Montfoirt verkocht te hebben 4 blokken tienden in Snoedelreweerde,

3 blokken tienden in Hekendorp en 4 blokken tienden aan de zuidzijde van die Lange Lijnschoten. 1500. 1 charter. St.

q. Andere goederen in het aan Montfoort grenzende deel van Holland.

N.B. Zie ook n°. 322 en 341.

326. Brief van dijkgraaf en heemraden van het land van Haestrecht, waarbij Henrick van der Beeck, als richter van wege Margriete van Burgoniën, hertogin van Beyeren, geëigend wordt aan 10 morgen land aldaar, en deze overdraagt aan Florijs van Kijfhueck, baljuw van Scoenhaven en het land van Haestrecht. 1426. 1 charter. U.

327. Gerechtsbrief van Benscop, waarbij Willam Elyaessoen en Alijt, zijne huisvrouw, overdragen aan Johan, burggraaf van Montfoerde, den eigendom van 15 morgen $^1/_2$ hont land aldaar. 1428. 1 charter. Sa.

328. Gheriit van den Vliet belooft Johan, burggraaf van Montfoirde, dat hij hem binnen het jaar zal overdragen den eigendom van $^1/_3$ van 6 morgen land beneden het huis te Vliet, die Willem Claeszoen van hem (Gheriit) te leen placht te houden, en waarvan de burggraaf hem de koopsom betaald heeft, onder bepaling, dat hij den burggraaf 40 gouden Vrancrichsche kronen schuldig zal zijn, zoo hij deze overdracht niet tijdig doet geschieden. 1429. 1 charter. Sa.

II. Goederen in de heerlijkheid Purmerende c. a.

a. In het algemeen.

329. Cartularium der heeren van Montfoort betreffende de heerlijkheid Purmerende en andere goederen in Waterland en Kennemerland. 1362—1452. 1 deel. B.

N.B. Dit register is aangelegd omstreeks 1440.

b. Leenen van Purmerende.

330. Leenbrief van Willem Eggairt, heer tot Purmerenden, waarbij Willem Allijnszoen hem opdraagt den eigendom van een deympte land in den ban van Wadweyde, en daarmede weder beleend wordt. 1414. 1 charter. B.

331. Leenbrief van Willem Eggairt, heer tot Purmerenden, waarbij zijn neef Reyner Zwan hem opdraagt den eigendom van 2 morgen land in de parochie van Wesepe, en daarmede weder beleend wordt. 1414. 1 charter. B.

332. Leenbrief van Willem Eggairt, heer tot Purmerenden, waarbij Reynaut Dirxzoen hem opdraagt den eigendom van een stuk land, geheeten Doeman Reynautszoens sate, in den ban van Aelsmeer, en daarmede weder beleend wordt. 1416. 1 charter. B.

333. Leenbrief van Willem Eggairt, heer tot Purmerenden, waarbij Claes Eggelszoen beleend wordt met een stuk land, geheeten die Bacscuerwerf, te Oesthuzen, hem aangekomen door overdracht van Bartout Peterszoen van der Beetze, zijnen schoonvader. 1416. 1 charter. B.

334. Jan van den Bossche Jacobszoen erkent van Johan, heer van Montfoirde en Purmereynde, in leen ontvangen te hebben den tiend tot Aemstelreveen. 1440. 1 charter. Sa.

335. Ysebrant van Alcmade en Willem Heerman, mannen der grafelijkheid van Hollant, verklaren, dat Reyner Heynricxz. overdraagt aan zijn broeder Heynric Heynricxsoen de goederen, die hij liggende heeft in het ambacht van Riedwijck in de heerlijkheid Purmereynde, en die leenroerig zijn aan den heer van Montfoirde. 1441. 1 charter. B.

336. Brief van Bertholomeus van Poellenberch, Jan uut die Camp en Willem Andriesz., leenmannen van de grafelijkheid van Hollant, waarbij Aliit Claes die Walen dochter, weduwe van Jan Dever van Minen, Cuperswerf met het daarbij behoorende land in den ban van Scellinchout opdraagt aan Jan, burggraaf van Montfoerd, heer van Purmereynd, haren leenheer, en aan Willem van Brakel, als voogd van den burggraaf voornoemd, verzoekt daarmede te beleenen haar neef Jacob die Wael. 1460. 1 charter. Sa.

337. Leenbrief van Johan, heer van Montfoird en Purmereynd, houdende vervallenverklaring (?) der volgende leenen: een huis en eene kamer naast de Zybekerk, 2 morgen land in de parochie van Weesp, 5 morgen land te Zenicvelt, 2 morgen land in het kerspel van Muden, 6 morgen land te Oud-Aemstel, een huis en werf te Dyemen, 3 dyempten land in den ban van Scaerwoude, $^1/_2$ morgen land te Zuyerwoude, $^3/_4$ van een huis en hofstede te Zuyerwoude, 3 deympten land in den ban van Oosthuysen, $1^1/_2$ deympte land in Monikenbroeck, een huis en hofstede op Marken op die Monikenwerff, 3 deympten land binnen de vrijheid van Edam, een huis en hofstede te Haycxwijck, Allijnsweer binnen den ban van Grafte, 4 morgen land binnen de vrijheid van Hoorn en in den ban van Groot-Oosthuysen, een huis binnen de stad Hoorn (en anderen ?). 1470. 1 charter. (Fragment.) B.

338. Leenbrieven en overdrachtsbrieven van het leenrecht betreffende de tienden aan de Wercken in het land van Althena, door de familie van Brakel te leen gehouden van de heerlijkheid Purmerende. 1399—1465. 7 charters. B

c. Heerlijkheden Purmerende en Purmer en Purmerland.

339. Leenbrieven, waarbij Willem Eggairt beleend wordt met de ambachtsheerlijkheid van Purmer en Purmerlant en met de hooge heerlijkheid van Purmereynde. 1410—1413. 5 charters en 1 stuk op perkament. B.

340. Philips, hertog van Bourgongnen, graaf van Hollant, beleent Jan, bastaard van Beyeren, met de hooge heerlijkheid van Purmerlant, waarvan hij de ambachtsheerlijkheid en het dagelijksch gerecht reeds van zijn vader, hertog Johan van Beyeren, ontvangen heeft. 1428. 1 charter. B.

341. Leenbrieven, waarbij Henrick en Jan, heeren van Montfoirde, beleend worden met de hooge en lage heerlijkheid van Pormereynde en andere goederen. 1449, 1460. 1 charter en 1 stuk op perkament. U, Sb.

342. Aelbrecht, hertog in Beyeren, graaf van Hollant, bevestigt den jonker van Brederoeden en Cl(aes) Cl(aes)z. in hunne rechten op de sluis, watering, tochten en visscherij van der Wisen en van Tetensloet bij Purmerende. 1391. 1 charter. B.

343. Jan Meliszoen erkent verkocht te hebben aan Dirc van Huessen, bastaard, den brief, waarbij de graaf van Hollant erkent aan hem (Jan Meliszoen) schuldig te zijn 150 Hollandsche schilden wegens het gevangen nemen van twee monniken uit Oestvrieslant en twee uit Kyenenland, en 84 schilden, door hem met zijne gezellen te Staveren verdiend, en hem daarvoor de waag en het veer te Pormerend verpandt. 1405. 1 charter. B.

344. Willem, hertog in Beyeren, graaf van Hollant, gelast zijnen goeden lieden van Purmer en Purmerlant Willem Eggairt als hun ambachtsheer, en die van Purmerenden hem als hun heer te ontvangen en te gehoorzamen. 1410. (Opgenomen in een vidimus van den deken van St. Marie te Utrecht dd. 1444.) 1 charter. B.

345. Willem, hertog in Beyeren, graaf van Hollant, erkent, dat Willem Eggaert de hooge heerlijkheid van Purmerende van hem te leen houdt, en machtigt hem om, in geval hij wegens een der leenen, tot deze heerlijkheid behoorende, in rechte wordt opgeroepen in geval van zeventuig of anderszins, iemand daartoe in zijne plaats te stellen. 1416. 1 charter. B.

346. Jan Eggairt belooft aan Gheryt van den Zijl of zijne erfgenamen de brieven, die hij (Jan) onder zich heeft betreffende de heerlijkheid te Purmereynde, gegeven door den Roomsch koning Segemont en door hertog Willem van Hollant, zoo zij die noodig mochten hebben, voor den tijd van zes weken te zullen afstaan, mits zij hem alsdan die stukken teruggeven. 1429. 1 charter. B.

347. Jan bastaard van Beyeren doet ten behoeve van Gerijt van den Zijl, heer tot Purmereynde, afstand van alle aanspraken op de heerlijkheden van Purmereynde en Purmerlant en de visscherij ter Weer. 1431. 1 charter. B.

348. Jan bastaard van Beyeren gelast aan de onderzaten van Purmerlant Gerijt van Zijl, heer tot Purmereynde, aan wien hij Purmerlande en de visscherij ter Weer heeft overgedragen, als hunnen heer te ontvangen. 1431. 1 charter. B.

349. Stukken betreffende den verkoop der heerlijkheid van Purmereynde door Gerijt van Zijl aan Johan, heer van Montfoirde, en de voldoening van den koopprijs. 1440—1449. 6 charters. B, S[a], S[b].

350. Johan, heer tot Montfoirt en Purmereynde, erkent door Margueryte van Bourguen, aartshertogin van Oistenrijck, douairière van Savoyen, voldaan te zijn van een brief aangaande Purmereynde van 14000 Rijnsche guldens. 1521. 1 charter. (Gecancelleerd.) S[1].

d. Heerlijkheid Neck en visscherij ter Weer.

N.B. Zie ook nrs. 341, 347—349.

351. Willem, hertog in Beyeren, graaf van Hollant, erkent schuldig te zijn aan Jan Eggairt van Purmereynde eene jaarlijksche rente van 100 nobelen uit de visscherijen ter Weer, die zijn vader hertog Aelbrecht vroeger gegeven heeft aan Gheriit van Heemskerc, en door deze is overgedragen aan Floriis van Alcmade, die deze rente weder aan Jan Eggairt heeft getransporteerd, en belooft hem tijdig te zullen waarschuwen, wanneer deze visscherij verpacht zal worden, opdat hij zelf of zijn gewaarde bode er bij kunne zijn. 1413. 1 charter. B.

352. Jacob, hertogin in Beyeren, gravin van Hollant, geeft aan Gheriit van den Ziil, heer tot Purmereynde, wegens de diensten, haar en haren vader bewezen, de visscherijen en

sluizen ter Weer in erfpacht, en beleent hem met de buurschap van Neck en Neckerban, op denzelfden voet, waarop hij de heerlijkheid Purmereynde te leen houdt. Met akte, waarbij Philips, hertog van Borgoengen, dezen brief bevestigt. 1428. 2 charters. B.

— *bis.* (Opgenomen in een vidimus van den deken van St. Marie te Utrecht dd. 1444.) 1 charter. B.

353. Gerijt van Zijl erkent aan Johan, heer van Montfoirde, verkocht te hebben de erfpacht van de sluis en de visscherij ter Weer en belooft hem daarin door den graaf van Holland te zullen doen vestigen. 1440. 1 charter. S[a].

354. Adriaen van Brakele scheldt zijnen broeder Willem van Brakele de achterstallige renten kwijt, die hij nog van dezen te vorderen had krachtens een rentebrief van 20 Rijnsche guldens 's jaars ten laste der visscherij van de Weeren te Purmereinde, welken rentebrief zelf hij (Adriaen) reeds vroeger zijn broeder had kwijtgescholden. 1472. 1 charter. B.

355. Notariëele akte, waarbij Johanna van Warmont, dochter van wijlen Jacop van Woude, erkent ontvangen te hebben van juffrouw van Wilensteyn de termijnen van de jaarrente van 4 pond 16 schellingen 8 penningen uit de visscherij ter Weer, die Willem van Brakel haar namens den heer van Montforde schuldig was. 1475. 1 charter. S[a].

e. Heerlijkheden Sparendam en Sparenland.

N.B. Zie ook n°. 341. — Of deze heerlijkheid, na in 1460 aan Willem van Brakel te zijn overgedragen, weder onder Montfoort teruggekomen is, is onzeker.

356. Jan Eggaert geeft over aan zijn neef Willem van Brakel de ambachtsheerlijkheid van Sparendam. 1438. 1 charter. B.

357. Jan Eggaert machtigt Jan van der Myde, rentmeester van Northollant, om voor het leenhof van den graaf de ambachtsheerlijkheid van Sparendam aan zijn neef Willem van Brakel over te dragen, daar hij uit vrees voor zijn leven zelf niet voor den graaf durft verschijnen. 1438 1 charter. B.

358. Leenbrief van Phillips, hertog van Bourgoendiën, graaf van Hollant, waarbij Henrick, heer van Montfoirde, beleend wordt met de ambachtsheerlijkheden en dagelijksche gerechten van Sparendamme en Sparelant en de visscherij in de Horensloot, de Koerstale en de Poll, hem aangekomen van Willem van Brakel. 1448. 1 charter. (Gecancelleerd.) S[b].

359. Johan, graaf tot Nassau, verklaart, dat Ghijsbrecht en Zweeder van Montfoorde, als mombers van de kinderen van wijlen hun broeder Henric, burggraaf van Montfoirde, met raad en goedvinden van Margriete van Croy, burggravin-weduwe van Montfoorde, en van twee vertegenwoordigers van Anthonis, heer van Croy, ter aflossing van de sommen van 291 Overlennssche Rijnsguldens en 5 pond Hollandsch min 6 stuivers, van 98 Rijnsche guldens en van 600 Postulaatguldens, die Willem van Brakel allen van den overleden burggraaf te vorderen had, aan voornoemden Willem voor 700 Rijnsche guldens, onder recht van wederinkoop gedurende 8 jaren, verkocht hebben de ambachtsheerlijkheid Sperendame met de visscherij van den Holensloet, den Coestal en den Pol, onder bepaling, dat Willem van Brakel van zijn verderen achterstal zal worden voldaan, dat hij zal optreden als medevoogd over de kinderen van wijlen den burggraaf, en dat hij tevens kastelein van het slot van Montfoorde zal blijven, waarvoor hij jaarlijks 200 Postulaatguldens ontvangen zal. 1459. Met transfix dd. 1460, waarbij Philips, hertog van Bourgoingnen, graaf van Hollant, deze bovenstaande akte goedkeurt onder voorbehoud, dat Willem van Brakel de ambachtsheerlijkheid van Sperendamme met de visscherijen van den Holensloot, den Koestal en den Pol van hem gelijk van ouds te leen vragen en houden zal. (Afschrift.) 1 stuk. U.

360. Leenbrief van Philips, hertog van Bourgoengiën, graaf van Hollant, waarbij Willem van Brakell beleend wordt met de ambachtsheerlijkheid en het dagelijksch gerecht van Sparendamme en Sparenlant, en van de visscherij van den Holensloot, Koestalle en Polle tusschen Sparendam en Aemstelredamme, hem aangekomen van Jan, heer van Montfoirde, onder bepaling dat laatstgenoemde bovengenoemde goederen gedurende 8 jaren voor 700 Rijnsche guldens zal mogen lossen. 1460. (Opgenomen in een vidimus van burgemeesters, schepenen en raden der stad Dordrecht dd. 1470.) 1 charter. B.

361. Phillips, hertog van Bourgondiën, graaf van Hollant, beveelt ten verzoeke van Willem van Brakel, ambachtsheer van Sparendamme, aan Florijs Thomasz. van Hogendorp zijne handen af te trekken van zekere huizen onder de heerlijkheid van Sparendamme, die Florijs tot zijn ambacht van Sparwoude wil trekken. 1462. Met een aangehechten brief dd. 1462, waarbij de deurwaarder Herman van der Doorschijn verklaart dit bevel ter kennis van Florijs van Hogendorp gebracht en op zijn verzet hem voor den raad gedagvaard te hebben. Met aanteekening van den deurwaarder, waaruit blijkt, dat Floris van Hogendorp voor den raad gecompareerd is 1 stuk. U.

362. Johan van der Duyn erkent van Frederick van den Zevender, namens den heer van Montfoerde, ontvangen te hebben de volgende akten: eene van Margriete van Bourgoengen betreffende de ambachtsheerlijkheid Sparendamme en Spaernlant dd. 1415, twee vidimussen betreffende de visscherijen van den Horensloyt, Koestal en Pol van de stad Dordrecht dd. 1470 en van den abt van St. Pouwels te Utrecht dd. 1419, een mandament van het Hof van Holland, met aangehechte relatie aan den baljuw en mannen van Kennemerlant, betreffende den derden penning der breuken dd. 1485, van de verhuring der visscherij van den Horensloit, Koestal en Poll dd 1480, een vonnis van de mannen van Kennemerlant dd. 1485 en eene rekening betreffende deze visscherij, en belooft al deze stukken op aanmaning te zullen teruggeven. 1494. 1 stuk. S^a^.

N.B. Van deze brieven zijn thans aanwezig het vidimus van den abt van St. Paulus dd. 1419 (n°. 363 *bis*), het mandament van 1485 (n°. 108) en het vonnis dd. 1485 (n°. 108).

f. Visscherij in den Horensloot, Koestal en Pol.

N.B. Zie ook n°. 341, 358—360 en 362.

363. Willaem van Beyeren, graaf van Oistrevant, erkent verkocht te hebben aan Willem Eggairt, zijnen rentmeester van Oistvrieslant, de visscherij in den Horensloit, onder voorwaarde dat deze dit goed van hem en zijne nakomelingen te leen neemt. 1399. 1 charter. U.

— *bis* (Opgenomen in een vidimus van den abt van St. Pouwels te Utrecht dd. 1419.) 1 charter. B.

364. Margriete van Cleve, hertogin van Beyeren, gravin van Hollant, erkent voldaan te zijn door Willem Eggert, Jan die Lange, Pieter Byensoen, Dirc Melijs en Willem Vrankensoen van eene som van 300 Hollandsche schilden, die zij haar schuldig waren wegens den lijftocht, dien zij had aan goederen, door hen van haren broeder van Oistervant gekocht. 1403. 1 charter. B.

365 Leenbrieven, waarbij Reynout en Willem van Brakel beleend worden met de visscherij in den Horensloit, de Koestale en de Poll bij Sparendam. 1418, 1434 3 charters. B.

g. Andere goederen in den omtrek van Purmerende.

366. Gerechtsbrief van Scellingwoude, waarbij Meynt Jacobszoen overdraagt aan Willem Eggairt, heer tot Purmerenden, den eigendom van twee deelen van 6 maden land en de helft van 4 maden land, beiden in de Voelwijc. 1414. 1 charter. B.

367. Gerechtsbrief van Wognem, waarbij Gerbrant Jacopszoen overdraagt aan Willam Eggart, heer tot Purmereynde, den eigendom van zijn huis en hofstede aldaar. 1414. 1 charter. B.

368. Gerechtsbrief van Rietwijc en de Nuwerkerc, waarbij Heynrick Reynerszoen overdraagt aan Willem Eggairt, heer tot Purmerenden, den eigendom van een huis en hofstede in den ban van Rietwijc. 1415. 1 charter. B.

369. Martijn Janssoen verklaart over te dragen aan Gherijd van den Zijl 4 gheersen land in de vrijheid en den ban van Winkel. 1416. 1 charter. B.

370. Oude Claes die Zael verklaart over te dragen aan Willem Eggairt, heer tot Purmereynde, den eigendom van een stuk land in de vrijheid van Wognem en in den ban van Nuboxwoud. 1416. 1 charter. B.

371. Gerechtsbrief van den Nuweland en Valkenkoech, waarbij Goyer Janszoen overdraagt aan Willem Eggert, heer tot Purmereynde, den eigendom van eene weide land in den ban van Valkenkoech. 1417. 1 charter. B.

372. Gerechtsbrief van Alcmer, waarbij Walich Gheriitszoen overdraagt aan Willem Eggert, heer tot Purmerende, den eigendom van ½ weide land in de vrijheid van Alcmer. 1417. 1 charter. B.

373. Gerechtsbrief van Monikedam, waarbij Jan Ysebrantsz. overdraagt aan Willam Eggert, heer tot Purmerende, den eigendom van 1½ deymde land, geheeten Jacop-Heynesweer, in de vrijheid van Monikedam. 1417. 1 charter. B.

374. Gerechtsbrief van Abbenkerc, waarbij Mathijs Andrijsz. overdraagt aan Willem Eggaert, heer tot Purmerenden, den eigendom van 6½ deympte lant, geheeten Pieter-Galenlant, benevens zijn huis en hofstede, beiden in de vrijheid van Abbenkerc. 1417. 1 charter. B.

375. Gerechtsbrief van Sybenkerspel, waarbij Jacob Willamsz. overdraagt aan Willem Eggart, heer tot Puurmereynde, den eigendom van 2 morgen land in den ban van Sybenkerspel en van 1 morgen min 40 roeden land bij de Wisen in denzelfden ban. 1417. 1 charter. B.

376. Jan Eggert vergunt Gherijt van den Zijl, om de hem toekomende rente van 50 nobelen 's jaars uit Gherijts goederen

in de heerlijkheid Purmereynden, in Purmerlant en in Waterlant, en de rente van 50 nobelen 's jaars op de stad Aemstelredamme, waarvan Gherijt hem den brief heeft overgegeven, te lossen tegen den penning vijftien, telkens met ten minste 25 nobelen 's jaars. 1429. 1 charter. B.

377. Gerechtsbrief van Graft, waarbij Jacob Claes Melissoen overdraagt aan Gerijt van den Zijl, heer tot Purmereynden, den eigendom van 1 morgen land in den ban van Graft. 1433. 1 charter. B.

378. Gerechtsbrief van Purmer, waarbij Jacob Coptgin Ludenzoenszoen overdraagt aan Gerijt van den Zijl, heer tot Purmerenden, den eigendom van 4 deympten land in den ban van Purmer. 1436. 1 charter. B.

379. Gerechtsbrief van Wermer, waarbij jonge Jan Pieter Meynartszoon overdraagt aan Gerijt van den Zijl, heer tot Purmerenden, den eigendom van een stuk land, geheeten de Koeth, in den ban van Wermer. 1436. 1 charter. B.

III. Andere goederen.

a. Goederen afkomstig van de familie van Naaldwijk.

380. Gherardus van Raephorst begiftigt de door hem en zijne overledene echtgenoot Jutta gestichte kapellanie in de kerk te Leyderdorp met 9 morgen land in de parochie van Naeldvic, en bepaalt, wie collators dezer vicarie zullen zijn. 1320. Met transfix dd. 1320, waarbij Fredericus, bisschop van Utrecht, deze gift bevestigt. (Beiden opgenomen in een vidimus van broeder Theodericus, pastoor van Leyden.) 1 charter. B.

381. Het kapittel van St. Pancraes te Leyden erkent, dat Willaem van Naeldwic en zijne leenvolgers zullen zijn patronen van de kanunniksproven van St. Marie en St. Nyclaes, door hem in de St. Pancraeskerk gesticht en begiftigd met de goederen der kapellanie, voorheen door zijn overgrootvader Gheret van Raporst in de parochiekerk van Leyderdorp gesticht. 1377. 1 charter. U.

382. Aelbrecht, hertog in Beyeren, ruwaard van Hollant, schenkt aan Philips van Polanen het patronaatrecht van twee proven, door Martijn van Zout-Bomel in de kerk van Delft gesticht. 1371. 1 charter. U.

383. Gerechtsbrief van Delff, waarbij Eelyacs Claysz. overdraagt aan Jan Jansz., priester, ten behoeve van een eeuwigen goddelijken dienst, door dezen in de Oude kerc te Delff gesticht, eene plecht van 26 schellingen 8 penningen, gevestigd op een huis aan den Watersloot aldaar. 1416. 1 charter. U.

384. Notariëele akte, waarbij Theodoricus van Raphorst, zoon van Costinus Robbertus, overdraagt aan Wilhelmus, heer van Naeldwijck en Capelle, het patronaatrecht der kapellanie, gesticht op het altaar van St. Petrus Apostolus in de St. Ypolituskerk te Delff door Johannes Johanneszoon Palmaet. 1439. Met een transfix dd. 1439, waarbij Rodolphus, bisschop van Utrecht, deze overdracht bevestigt. 1 charter. U.

385. Notariëele akte, waarbij Willem, heer tot Naildwijck, en zijne vrouw Willem van Egmond een officium stichten in hun hof, en dit voorzien met een inkomen van 30 pond uit hunne goederen te Vlaerdingen, onder bepaling dat de met dit officium begiftigde hunne kinderen zal onderwijzen. 1444. 1 charter. U.

386. Willem van Bavaria, graaf van Hollandia, sticht eene kapellanie in de hofkapel te Haga ter eere van den Almachtigen God, de H. Maagd Maria en Maria Magdalena voor de ziel van Gerardus de Wateringhe, en begiftigt die met verschillende goederen. 1357. Met akte, waarbij de graaf het patronaatrecht over deze kapellanie schenkt aan Willem van der Wateringhen en zijne erfgenamen. 1357. 3 charters. U.

387. Leenbrief van de hofstad van der Weteringe, houdende de verklaring van eenige getuigen aangaande Ernst Muys, die een zoon zou zijn van heer Albrecht van de Weteringe. 1423. 1 charter. B.

388. Stukken betreffende de stichting van twee kapellaniën in de kerk te Wermonde door Jacobus, cureit te Aelsmaer. 1342—1345. 4 charters. U, B.

389. Guillielmus, graaf van Hollandia, keurt goed de inlijving van het klooster Portaceli in de orde van het hospitaal van St. Johannes van Jerusalem, vertegenwoordigd door den bisschop van Suden, en bevestigt daarbij den hier ingelaschten brief van den Roomsch-koning Guillielmus (reeds vroeger door Florentius, graaf van Hollandia bevestigd) dd. 1249, waarbij de Roomsch-koning Willelmus aan het voornoemde klooster het duin tusschen Vronelantsweche en Clinghenweghe tot aan de zee schenkt, met vrijstelling van alle lasten over 200 gemeten land in Zelandia. (Notariëel afschrift.) 1318. 1 charter. B.

b. Heerlijkheden Abbenbroek en Velgersdijk.

390. Symon en Jan Speyaert erkennen ontvangen te hebben van hun neef Jan van Abbenbroeke 57½ pond grooten, in mindering van hetgeen hij hun wegens het ambacht en ambachtsgevolg van Abbenbroeke schuldig was, en keuren goed, dat hij de resteerende 37½ pond eerst zal betalen, nadat zij aan de jonkvrouw Van den Werve haar lijftocht voldaan zullen hebben of deze overleden zal zijn, mits hij tot zoolang aan de jonkvrouw jaarlijks 22½ oude schilden uitkeert. 1387. 1 charter. B.

391. Charlote van Brederoede, vrouw van Montfoert, voogdes van haren zoon Joest van Montfoirt, machtigt haren hofmeester Lodewijck van Treslonge, om uit haren naam en dien van haren zoon voor hunne Hollandsche leenen hulde te doen. 1522. 1 charter. S^b^.

N.B. In dorso staat aangeteekend, dat Lodewijck van Beloys van Treslonge in 1522 voor de vrouwe van Montfoert met de heerlijkheid Abbenbrouck beleend is.

392. Johan, burggraaf van Montfoert, machtigt Cornelis van Merthen, om voor het leenhof van Hollant uit zijn naam te verheffen het huis met drie deelen van Abbenbrouck en de halve heerlijkheid Velgersdijck, hem aangekomen bij doode van zijne grootmoeder Charlote van Brederode, vrouw van Montfoert en Abbenbrouck, en zijn oom Henrick van Montfoert. 1556. 1 charter. (Gecancelleerd.) S^a^.

393. Leenbrieven, waarbij Florens en Ferdinand, vrijheeren tot Merode, beleend worden met het huis tot Abbenbrouck, ¾ van de heerlijkheid van Abbenbrouck en ½ van de heerlijkheid Velgersdijck. 1638, 1640. 2 charters. S^a^.

c. Verschillende goederen.

N.B. Zie ook n⁰. 322.

394. Johan, heer tot Montfoirt en Naildwijck, erkent, dat de koning van Castilien of zijne opvolgers als graven van Hollant de hooge heerlijkheden van Vlaerdinghen met Vlaerdinger-ambacht, de Wateringe, Capelle en Nyeuwerkerck, die hem opgedragen zijn bij brieven dd. 1505, voor 1600 pond kunnen terugkoopen. 1506. 1 charter. S^a^.

395. Mandament van Philips, aartshertog van Oistrijck, graaf van Hollant, waarbij hij gelast Jan, heer van Montfort, te herstellen in het bezit der heerlijkheid van den Nyeuwenveen, die in den oorlog van Philips en zijn vader den keizer met de

stad en het sticht van Utrecht in zijne handen is gekomen, gelijk zulks bij het verdrag van vrede, tusschen de oorlogvoerende partijen aangegaan, bedongen was. 1497. Met een transfix dd. 1497, houdende relaas van den deurwaarder, waaruit blijkt, dat de rekenkamer te Mechelen aan dit mandament zal gehoorzamen. Met nog een transfix dd. 1497, houdende relaas van den deurwaarder, waaruit blijkt, dat de rentmeester-generaal van Hollant en de schout van Nyeuweveen aan dit mandament zullen gehoorzamen. 1 charter. U.

396. Authentieke verklaring, waaruit blijkt, dat Johan van Montfort door het leenhof van .... in het bezit gesteld is van de heerlijkheid Menene, Haeltre en Herlichove. 1506. 1 charter. S[a].

397. Leenbrief van Walraven, heer van Brederode en Vyanen, waarbij Yolante van Lallaing, weduwe van Brederode, zijne moeder, erkent, dat wanneer Steven van Nyevelt haar eene som van 150 Rinsgulden terugbetaalt, deze de korentienden en de smalle tienden van 2 blokken op Zydervelt, waarmede vrouw Yolante thans beleend is, weder op zijn ouden leenbrief bezitten zal. 1485. 1 charter. S[b].

398. Gerechtsbrief van Lederdam, waarbij Nella, weduwe van Walraven van Ackoy, Steven van Nyevelt, als man van zijne huisvrouw Heylwich, en Meyntha, dochter van Walraven, overdragen aan Johan, heer tot Montfoirdt, den eigendom van 6 morgen land, genaamd Nystadewijck, onder dit gerecht, onder bepaling, dat Nella dit goed haar leven lang bezitten zal tegen betaling van een ouden zwarten 's jaars. 1486. 1 charter. S[a].

399. Gerechtsbrief van Utrecht, waarbij de goedhuusberaders der kerk van St. Jacob aldaar op zekere voorwaarden aan Katerine, burggravin van Montforde, huisvrouw van Zweder van Montforde, in erfpacht geven eene hofstede in de Louwersteghe aldaar. 1328. 1 charter. B.

400. Gerechtsbrief van Ysenderen, waarbij Wouter van Ysenderen en Haze van Montforde, vrouw van Ysenderen en Holensteyn, overdragen aan Heynric den Rover van Montforde ten behoeve van Sweder, heer van Montforde, den eigendom eener weide aldaar. 1370. 1 charter. S[a].

401. Evert van W[ilp] erkent verkocht te hebben aan Johan, heer van Montfoirde, $^1/_2$ hoeve land in het kerspel van Wilpe, en erkent de kooppenningen ontvangen te hebben. 1440. 1 charter. S[b].

402. Leenbrief van Adolph, hertog van Gelre en Gulich, waarbij Maria van Homoit, huisvrouw van Sweder van Montfoirt, beleend wordt met de hofstad Seelbeeck met zijn toebehooren. 1469. 1 charter. S[a].

403. Stukken betreffende eene jaarrente van 400 pond, gevestigd op den moutmolen en andere renten van den hertog van Brabant te Loeven, en afgelost aan Jan, burggraaf van Montforde. 1340—1431. 3 charters. S[a].

APPENDICES.

A. Stukken uit het archief der Staten van Utrecht, als bezitters van het burggraafschap van Montfoort.

404. Resolutiën van de gecommitteerden uit de Staten van Utrecht in de zaak van den aankoop der heerlijkheid Montfoort. 1 Juli 1648—1 Februari 1649. 1 omslag. U.

405. Overeenkomst tusschen de Staten van Utrecht en Ferdinand Philips, vrijheer tot Merode, waarbij de laatste aan de eerstgenoemden voor f 225 000 het burggraafschap van Montfoort met alle daartoe behoorende rechten verkoopt. 1 charter. U.

406. Akte van willig decreet van het Hof van Utrecht, waarbij Ferdinand Philips, vrijheer tot Merode, markies van Westerloo, aan de Staten van Utrecht den eigendom van het burggraafschap Montfoort c. a. overdraagt. 1649. 1 charter. U.

407. Stukken betreffende de overdracht van het burggraafschap Montfoort c. a. door den vrijheer van Merode aan de Staten van Utrecht, en de betaling der koopsom. 1648 en 1649. 1 pak. U.

408. Uitspraak in revisie van eene sententie, door het Hof van Utrecht gewezen tusschen den curator haereditati fideicommissariae jacenti van wijlen Johan van Merode en Philippote van Montfoort, echtelieden, en van Philips en Anna van Merode, echtelieden, ter eener, en Ferdinand Philips, vrijheer van Merode, markies van Westerlo, verkooper van het burggraafschap en de heerlijkheid Montfoort, en zijne rechtverkrijgenden ter anderer zijde. 1649. 1 charter. U.

409. Inventarissen en lijsten van papieren en charters betreffende het burggraafschap van Montfoort c. a. (c. 1652.) 1 omslag. U.

N.B. Deze inventarissen en lijsten, geschreven door handen, die omstreeks 1650 dikwijls in het archief der Staten voorkomen, vermelden de stukken, die de Staten bij de overdracht van het burggraafschap verkregen hebben. De eerste lijst, opgemaakt in 1652, schijnt volledig te zijn: bij de zeer algemeene omschrijving der nummers, waaronder verscheidene charters tegelijk vermeld worden, blijkt althans het tegendeel niet. De tweede inventaris vermeldt alleen de charters en, zoo het schijnt, niet alle: er berusten althans van ouds in het archief der provincie charters, die in dezen inventaris ontbreken; omgekeerd zijn eenige der hierin vermelde charters thans verloren. De derde inventaris komt woordelijk met een gedeelte van den tweeden overeen.

410. Leenbrief van de Staten van Utrecht, waarbij Carel Parmentier, heer van Heeswijck, Achthoven enz., als sterfman van de Staten voornoemd, beleend wordt met het burggraafschap van Montfoort c. a., hun aangekomen door den afstand van Ferdinand Philips, vrijheer tot Merode, markies van Westerlo. 1650. 1 charter. U.

411. Leenregister der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort. 1649—1799. 11 deelen. U.

412. Repertorium op het leenregister der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort. 1660—1750. 1 deel. U.

413. Register van plechten, gevestigd op leenen der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort. 1660—1797. 2 deelen. U.

414. Repertorium op het leenregister der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort, het register van plechten op Montfoortsche leenen enz. 1649—1781. 1 deel. U.

415. Alphabetische lijst der vasallen en leengoederen, voorkomende in het repertorium op het leenregister der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort, het register van plechten op Montfoortsche leenen enz. 1649—1781. 1 deel. U.

416. Repertorium op het leenregister der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort, het register van plechten op Montfoortsche leenen enz. 1649—1805. 1 deel. U.

N.B. Dit repertorium is een bijgewerkt afschrift van dat, vermeld onder n°. 414.

417. Alphabetische lijst der vasallen en leengoederen, voorkomende in het repertorium op het leenregister der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort, het register van plechten op Montfoortsche leenen enz. 1649—1805. 1 deel. U.

418. Memoriaalboek van de leenbrieven der Staten van Utrecht, als heeren van Montfoort. 1669—1781. 2 deelen. U.

N.B. In het memoriaalboek worden de leenbrieven voornamelijk met het oog op de opbrengst der leges, heergewaden enz. opgeteekend. De plechten op Montfoorsche leenen zijn in de memoriaalboeken der Stichtsche leenen opgeteekend.

419. Leenbrieven, uitgegeven door Philips van Merode en de Staten van Utrecht, als burggraven van Montfoort. 1633—1779. 8 charters. U.

N.B. Vermoedelijk zijn deze brieven bij de volgende beleeningen met hetzelfde leen door den leenman teruggegeven.

420. „Thinsboeck van de thinsen, behorende aant burghgraaffschap van Montfoort". 1658. 1 deel. U.

421. Rentebrieven, door heeren van Montfoort op hunne goederen gevestigd in de jaren 1518—1642, afgelost door den rentmeester der domeinen van Utrecht. 1649. 18 stuks. U.

422. Advies van het stedelijk bestuur van Montfoort aan de Staten van Utrecht tot vermindering van het maalloon op den heerlijken molen. (1651.) (Afschrift.) 1 stuk. M.

B. Archief van den rentmeester der Memoriegoederen van Montfoort.

N.B. Over deze memoriegoederen vergelijke men: mr. H. VerLoren van Themaat, Geschiedenis der vicariën, blz. 301—397, en: Rapport over de vicariegoederen in de provincie Utrecht, blz. 220—267. Er moet intusschen op gewezen worden, dat daar ter plaatse niet voldoende tusschen de pastorie- en de kerkegoederen onderscheiden wordt. Beiden stonden oorspronkelijk onder zelfstandig beheer: de kerkegoederen werden door twee kerkmeesters, de pastoriegoederen door een der burgemeesters van Montfoort bestuurd; de rekeningen van de administratie van beide goederen werden door den stedelijken magistraat afgehoord. Daar de serieën kerke- en pastorierekeningen in het gemeente-archief, die de heer VerLoren niet gekend heeft, beiden met 1669 eindigen, is de administratie toen waarschijnlijk door de Staten van Utrecht aan den rentmeester der memoriegoederen opgedragen. Sedert zijn de kerke-, de pastorie- en de memoriegoederen tot één fonds versmolten (1).

Het archief van den rentmeester der memoriegoederen werd in 1887 overgebracht naar het rijksdepôt te Utrecht; het archief over de jaren na 1813 is echter sedert overgedragen aan Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht.

423. De Gedeputeerde Staten van Utrecht benoemen Abraham Blom tot rentmeester der goederen, gefundeerd binnen de stad Montfoort. 1790. 1 charter. M.

424. Rekeningen van den rentmeester der memoriegoederen van Montfoort. 11 November 1763—1764, 11 November 1769—1770, 11 November 1783—1784, 15 Mei 1790—1791, 15 Mei 1791—1792, 15 Mei 1792—1793, 15 Mei 1793—1794, 15 Mei 1794—1795, 15 Mei 1795—1796, 15 Mei 1796—1797, 15 Mei 1799—1800, 15 Mei 1801—1802, 15 Mei 1802—1803, 15 Mei 1803—1804, 15 Mei 1809—1810, 15 Mei 1811—1812. 2 portefeuilles. U, M.

N.B. Hierbij een borderel op de rekening van 11 November 1784—1785 en een afschrift der rekening van 11 November 1769 - 1770. — Het scheen gewenscht de rekeningen, die gedeeltelijk in het archief der Staten, gedeeltelijk in dat van den rentmeester gevonden zijn, tot ééne serie te vereenigen en te brengen tot het archief van den rentmeester, wiens administratie zij betreffen.

425. Acquitten en andere bijlagen, behoorende tot de rekeningen van den rentmeester der memoriegoederen. 1806—1807, 1810—1812. 1 portefeuille. U.

426. Rentebrieven, door de gemeene vicarissen der St. Janskerk te Montfoort op hunne goederen gevestigd in 1613 en 1621, afgelost door den rentmeester der memoriegoederen. 1659 en 1738. 2 stuks. U.

427. Akte van overdracht van eene rente van f 225 ten laste der pastoriegoederen van Montfoort. 1721. 1 stuk. (Gecancelleerd.) U.

N.B. Deze rente werd afgelost in 1738.

428. Request van Petronella van Kent, weduwe Ram, aan de Commissie tot directie der finantiën in het voormalig gewest Utrecht, houdende protest tegen de haar door den rentmeester der memoriegoederen beteekende sommatie tot betaling van twee uitgangen uit een boomgaard buiten de Yselpoort te Montfoort. Met advies van den rentmeester en afschrift van het transport van het perceel dd. 1763. 1801. 1 omslag. M.

429. Resolutiën van rijks- en provinciale autoriteiten betreffende het subsidie, te verleenen aan het kantoor der memoriegoederen, en requesten, omtrent dit onderwerp door den rentmeester ingediend. 1807—1811. 1 omslag. M.

N.B. Het subsidie was na den verkoop van de goederen der memorieheeren door de Staten van Utrecht door hen aan het kantoor van den rentmeester verleend.

430. Stukken betreffende reparatiën aan het dak der kerk van Montfoort. 1728—1779. 1 omslag. M.

431. Stukken betreffende een geschil tusschen de kerkmeesters te Montfoort en de capitulairen aldaar over het recht op de graven in de kerk. 1658. 1 omslag. M.

432. Akte van aanstelling van J. van Zutphen tot doodgraver door den rentmeester der memoriegoederen. 1798. 1 stuk. M.

---

(1) Ten onrechte beweert de heer VerLoren (Geschiedenis blz. 345 en Rapport blz. 229), dat de kerkegoederen steeds onder afzonderlijk beheer gebleven zijn: de in de rekening der memoriegoederen over 1764 vermelde hoofdstukken 7—10 der ontvangsten (VerLoren, Geschiedenis blz. 336 en 337) en hoofdstuk 5 der uitgaven (ald. blz. 339 en 340) bewijzen, dat het beheer der kerkegoederen toen aan den rentmeester der memoriegoederen was opgedragen.

